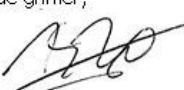

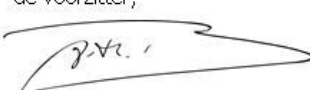
Stichting kinderboerderij Hellendoorn - Nijverdal

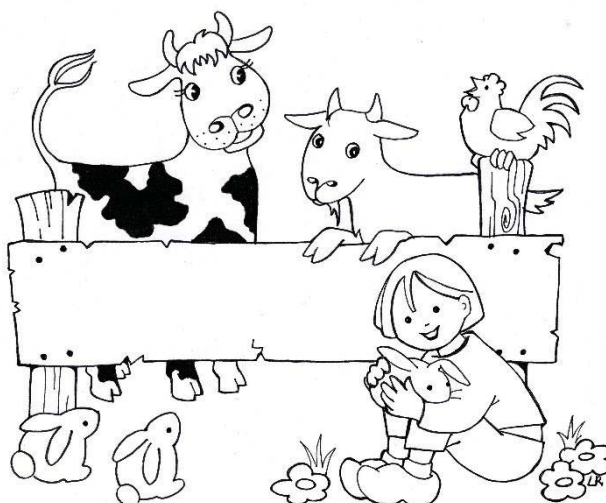
*Realisatie kleinschalige, natuurlijke
en duurzame kinderboerderij*

Vastgesteld door de raad van de gemeente Hellendoorn bij
besluit van 12 december 2017 met nummer 17INT01619
de griffier, de voorzitter,

mevr. drs. K. Zomer

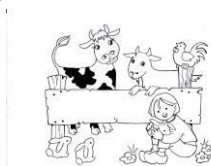

mevr. A.H. Raven BA

Toelichting bestemmingsplan

Inhoud

Hoofdstuk 1 Inleiding	4
1.1 Aanleiding	4
1.2 Locatie in Nijverdal	4
1.3 Plangebied	5
1.4 Landschappelijke uitgangspunten voor de ontwikkeling	5
1.5 Bodem en grondwaterhuishouding.....	6
1.6 Huidig planologisch regime	7
1.7 Kinderboerderijen en hun (veranderende) rol in de samenleving.....	7
1.8 Leeswijzer	8
Hoofdstuk 2 Planbeschrijving	9
2.1 Huidige situatie.....	9
2.2 Toekomstige situatie	10
Hoofdstuk 3 Beleidskader.....	19
3.1 Inleiding	19
3.2 Rijksbeleid.....	19
3.3 Provinciaal beleid	23
3.4 Gemeentelijk beleid.....	32
Hoofdstuk 4 Waardentoets	36
4.1 Inleiding	36
4.2 Natuurwaarden	36
4.3 Archeologie en cultuurhistorie	38
4.4 Hydrologie en watertoets.....	39
Hoofdstuk 5 Omgevingsaspecten	42
5.1 Inleiding	42
5.2 Bodem.....	42
5.3 Geluid.....	42
5.4 Luchtkwaliteit	43
5.5 Externe veiligheid	43
5.6 Geur	44
5.7 Vormvrije m.e.r.-beoordeling.....	45
5.8 Kabels en leidingen.....	45
5.9 Verkeer en parkeren.....	45
Hoofdstuk 6 Juridische aspecten en planverantwoording	47

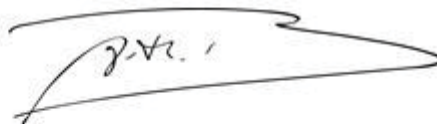

6.1 Inleiding	47
6.2 Inleidende regels	47
6.3 Bestemmingsregels.....	47
6.4 Algemene regels	47
6.5 Overgangs- en slotregels	48
Hoofdstuk 7 Uitvoerbaarheid	49
7.1 Inleiding	49
7.2 Ruimtelijke uitvoerbaarheid	49
7.3 Maatschappelijke uitvoerbaarheid.....	49
7.4 Economische uitvoerbaarheid.....	49
7.5 Conclusie.....	50
Bijlagen	51

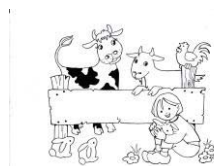
Vastgesteld door de raad van de gemeente Hellendoorn bij
besluit van 12 december 2017 met nummer 17INT01619
de griffier, de voorzitter,

mevr. drs. K. Zomer

mevr. A.H. Raven BA

Hoofdstuk 1 Inleiding

1.1 Aanleiding

De Stichting Kinderboerderij Hellendoorn – Nijverdal (hierna SKHN) is voornemens een kleinschalige, natuurlijke en duurzame kinderboerderij te realiseren. Met de komst van een kinderboerderij wordt ingespeeld op de aanwezige behoefte naar een dergelijke voorziening binnen Hellendoorn en Nijverdal. Tot op heden zijn families met kinderen genoodzaakt uit te wijken naar omliggende dorpen zoals Holten, Rijssen, Almelo of Ommen.

In de gemeente Hellendoorn is geen kinderboerderij aanwezig. Een natuurlijke, duurzame kinderboerderij zoals SKHN voorstaat is er niet in de gemeente Hellendoorn en ook niet in de directe omgeving. De nieuwe kinderboerderij is in eerste instantie bedoeld voor de inwoners van de gemeente Hellendoorn, maar zal daarnaast ook een beperkte regiofunctie kunnen vervullen voor de omliggende gemeenten. Aangezien de ontwikkeling niet in overeenstemming is met het geldende bestemmingsplan, moet een bestemmingsplanherziening plaatsvinden.

1.2 Locatie in Nijverdal

De planlocatie ligt aan de rand van Nijverdal aan de oostzijde van het Reggedorp. De kinderboerderij is gelegen in een overblijfsel van het landelijke gebied direct naast Nijverdal. Tegenwoordig is Nijverdal flink uitgebreid. De kinderboerderij ligt nu als een groene enclave tussen woonwijken ten westen, een bedrijventerrein ten zuidoosten en een robuuste infrastructuur ten noorden.

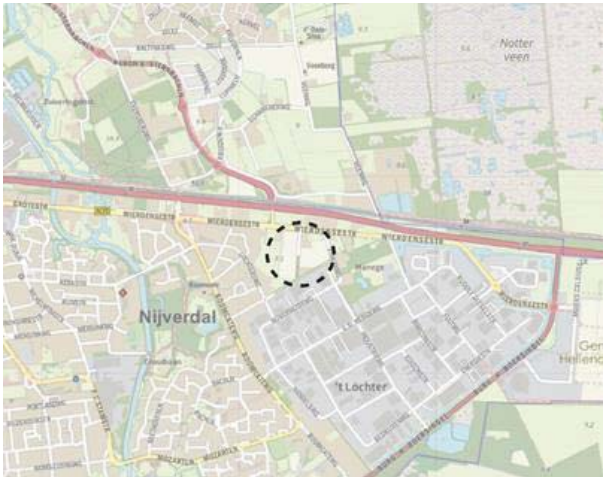
Nijverdal kent verschillende landschapstypes welke elkaar afwisselen. Ten westen van Nijverdal ligt de Sallandse Heuvelrug, ontstaan in de voorlaatste IJstijd het Saalien. Nijverdal zelf ligt in het dal van de Regge. Hier ontstond Nijverdal, relatief laat in 1836, ten gevolge van de Industriële revolutie. Textiel fabrieken werkten op stoomkracht en daar werd het Reggewater voor gebruikt. Bovendien was het een belangrijk knooppunt van infrastructuur. De Regge werd bevaren maar hier liep ook de maar hier liep ook de Straatweg vanuit Zwolle richting de industriesteden Almelo, Hengelo en Enschede. De naam Nijverdal is afgeleid van Nijverheid in het dal en dit is de naam die door de directie van de Nederlandse Handel Maatschappij aan de nieuwe nederzetting werd gegeven.

Ten oosten van de Regge wordt het dal begrensd door een lichte glooiing in het reliëf. Hier treffen we enkele esgronden aan. Op historische kaarten is te zien dat deze inclusief houtwallen aanwezig zijn geweest. Na deze lichte glooiing begint het landschap waar het plangebied in is gelegen. Hier strekte zich een veengebied uit, met een onderbreking door de escomplexen van Wierden, tot Almelo aan toe. Tegenwoordig is veel van deze veengronden ontgonnen, zo ook in het plangebied. Ten noordoosten van de kinderboerderij ligt nog een (drooggevallen) veengebied waar ook petgaten zichtbaar zijn. Boeren in de omgeving staken het veen eerst op kleine schaal uit om turf te winnen. Dit moest in hoog tempo gebeuren want de afgravingen stroomden snel vol met grondwater.

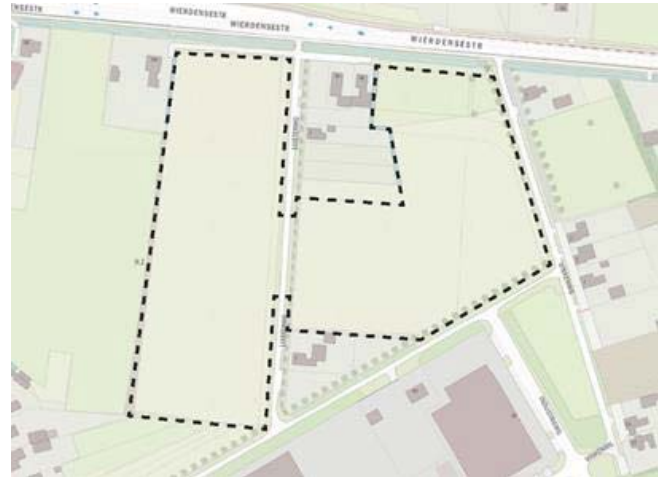

1.3 Plangebied

Het plangebied is gelegen tussen de Wierdenseweg en bedrijventerrein 't Lochter. Aan de oostzijde wordt het plangebied begrensd door de Vinkenweg en aan de zuidzijde door het onverharde fietspad van de Derde Kampsweg vanaf de Vinkenweg naar de Lochtersweg. Aan de westzijde wordt het plangebied begrensd door een bestaande houtsingel. De totale grootte van het plangebied bedraagt net geen 4 hectare. Het plangebied betreft (delen van) de bestaande kadastrale percelen bekend als Hellendoorn, N, nummers 4395, 5497, 6399, 6401, 6402, 6702, 6703, 6704. De ligging van de locatie in haar omgeving is opgenomen in afbeelding 1. In afbeelding 2 is de begrenzing van het plangebied opgenomen.

Afbeelding 1:
Ligging plangebied ten opzichte van de omgeving

Afbeelding 2:
Begrenzing plangebied

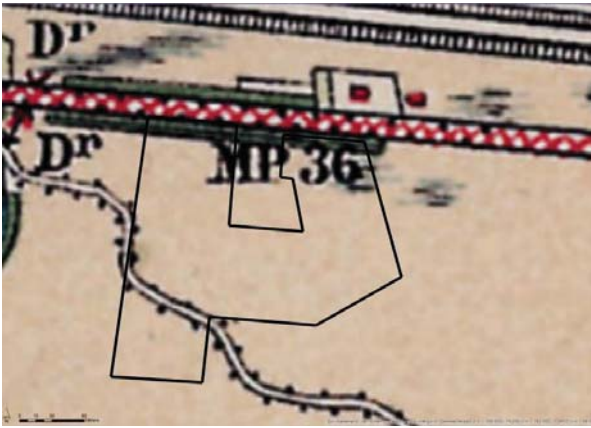
1.4 Landschappelijke uitgangspunten voor de ontwikkeling

Voor de ontwikkeling van de kinderboerderij op deze locatie hebben we de volgende landschappelijke uitgangspunten op hoofdlijnen gehanteerd:

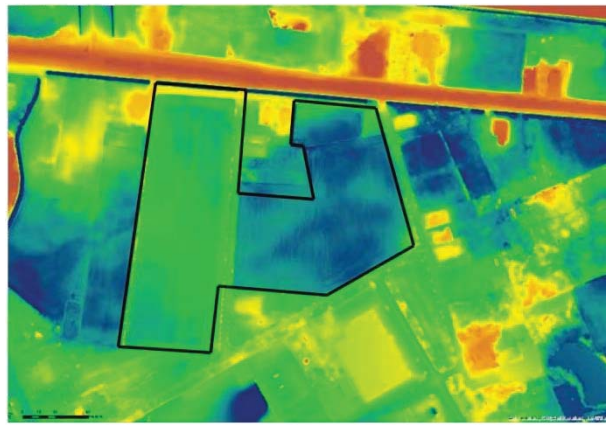
- De groene enclave levert een belangrijke bijdrage aan de leefbaarheid van Nijverdal. Daarom is het gewenst dit groene karakter te behouden en te versterken.
- Op de historische kaart (afbeelding 3) is te zien dat er al vroeg een pad liep over de huidige planlocatie. Deze kan wat opgeschoven worden en vanaf de aansluiting met de Industrieweg worden teruggebracht in nieuwe ontwikkelingen.
- Ten westen van het plangebied hebben esgronden gelegen. Groenstructuren kunnen langs deze zijde als houtwal vorm krijgen.
- Het plangebied ligt in een veenontginningslandschap, een natuurlijke laagte (zie ook afbeelding 4 waar een hoogtekaart met bijbehorend reliëf is opgenomen). Waterberging kan op een deel van deze natuurlijke laagte op het terrein worden gerealiseerd.
- Bij de beplantingskeuze moet worden gelet op droge, voedselarme zandgrond welke vermoedelijk in het plangebied aanwezig is.

Afbeelding 3:
Historische kaart 1922

Afbeelding 4:
Hoogtekaart reliëf

1.5 Bodem en grondwaterhuishouding

Op de bodemkaart is geen informatie beschikbaar over de situatie van de planlocatie. De kinderboerderij ligt namelijk binnen de bebouwde kom. We kunnen wel vermoeden om welke bodemtypen het gaat, zeker wanneer we de bodemkaart met de data van het buitengebied vergelijken met de hoogtekaart. Wanneer we het eerder geconcludeerde landschappelijke ritme doortrekken (dal – essen – veengronden) met de gegevens van de bodemkaart uit het gebied ten noorden van de planlocatie kunnen we een inschatting maken van de bodemsoorten in het plangebied.

We zien in de bodemkaart een bruine vlek, Hoge zwarte enkggrond. Deze bodemsoort zal ook ten westen van de planlocatie liggen. Na deze grond komt een veldpodzolgrond met vlekken van moerige podzolgrond. De vlekken liggen in de natuurlijke laagtes. Op de hoogtekaart zien we dat er ook twee natuurlijke laagtes binnen het plangebied zijn. We kunnen voorzichtig concluderen dat we binnen het plangebied te maken hebben met Hn21 (veldpodzol) en vWp (Moerige podzol).

Hierbij horen de grondwatertrappen VII en V. Dit zijn relatief diepe waterstanden wat tegenstrijdig lijkt gezien het een voormalig veengebied betreft. De huidige waterstand is het resultaat geweest van de ontwatering van het gebied bij het ontginningsproces en vervolgens ontwatering ten bate van de nieuwbouwlocaties.

Afbeelding 5: Geomorfologische kaart

1.6 Huidig planologisch regime

Het plangebied is gelegen binnen het Bestemmingsplan Bedrijventerrein 't Lochter 2013. Dit bestemmingsplan is vastgesteld op 1 juli 2013. Binnen dit bestemmingsplan hebben de gronden de bestemmingen 'Agrarisch' en 'Verkeer – verblijf' (zie afbeelding 3). De ontwikkeling van de kinderboerderij past niet binnen deze bestemming. Om de realisatie van de kinderboerderij toch mogelijk te maken dient het bestemmingsplan te worden herzien.

Afbeelding 6: Uitsnede plankaart Bestemmingsplan Bedrijventerrein 't Lochter 2013

1.7 Kinderboerderijen en hun (veranderende) rol in de samenleving

Kinderboerderijen waren nog niet zo lang geleden voorzieningen waar kinderen in aanraking kwamen met dieren, met nog een klein stukje educatie daaraan toegevoegd. Met name in de steden werd dit belangrijk gevonden, vandaar dat je veel kinderboerderijen vindt in de bebouwde kom of aan de rand daarvan, al dan niet gecombineerd met andere voorzieningen. Een deel van de kinderboerderijen, met name als ze in eigendom zijn van stichtingen, verenigingen enz. en samenwerken met andere instellingen op het gebied van educatie verandert in de afgelopen jaren.

In de afgelopen jaren is bij steeds meer partijen het besef ontstaan dat kinderboerderijen een wezenlijke rol kunnen vervullen in de strategie om onze aarde te verduurzamen en samen te werken aan een duurzame toekomst met ook een nieuw soort didactiek voor de publieke gemeenschap.

Kinderboerderijen worden bezocht door jong en oud (van wieg tot graf) en zijn daarom bij uitstek geschikt om spelenderwijs met de belangrijke thema's op dit terrein om te leren gaan.

Op die manier kan het ook doorwerken naar thuis, naar scholen en bedrijven. Verstandig waterbeheer, een groene buurt, gezond eten en netjes omgaan met afval horen bij elkaar.

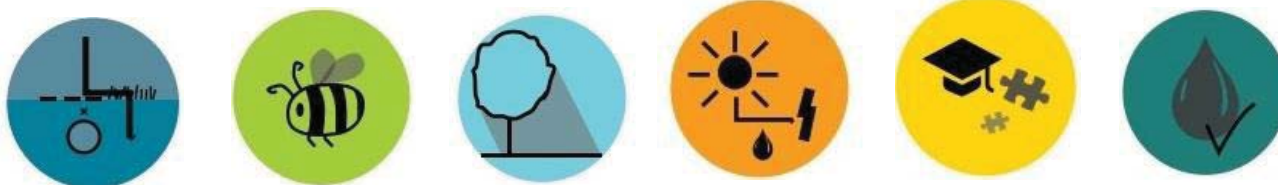
Duurzaamheid en natuurlijk spelen zijn thema's die steeds meer van belang worden binnen de sector.

Deze veranderingen vinden plaats op bestaande kinderboerderijen. Nieuwe kinderboerderijen die gesticht worden vanuit stichtingen en verenigingen nemen die rol vaak automatisch op zich.

Steeds meer kinderboerderijen doen ook mee aan “Wecycle” en zijn daarmee inleverpunt voor diverse kleine materialen in de recycling en de circulaire economie.

Binnen het concept duurzaamheid wordt door de kinderboerderijen gewerkt in zes terugkerende thema’s, die aangeduid worden met onderstaande symbolen.

Deze thema’s zijn achtereenvolgens:

Geen regenwater in het riool

Biodiversiteit en bodem

Verkoeling

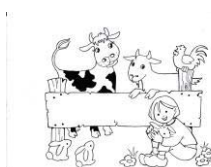
Energie

Spelen en educatie

Waterkwaliteit

1.8 Leeswijzer

Dit hoofdstuk betreft een inleiding, de geschiedenis van de locatie, de uitgangspunten voor de ontwikkeling en het huidige regime. In het volgende hoofdstuk, twee, wordt het voorgenomen plan nader beschreven. In hoofdstuk drie wordt relevantie Rijks- provinciaal- en gemeentelijk beleid beschreven. In de hoofdstukken vier en vijf wordt de voorgenomen ontwikkeling getoetst aan de verschillende omgevingsaspecten. Hoofdstuk zes beschrijft de economische en maatschappelijke uitvoerbaarheid.

Hoofdstuk 2 Planbeschrijving

2.1 Huidige situatie

Binnen het plangebied staat op dit moment geen bebouwing. Het betreffen agrarische gronden die in gebruik zijn als grasland en er wordt mais op verbouwd. Midden door het plangebied ligt de Lijsterweg. Deze weg ontsluit enkele woningen aan de Lijsterweg. De noordelijk gelegen woningen worden echter tevens aan deze zijde ontsloten via de Wierdensestraat. Dit geldt ook voor de woning gelegen direct aan de westzijde van het plangebied. Aan de oostzijde van het plangebied zijn een viertal woningen gelegen aan de Vinkenweg. Deze woningen worden aan de noordzijde ontsloten via de Wierdensestraat. De Vinkenweg is in zuidelijke richting afgesloten voor autoverkeer.

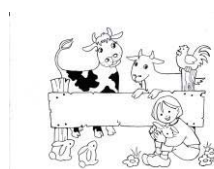
Aan de zuidzijde loopt de industrieweg, een brede 50 km/u weg, tot aan het plangebied.

Binnen het plangebied zijn enkele robuuste oude bomenlanen (eiken) aanwezig. Deze vormen aan oost- en zuidzijde het groene raamwerk dat het gebied omzoomt. Aan de westzijde is een singel aanwezig.

Ten zuiden van de Wierdensestraat is een vrijliggend fietspad gelegen. De andere wegen binnen en rondom het plangebied zijn geschikt ((groten)deels onverhard) voor fietsverkeer, mede gezien het autoluwe karakter ervan. In de figuren 4 tot en met 7 zijn een luchtfoto en foto's opgenomen van de huidige situatie van het plangebied.

Afbeelding 7: Luchtfoto van de huidige situatie van het plangebied (bron: www.pdok.nl)

Afbeelding 8: Zicht splitsing Lijsterweg (links) en Derde Kampsweg (recht door),

Afbeelding 9: Zicht op Lijsterweg vanaf de Wierdensestraat

Afbeelding 10: Panoramafoto vanaf Industrierweg op plangebied

2.2 Toekomstige situatie

SHKN is voornemens een kleinschalige, natuurlijke en duurzame kinderboerderij te realiseren. Daarbij worden de gronden deels opnieuw ingericht en zijn er diverse onderdelen. Hiertoe is een inrichtingsplan ontwikkeld.

2.2.1 Inrichtingsplan

In afbeelding 11 is het inrichtingsplan opgenomen. Het ontwerp is gebaseerd op de onderliggende karakteristieken uit het ontginningenlandschap. De planlocatie wordt doorsneden door een fraaie bomenlaan. Deze is nog helemaal intact en wordt in zijn hoedanigheid gewaarborgd in het plan. De kinderboerderij wordt aan de westelijke zijde begrensd door een singelstructuur. Deze is niet meer intact en wordt dan ook aangevuld met nieuwe beplantingen. Dit zorgt voor een mooie omslotenheid van het terrein. Nieuwe groenstructuren worden veelal in symmetrische vormen ingezet. Hiermee wordt het karakter van het ontginningslandschap versterkt. Vanaf de hoofdentree van de kinderboerderij loopt het pad richting de nieuwe gebouwen nagenoeg gelijk aan de route van het weggetje welke op de historische kaart werd aangetroffen.

Noordelijk op de kinderboerderij wordt een fruitboomgaard ingericht. Deze bestaat uit hoogstamfruitbomen, symmetrisch opgesteld, zodat het zicht naar achter doorloopt en de beleefwaarde het grootst is. De eerste 10 jaar worden tussen de hoogstamfruitbomen appel en peren in struikvorm of eventueel halfstam aangeplant om snel vruchten te hebben. Na verloop van tijd dragen deze minder vrucht en worden ze verwijderd omdat de hoogstamfruitbomen dan groot genoeg zijn.

Overige beplantingen zullen overwegend inheems van karakter zijn en worden ingezet om de kinderboerderij een gevoel van geborgenheid te geven maar ook om zicht te remmen op bebouwing en infra in de omgeving, de parkeerplaats en de fietsenstalling.

Op de kinderboerderij wordt veel gebruik gemaakt van boomstammen. Er worden natuurlijke speelplaatsen mee ingericht voor kinderen, de herten- / contactweide wordt er mee ingericht en ook de fietsenstalling wordt er mee vorm gegeven.

De parkeerplaats wordt gerealiseerd met grastegels om het te bestraten oppervlakte te minimaliseren. Ten westen van de hoofdgebouwen is een terras ingetekend.

Om voldoende afstand (30 meter) ten opzichte van naastgelegen woningen te garanderen, is gekozen voor een groenbestemming ter plaatse van deze omliggende woningen. In artikel 5 wordt aangegeven welke invulling mogelijk is en in het beplantingsplan wordt dit concreet ingevuld. Binnen deze bestemming groen verblijven geen kinderen en dieren van de kinderboerderij. De boomgaard en de moestuin zijn voor kinderen alleen toegankelijk onder begeleiding, de groenbestemming zal hier worden gemarkeerd met een laag houten hek, zodat voor de kinderen duidelijk is waar ze niet mogen komen. Het deel met de bestemming groen in de hoek Vinkenweg-3^e Kampsweg is niet toegankelijk voor kinderen. De groenbestemming tussen het perceel Lijsterweg 7 en de bestemming Cultuur en Ontspanning is voor kinderen niet toegankelijk. Deze grenst aan de fietsparkeerplaats en zal worden afgescheiden met een houten hek. Er zal een bordje worden geplaatst dat de grondwal niet betreden mag worden. Door de grondwal te beplanten met groenblijvende bodembedekkers (in plaats van gras) zal dit ook minder aantrekkingskracht op kinderen uitoefenen om deze te betreden.

Kinderboerderij Hellendoorn - Nijverdal

Inrichtingsplan

*Afbeelding 11:
Weergave
inrichtingsplan*

*In de bijgevoegde
bijlage 1 bij deze
Toelichting is een
groter exemplaar
van het
inrichtingsplan
opgenomen met
de bijbehorende
teksten.*

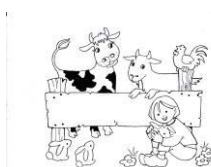

2.2.2 Toelichting op verschillende onderdelen kinderboerderij in het inrichtingsplan

Op het inrichtingsplan zijn een aantal onderdelen aangegeven. Hieronder een omschrijving van de activiteiten die hier zullen plaatsvinden.

1. Bestaande bomenlanen. Deze blijven in het plan gehandhaafd. De onderbegroeiing (met name exoten) zal zoveel mogelijk verwijderd worden. De bomen zullen in principe door de gemeente onderhouden. Een optie is ook om het onderhoud door de Stichting (samen met het AOC) te laten uitvoeren.
2. Houtwal. De houtwal als scheiding tussen het terrein van de kinderboerderij en het naastgelegen terrein aan de westzijde, maar wordt momenteel niet onderhouden. Deze houtwal zal aan onze kant versterkt worden met schaduwminnende en groenblijvende soorten zoals hulst, taxus en rododendrons. Met de bewoners Wierdensestraat 90 (voormalige eigenaren) is ook overleg geweest dat wij (samen met het AOC) deze houtwal kunnen gaan onderhouden.
3. Ponyweide. In de ponyweide worden vijf tot tien pony's ondergebracht. Richting de contactweide zal er een afscheiding met een houten hek zijn. In de ponyweide hebben kinderen en volwassenen geen vrije toegang. Incidenteel zullen kinderen samen met verzorgers in de weide komen om hooi te brengen enz.
4. Contactweide. In de contactweide lopen geiten, konijnen en kippen enz. Kinderen mogen hier vrij komen en contact zoeken met de dieren. Er is voldoende ruimte voor de dieren om als ze dat niet willen contact met kinderen te vermijden. Hier is ook ruimte voor bijvoorbeeld een duiventil, een konijnenheuvel/berg met nachthok, een voliëre enz. In de contactweide wordt op sommige plaatsen wat reliëf aangebracht.
5. Bebouwing. De twee gebouwen komen haaks op elkaar te staan, daartussen komt het terras, met aansluitend de contactweide en een mogelijkheid voor kleine kinderen om te spelen terwijl de volwassenen hun vanaf het terras in het zicht kunnen houden (zandbak enz.). Het ene gebouw dient als zitgelegenheid, kantoor, ontdekwerkplaats, kantine e.d. Het andere gebouw dient als verblijfplaats voor (zieke) dieren. Nadere toelichting op de te realiseren bebouwing, plattegronden en aanzichten hiervan zijn opgenomen in paragraaf 4.2.
6. Natuurspeelplaats. Voor oudere kinderen wordt een natuurspeelplaats waar ze zelfstandig kunnen spelen met natuurlijke materialen, inclusief een afgescheiden waterspeeldeel. Langs de kant is er zitgelegenheid voor volwassenen. De speelplaats wordt gemaakt op basis van de principes van Cool Nature, dus met natuurlijke materialen en het ontwerp wordt samen gemaakt met de kinderen uit de hoogste groepen van een aantal basisscholen. Dit ontwerpen vindt plaats in 2018. Scholen en kinderopvang worden hiervoor benaderd.

*Afbeelding 12:
Natuurspeelplaats
voor de oudere kinderen*

7. Moestuin. In de moestuin van circa 2.000 m² worden allerlei soorten groenten verbouwd, zowel voor onmiddellijk gebruik als zogenaamde bewaargroenten voor de winter. Deze zijn bestemd als voedsel voor onze eigen dieren, voor gebruik in het theehuis en voor de verkoop. Ook kan groente geleverd worden aan de voedselbank.

*Afbeelding 13:
Een educatieve moestuin*

8. Fruitboomgaard. In de fruitboomgaard van circa 2.500 m² worden met name oude fruitrassen (hoogstam) aangeplant, voornamelijk appels en peren en daarnaast enkele pruimen en kersen. Om al snel fruit te kunnen oogsten zullen er in eerste instantie ook laagstam of fruitstruiken worden aangeplant. Behalve dit fruit, zullen er ook verschillende soorten bessenstruiken geplant worden (houtig kleinfruit zoals trosbessen, kruisbessen en frambozen, aangevuld met bramen, druiven enz.). Deze bessenstruiken worden langs de hele Vinkenweg aangeplant en op andere stukken met de bestemming groen. De stukken met bestemming groen worden niet toegankelijk voor kinderen en met lage houten hekjes afgescheiden van het deel met bestemming cultuur en ontspanning wat wel toegankelijk voor hen is.

*Afbeelding 14:
Referentiebeeld fruitboomgaard*

9. Parkeerplaatsen. Door de gemeente Hellendoorn is aangegeven dat voor het bezoekersaantal van maximaal 50.000 bezoekers per jaar (verdeeld over de maanden en weken) 35 parkeerplaatsen op eigen terrein dienen te worden aangelegd. Hiertoe is een parkeerplaats voorzien bij de ingang van de kinderboerderij. Om de groene uitstraling te behouden zullen 'groene' parkeerplaatsen worden aangelegd. Om er zeker van te zijn dat er voldoende parkeerplaatsen zijn en er niet langs de Vinkenweg, Lijsterweg en 3^e Kampsweg wordt geparkeerd, is rekening gehouden met een mogelijke uitbreiding van 25 parkeerplaatsen op eigen terrein.

*Afbeelding 15:
Referentiebeeld groen parkeren*

10. Fietsenstalling. SKHN streeft naar de duurzame kinderboerderij. Hier hoort tevens bij dat zij ernaar streeft (en ook verwacht) dat de meeste bezoekers per fiets zullen komen. Om die reden wordt er een fietsenstalling (in de vorm van boomstammen) gerealiseerd op het terrein links van de ingang, tussen de retentievijver (die wordt afgescheiden) en de grondwal (zie ook 12.).

De fietsenstalling wordt gemaakt in een U-vorm.

Voor groepen wordt een extra fietsparkeerplaats gemaakt op het stuk van de Lijsterweg dat aan de openbaarheid wordt onttrokken. Bij een ruime opstelling van twee fietsen per meter en ook nog ruimte voor bakfietsen kunnen er in totaal ongeveer 100 fietsen worden geplaatst.

*Afbeelding 16:
Referentiebeeld natuurlijk
vormgegeven fietsenrek*

11. Retentie. Links van de ingang is er in de huidige situatie natuurlijke laagte in het terrein waar altijd water staat. Deze natuurlijke laagte wordt versterkt door hier een poel te graven. De plek dient daarbij als waterberging voor de te realiseren bebouwing en wordt ingericht met natuurlijke oevers. Doordat dit stuk van het terrein buiten de hekken van de eigenlijke terrein van de kinderboerderij ligt, waar kinderen zich vrij mogen bewegen, kan worden aangegeven dat het betreden voor eigen risico is. Het terrein ligt immers in het parkeren deel. Bovendien is door de plaatsing van het nieuwe entreegebouwtje ook meer toezicht op dit deel van het terrein.

*Afbeelding 17:
Poelen dragen bij aan de ecologische
waarden en fungeren als
waterretentiegebied*

12. Grondwal t.b.v. inpassing. In het plangebied wordt een grondwal gerealiseerd. Dit in overleg met de bewoners van Lijsterweg 7, ten behoeve van het weren van geluid en het voorkomen van zicht op de kinderboerderij. De grondwal is gesitueerd in de bestemming groen en zal daarom worden voorzien van snelgroeïende bodembedekkers.
13. Schapenweide. In de schapenweide worden tien tot twintig schapen ondergebracht. Tussen de schapenweide en contactweide wordt een afscheiding met een houten hek geplaatst.

In de schapenweide hebben kinderen en volwassenen geen vrije toegang. Incidenteel zullen kinderen samen met verzorgers in de weide komen om hooi te brengen enz.

14. Sleufsilos. Aan de westzijde van het terrein komt een afgescheiden deel waar een sleufsilos zal worden gebouwd. Hier komen geen kinderen en bezoekers, maar uitsluitend medewerkers en stagiaires. De sleufsilos is 20 meter lang, 5 meter breed en 1,25 meter hoog. De sleufsilos is verdeeld in vijf vakken van elk ongeveer 4 meter. De sleufsilos is voor:

- a. Mest
- b. Voer
- c. Hout en ander composteringsmateriaal en afval
- d. R&O-plaats (reinigen en ontsmetten van voertuigen en gereedschap)
- e. Werktuigen en gereedschap.

Afbeelding 18: Een sleufsilos geeft functioneel invulling aan het terrein

2.2.3 Bebouwing

In totaal worden er drie gebouwen geplaatst, te weten een 'mensengebouw', 'beestengebouw' en entreegebouw (zie figuren 19 tot en met 29). In het westelijke gedeelte van het plangebied worden twee gebouwen geplaatst. Dit betreft een voormalige directiekeet van Rijkswaterstaat/ProRail. Het is een modulair gebouw waaraan delen aan- en afgekoppeld kunnen worden. Waar het modulaire bouwsysteem niet afdoende is zal het materiaal van de keet hergebruikt worden.

Het gebouw wordt in 2 delen opgesplitst waarbij het grootste gebouw wordt gebruikt als mensengebouw en het kleinere gebouw als dierenverblijf. Dit kleinere gebouw heeft weliswaar hetzelfde dakoppervlak, maar er is aan weerskanten een overkapping, waardoor de oppervlakte van het gebouw zelf kleiner is.

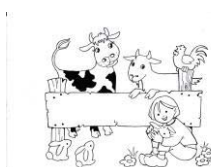
Om de energetische schil van het gebouw op te waarden wordt er aan de buitenzijde van de gevels en in de dakconstructie extra isolatie toegevoegd. De bestaande fundering is gebaseerd op het tijdelijk gebruik van de loods. Doordat deze nu permanent gebruikt wordt is gekozen voor een nieuwe fundering. De geïsoleerde vloer op zand is de fundering voor de nieuwe locatie van de loods.

Om de gebouwen qua uitstraling passend op de locatie en functie van kinderboerderij te maken worden de gevels voorzien van eikenaccenten met daartussen zwarte gepotdekselde houtdelen. Deze delen worden zo lokaal mogelijk gewonnen. De bestaande dakplaten worden donkergroen geschilderd of vervangen door nieuwe geïsoleerde groene dakplaten.

Het mensengebouw krijgt aan de entreezijde en de terraszijde grote openslaande deuren. De entree krijgt een plateau en een luifel. In het gebouw komt een keuken, een zitgedeelte (theehuis), een educatieruimte (ontdekwerkplaats), een kantoor, een kantine en een toiletgroep met douche voor het personeel.

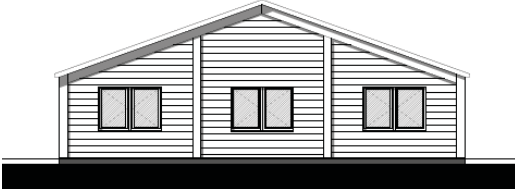
Het dierengebouw krijgt aan twee zijdes een overkapping waaronder de dieren kunnen schuilen. Daarnaast worden de openingen in de gevels afgestemd op de dieren.

Het entreegebouw wordt qua uitstraling een afgeleide van de andere twee gebouwen zodat er uniformiteit en rustig beeld ontstaat. Het gebouw wordt opgebouwd uit restmaterialen van de directiekeet en krijgt dezelfde uitstraling. Vanuit het gebouw is er zicht op de parkeerplaats en kan de eventuele kaartcontrole gehouden worden. Daarnaast is er een toilet en wasplek aanwezig ten behoeve van de mensen die in de moestuin en boomgaard werken.

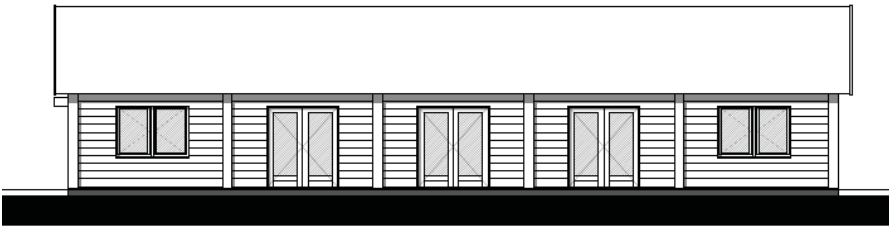

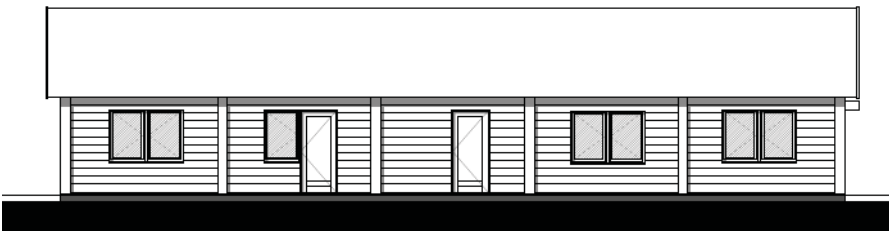
Afbeelding 19: Vooraanzicht

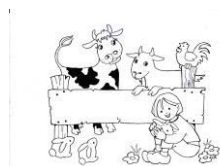
Afbeelding 20: Achteraanzicht

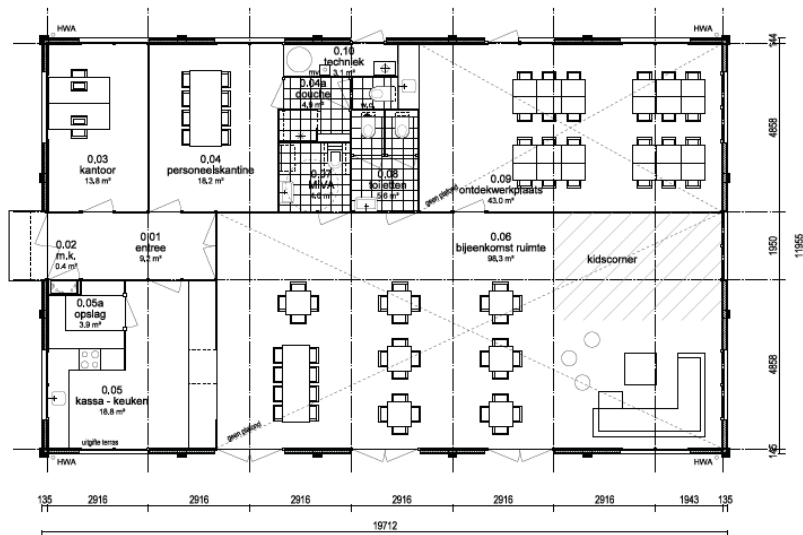

Afbeelding 21: Rechter zijgevel aanzicht

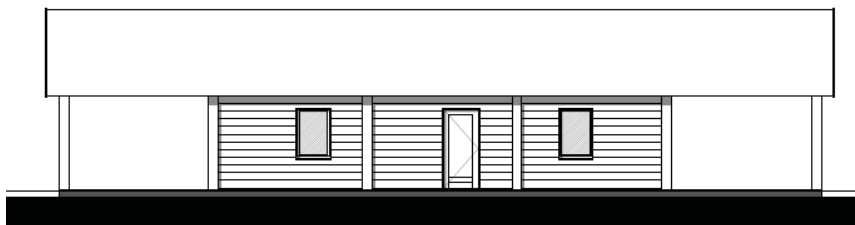

Afbeelding 22: Linker zijgevel aanzicht

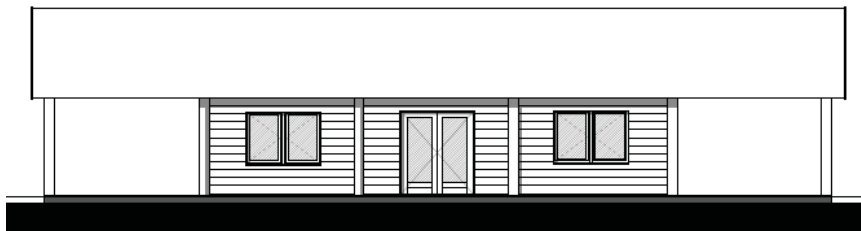

Afbeelding 23: Indeling hoofdgebouw

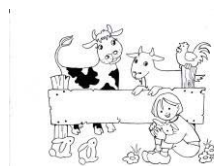
Afbeelding 24: Voorgevel dierenverblijf

Afbeelding 25: Achtergevel dierenverblijf

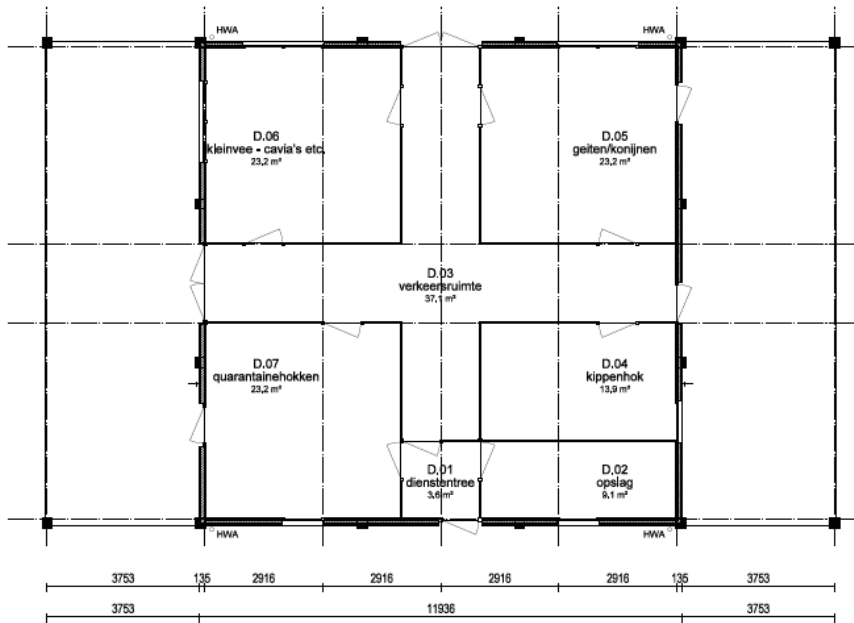

Afbeelding 26: Rechter zijgevel dierenverblijf

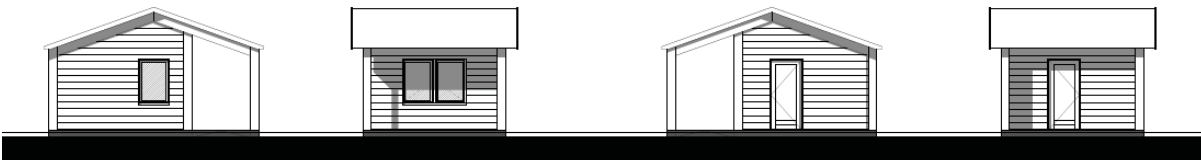
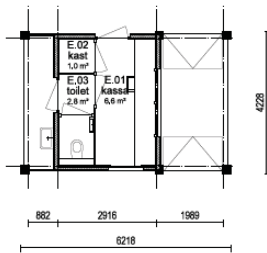

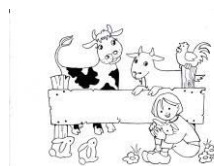
Afbeelding 27: Linker zijgevel dierenverblijf

Afbeelding 28: Indeling dierenverblijf

Afbeelding 29: Indeling en aanzichten entreegebouw

Hoofdstuk 3 Beleidskader

3.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt het relevante beleid dat betrekking heeft op het projectgebied en de voorgenomen ontwikkeling beschreven. Het wordt benaderd vanuit het Rijks-, provinciaal- en gemeentelijk beleid. Uit het beleid volgen randvoorwaarden die worden getoetst aan het voorgenomen plan.

3.2 Rijksbeleid

3.2.1 Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte

De Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (vastgesteld op 13 maart 2012) bevat de visie van het Rijk op de ruimtelijke ontwikkeling van Nederland. Het Rijk streeft naar een krachtige aanpak die ruimte geeft aan regionaal maatwerk, de gebruiker voorop zet, investeringen prioriteert en ruimtelijke ontwikkelingen en infrastructuur met elkaar verbindt. In 2012 is deze visie officieel in werking getreden. In deze structuurvisie schetst het Rijk ambities voor Nederland in 2040. Uitgaande van de verantwoordelijkheden van het Rijk zijn de ambities uitgewerkt in rijksdoelen tot 2028. Daarbij is aangegeven welke nationale belangen aan de orde zijn. De tijdshorizon is gesteld omdat in de loop van de tijd nieuwe ontwikkelingen en opgaven kunnen vragen om bijstelling van de rijksdoelen. Voor de ambities zijn rijksinvesteringen slechts één van de instrumenten die worden ingezet. Kennis, bestuurlijke afspraken en kaders kunnen ook worden ingezet. De huidige financiële rijkskaders (begroting) zijn randvoorwaardelijk voor de concrete invulling van die rijksambities. De ruimtelijke waarden die het nationaal belang waarborgen zijn opgenomen in 13 verschillende belangen. In de structuurvisie wordt ook aangegeven op welke wijze het Rijk deze belangen wil verwezenlijken. Dit zorgt voor een duidelijk overzicht in één document gezamenlijk met de doelen die het Rijk heeft opgesteld.

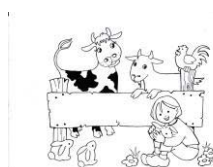
De voorgenomen ontwikkeling is aan te merken als kleinschalig. Er wordt een kinderboerderij ontwikkeld. De voorgenomen ontwikkeling heeft dan ook geen negatieve effecten op de nationale belangen, zoals deze in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte omschreven staan.

3.2.2 AMvB Ruimte: Barro en Bro

Het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) is op 30 december 2011 in werking getreden. In het Barro wordt een aantal projecten die van rijksbelang zijn met name genoemd en met behulp van digitale kaartbestanden exact ingekaderd. Per project worden vervolgens regels gegeven, waaraan ruimtelijke plannen moeten voldoen.

Binnen het Barro worden de volgende onderdelen besproken:

- Project Mainportontwikkeling Rotterdam;
- Kustfundament;
- Grote rivieren;
- Waddenzee en waddengebied;
- Defensie;
- Erfgoederen van uitzonderlijke universele waarde.

In oktober 2012 is het besluit aangevuld met de ruimtevraag voor de onderwerpen veiligheid op rijkswegen, toekomstige uitbreiding van infrastructuur, de elektriciteitsvoorziening, de Ecologische Hoofdstructuur (EHS), de veiligheid van primaire waterkeringen, reserveringsgebieden voor hoogwater, maximering van het de verstedelijkingsruimte in het IJsselmeer en is het onderwerp duurzame verstedelijking in regelgeving opgenomen.

De 'ladder voor duurzame verstedelijking' is in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) geïntroduceerd en vastgelegd als procesvereiste in het Besluit ruimtelijke ordening (Bro). Het Bro (artikel 3.1.6 lid 2) bepaalt dat voor nieuwe stedelijke ontwikkelingen de treden van de ladder moet worden doorlopen. Doel van de ladder voor duurzame verstedelijking is een goede ruimtelijke ordening in de vorm van een optimale benutting van de ruimte in stedelijke gebieden. Met de ladder voor duurzame verstedelijking wordt een zorgvuldige afweging en transparante besluitvorming bij alle ruimtelijke en infrastructurele besluiten nagestreefd.

Het project behelst de ontwikkeling van een kinderboerderij. Het onderhavig plan heeft geen betrekking op de benoemde onderdelen uit het Barro.

Nieuwe regels Bro per 1 juli 2017

Het bestemmingsplan is ingediend op 16 december 2016 en kan afgemaakt worden op basis van de oude regels van het Bro.

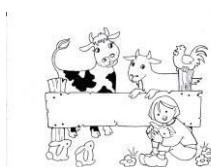
Hoewel de locatie binnen de bebouwde kom ligt, is het niet éénduidig of het gebied valt binnen het stedelijk gebied. De huidige bestemming van de locatie is namelijk agrarisch en deze bestemming blijft ook deels gehandhaafd. Een deel van de agrarische bestemming wordt omgezet in de bestemming Cultuur en Ontspanning en een deel in de bestemming Groen. In de structuurvisie van de gemeente was dit gebied sinds 1999 aangemerkt als Wonen/Werken en Verkeer. Gebruik conform agrarische bestemming valt niet onder bestaand stedelijk gebied zegt een uitspraak (ABRVs 29 april 2015; ECLI:NL:RVS:2015:1340). Gevolg is dan dat er sprake is van een stedelijke ontwikkeling buiten bestaand stedelijk gebied.

Kijken we naar de vragen die gesteld moeten worden, dan zijn de antwoorden als volgt:

1. Het betreft een functie in de categorie Overige functies.
2. Kinderboerderijen worden niet met name genoemd, maar kunnen geschaard worden onder ofwel een maatschappelijke functie, ofwel een culturele functie, ofwel een recreatieve functie. De functie wordt in ieder geval niet genoemd in het rijtje uitzonderingen.
3. Conclusie is dat er sprake is van een nieuwe stedelijke ontwikkeling, zodat deze onder de laddertoets valt. Allereerst dient dan de behoefte te worden aangetoond, vanaf 1 juli 2017 hoeft niet meer gekeken te worden naar de regionale behoefte. Vervolgens dient te worden gekeken of er mogelijkheden zijn binnen bestaand stedelijk gebied.

3.2.3 Behoefte aan een kinderboerderij in de gemeente Hellendoorn

In vrijwel alle gemeenten in Nederland is een kinderboerderij aanwezig, in sommige plaatsen zijn er zelfs meerdere. Naar schatting zijn er rond de 375 tot 400 kinderboerderijen in Nederland. Het grootste aantal daarvan wordt beheerd door een Stichting (40 %), een Vereniging (5 %), de gemeente (16 %), een zorginstelling (21 %). Ongeveer 10 % wordt beheerd door een recreatie instelling. Het aantal bezoekers per kinderboerderij is gemiddeld ruim 50.000 per jaar. Per jaar zijn er voor alle kinderboerderijen samen 25 tot 30 miljoen bezoekers. Zoals ook uit het projectplan blijkt, is er binnen de gemeente Hellendoorn geen

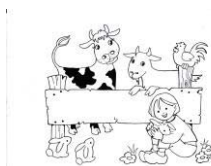
kinderboerderij aanwezig. Zowel binnen de kernen Hellendoorn als Nijverdal en andere kleinere kernen in de directe omgeving is er behoefte aan een dergelijke voorziening. Nu zijn families genoodzaakt uit te wijken naar kinderboerderijen in de omgeving, die men in het algemeen alleen met de auto kan bereiken. Het initiatief speelt in op deze behoefte en maakt het mogelijk dat families/kinderen op relatief korte afstand een kinderboerderij kunnen bezoeken en daarvoor dan de fiets te kunnen gebruiken.

De behoefte bij de bevolking in de gemeente Hellendoorn naar een dergelijke voorziening is in 2004 uitgebreid onderzocht. Er zijn toen 1.182 unieke handtekeningen (geen dubbelingen met de enquête) verzameld voor de komst van een kinderboerderij en er is een enquête gehouden onder circa 1750 gezinnen met kinderen van 0 tot 12 jaar. Deze is door 32,5 % van de gezinnen teruggestuurd, 85 % van de gezinnen vindt het belangrijk dat er een kinderboerderij komt in de gemeente, 11 % is neutraal en 4 % vindt het niet belangrijk. Ook is gevraagd naar het aantal bezoeken, 91 % denkt de kinderboerderij minimaal 3 keer per jaar te bezoeken, 61 % zelfs 5 keer of vaker.

In 2014 is er een oproep voor het stichten van een kinderboerderij op facebook verschenen bij Leven in Nijverdal. Dit item is het meest gedeelte bericht en het bericht met de meeste positieve likes op deze site. In 2014 is ook contact opgenomen met de VVV, met campings en met kinderboerderij Dondertman. De VVV en de campings geven aan dat de vraag naar een kinderboerderijbezoek onverminderd hoog blijft door de jaren heen. Kinderboerderij Dondertman in Holten (een particuliere recreatieve kinderboerderij met veel voorzieningen en 125.000 bezoekers per jaar) geeft aan veel bezoekers uit de gemeente Hellendoorn te ontvangen, die aangeven dat men komt omdat er in Hellendoorn geen kinderboerderij is.

Er zijn verschillende soorten kinderboerderijen. De particuliere recreatieve kinderboerderijen die in de omgeving van de gemeente Hellendoorn liggen, Dondertman in Holten en De Flierefluit in Raalte zijn grootschalige kinderboerderijen met veel bezoekers, grote speeltoestellen en een grote horecavoorziening. Dat is ook begrijpelijk aangezien dit “commerciële” kinderboerderijen zijn, waarbij Dondertman ook nog een educatief programma biedt, maar De Flierefluit niet. De werkzaamheden worden verricht door betaalde medewerkers al dan niet gecombineerd met vrijwilligers. De stadskinderboerderijen in Almelo en Rijssen zijn kleinschalig, zowel in oppervlakte als in opzet. In Almelo is de kinderboerderij gelegen aan de rand van een woonwijk. In Rijssen is een kleine kinderboerderij in het Volkspark. De nieuwe kinderboerderij in Ommen (gebouwd in 2016) ligt bij landgoed 't Laar en draait volledig met vrijwilligers. Dit zijn kinderboerderijen in beheer bij organisaties en hier wordt in het algemeen of met een beperkt aantal mensen in loondienst met vrijwilligers gewerkt of geheel met vrijwilligers. Dit is vaak ook afhankelijk of de gemeente een structurele bijdrage verstrekt of niet.

Initiatiefnemer wil op het terrein van 4 ha een van opzet en werkwijze kleinschalige, natuurlijke en duurzame kinderboerderij realiseren. Met een natuurspeelplaats, zonder kanteklare speeltoestellen. Kinderen kunnen hier zelf bouwen en ontdekken. Met veel aandacht voor duurzaamheid en aandacht voor de natuur in brede zin, niet alleen landbouwhuisdieren, maar ook insecten en flora (boomgaard, moestuin, vlindertuin, kruidentuin enz.). Met een kleine ondersteunende horeca. Ook het aantal bezoekers dat wordt nagestreefd is niet grootschalig, na een aanloop van een aantal jaren worden 50.000 bezoekers per jaar verwacht. Het gemiddeld aantal bezoekers op kinderboerderijen in Nederland.

Een dergelijke combinatie en opzet voor wat betreft een kinderboerderij vinden we niet in een straal van 20 km rond Hellendoorn. Dat is de reden dat de nieuwe kinderboerderij in Hellendoorn, hoewel ze met name in een lokale behoefte moet voorzien, naar verwachting ook een beperkt regionale functie zal krijgen.

Deze vorm van kinderboerderij, met natuurspeelplaats, ontdekwerkplaats, aandacht voor de natuur in brede zin en voor duurzaamheid is wel de toekomstige rol die kinderboerderijen in de samenleving krijgen. Zie ook de handreiking "Alle kinderboerderijen en bezoekers klimaatbestendig en waterbewust"

(<http://www.vereniginggdo.nl/media/22422/Handreiking-Alle-Kinderboerderijen-en-bezoekers-klimaatbestendig-en-waterbewust-1-.pdf>) opgesteld door de Vereniging Gemeenten voor Duurzame Ontwikkeling samen met de Watercoalitie en het kennisprogramma DuurzaamDoor.

In 2016 is contact opgenomen met scholen, de peuterspeelzalen, kinderopvang, en een aantal onderwijsinstellingen. Van al deze organisaties zijn er positieve reacties ontvangen, waarbij opgemerkt wordt dat slechts een deel van de scholen heeft gereageerd.

Een aantal uitspraken van instellingen die voorstander zijn van het oprichten van een kinderboerderij:

- Het zou voor de peuters van de gemeente Hellendoorn fantastisch zijn, als de plannen voor de kinderboerderij doorgang kunnen vinden. Mooi als de peuters straks een uitje naar de kinderboerderij dichtbij, in de eigen gemeente kunnen maken.
- Succes met de realisatie. Ik verwacht dat deze voorziet in een behoefte.
- Goed initiatief!
- Wij ondersteunen van harte het voornemen om een kinderboerderij van de grond te krijgen.
- Voor ons onderwijsconcept zien we mogelijkheden om periodiek de kinderboerderij te bezoeken. Daar zullen we graag gebruik van willen maken. Op deze manier leren leerlingen ook te zorgen voor dieren (en natuur).
- Goed initiatief waar we zeker gebruik van gaan maken.
- Eventueel zouden er cliënten zijn die hier onder de noemer dagbesteding met begeleiding werkzaamheden verrichten.
- Voor ons kan deze nieuwe kinderboerderij een interessante leeromgeving zijn voor onze studenten.
- Wij zijn van mening dat een kinderboerderij een goede aanwinst is voor onze gemeente.

3.2.4 Is de behoefte aan een kinderboerderij op te vangen in bestaand stedelijk gebied

Al vanaf 1996 wordt er regelmatig gezocht naar een locatie voor een kinderboerderij. Steeds bleek het ontbreken van een geschikte locatie het struikelblok te zijn om van start te kunnen gaan.

Vanaf 2014 is opnieuw actief gezocht en zijn alle percelen van de gemeente die gelegen waren in stedelijk gebied of in gebieden lagen die aansloten op stedelijk gebied onderzocht op de mogelijkheden voor het vestigen van een kinderboerderij. Gelijktijdig zijn diverse percelen van bedrijven en particulieren onderzocht. In totaal betrof dit circa 30 locaties rond de kernen Nijverdal en Hellendoorn.

Uiteindelijk zijn alle percelen om diverse redenen afgevallen en is de keuze gevallen op het onderhavige terrein. In het stedelijk gebied van Nijverdal en Hellendoorn is geen geschikte en beschikbare andere locatie voorhanden.

Om een kleinschalige, natuurlijke en duurzame kinderboerderij te kunnen oprichten is een terrein van 3 tot 4 ha gewenst. De kleinschaligheid zit namelijk niet zozeer in de oppervlakte, als wel in de werkwijze, de opzet en de inrichting.

Het onderhavige terrein is gelegen in de bebouwde kom van Nijverdal, maar wel aan de rand daarvan en sluit aan op zowel woonbebouwing als het industrieterrein. De bestemming is momenteel agrarisch en een deel van deze bestemming blijft ook bij de vestiging van de kinderboerderij als zodanig gehandhaafd. Deze gronden worden gebruikt als schapenweide en ponyweide.

In de structuurvisie 1999 was het terrein aangewezen als terrein om te zijner tijd te worden bestemd voor de combinatie wonen en werken en deels voor verkeer. Door de herijking van het aantal (potentiële) bedrijventerreinen in Overijssel is het terrein hiervoor niet meer nodig.

Samenvattend is de conclusie dat er binnen het bestaande stedelijk gebied van de gemeente Hellendoorn geen geschikte locatie aanwezig is, zodat gezocht is naar een locatie die grenst aan het stedelijk gebied en in eigendom is bij de gemeente Hellendoorn.

3.2.5 Waterbeleid van de 21e eeuw

Door het toenemend hoogwater in rivieren, wateroverlast, een versnelde stijging van de zeespiegel en de groeiende behoefte aan schoon drinkwater is het Waterbeleid 21e eeuw vormgegeven. Om Nederland de komende eeuwen veilig, leefbaar en aantrekkelijk te houden is een omslag in het waterbeleid en denken over water noodzakelijk. Samengevat komt het er op neer dat water weer de ruimte moet krijgen in plaats van worden ontnomen. Daarbij wordt de strategie gevoerd van vasthouden, bergen en tenslotte afvoeren. Dit principe gaat ervan uit dat een overvloed aan water allereerst wordt opgevangen waar deze ontstaat. Water wordt hierbij niet meer zo snel mogelijk afgevoerd, maar zolang mogelijk vastgehouden. Wanneer vasthouden niet meer mogelijk is, zal dit geborgen worden in daarvoor toegewezen gebieden. Door het water zo lang mogelijk vast te houden wordt tevens verdroging voorkomen. Zo wordt het watertekort bestreden. Pas als het niet anders kan, wordt het water afgevoerd.

In het voorliggende plan wordt bebouwing ter grootte van 500 m² gerealiseerd. Dat betekent dat op deze oppervlakte het hemelwater niet kan infiltreren maar in het plangebied zal worden opgevangen. Hiertoe wordt nieuwe retentie aangelegd. Het plan past daarmee binnen dit beleid.

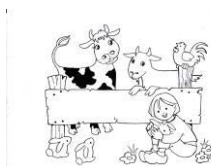
3.2.6 Conclusie Rijksbeleid

De ontwikkeling voorgenoemde past binnen de beleidskaders benoemd in de SVIR, de Barro, de Bro, het waterbeleid en de Bevb. Vanuit deze nationale beleidskaders en regelgeving zijn er geen randvoorwaarden of uitgangspunten die rechtstreeks doorwerken in de ontwikkeling van de kinderboerderij.

3.3 Provinciaal beleid

3.3.1 Omgevingsvisie en -verordening Overijssel

De Omgevingsvisie Overijssel betreft een integrale visie. Het plan is op 1 juli 2009 vastgesteld door Provinciale Staten en op 1 september 2009 in werking getreden. De twee grote thema's van de

Omgevingsvisie zijn duurzaamheid en ruimtelijke kwaliteit. Deze thema's zijn in de Omgevingsverordening in definities verankerd. De definitie van duurzaamheid luidt: "duurzame ontwikkeling voorziet in de behoefte aan de huidige generatie, zonder voor toekomstige generaties de mogelijkheden in gevaar te brengen om ook in hun behoeften te voorzien". Duurzaamheid vraagt om een transparante afweging van ecologische, economische en sociaal-culturele beleidsambities. De definitie van ruimtelijke kwaliteit luidt: "het resultaat van menselijk handelen en natuurlijke processen dat de ruimte geschikt maakt en houdt voor wat voor mens, plant en dier belangrijk is". Ruimtelijke kwaliteit is het resultaat van menselijk handelen en natuurlijke processen. De provincie wil ruimtelijke kwaliteit realiseren door, naast bescherming, vooral in te zetten op het verbinden van bestaande kwaliteiten en nieuwe ontwikkelingen.

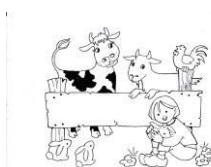
De provincie heeft een hoofdambitie; zorgen voor een toekomstvaste groei van welvaart en welzijn met daarbij een verantwoord beslag op de beschikbare natuurlijke hulpbronnen en voorraden. Enkele belangrijke beleidskeuzes waarmee de provincie haar ambities wil realiseren zijn:

- Herstructurering: Er wordt ingezet op een breed spectrum aan woon-, werk- en mixmilieu's, dorpen en steden worden gestimuleerd om hun eigen kleur te ontwikkelen.
- Hoofdinfrastructuur: Investeren in wegverkeer: trein, fiets, waar veiligheid en doorstroming centraal staan.
- SER-ladder: Zuinig en zorgvuldig ruimtegebruik toepassen bij bebouwing door hantering van de 'SER-ladder'. Deze methode maakt eerst het gebruik van de ruimte, die wordt geoptimaliseerd, daarna de wordt toepassing van meervoudig ruimtegebruik onderzocht, vervolgens de mogelijkheid om het ruimtegebruik uit te breiden. Hierbij is afstemming tussen gemeenten over woningbouwprogramma's en bedrijfslocaties noodzakelijk.
- Plannen: Ruimtelijke plannen ontwikkelen aan de hand van gebiedskenmerken en keuzes voor duurzaamheid.

3.3.2. Actualisatie Omgevingsvisie- en verordening

Provinciale Staten hebben op 3 juli 2013 de actualisatie Omgevingsvisie vastgesteld, evenals de actualisatie van de verordening. Daarmee staat onder andere ook de herbegrenzing van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS)/Natuurnetwerk Nederland (NNN) vast. Binnen de begrenzing van de EHS/NNN heeft de provincie de gronden opgenomen die nodig zijn om de doelen te halen voor Natura 2000. Een deel van de doelen wordt bereikt via Programmatische Aanpak Stikstof (PAS). De PAS wordt wettelijk geregeld en is bedoeld om Natura 2000-doelen veilig te stellen én ruimte te maken voor nieuwe economische activiteiten. Voor de begrenzing van de ontwikkelopgave Natura 2000 heeft de provincie gebiedsdocumenten en maatregelkaarten laten opstellen. De provincie maakt samen met haar partners een uitvoeringsplan voor de realisatie van maatregelen voor Natura 2000 en de Programmatische Aanpak Stikstof (PAS). Voor het realiseren van de EHS/NNN en de Ontwikkelopgave Natura 2000 en PAS zijn landbouwgronden nodig. Deze gronden worden gebruikt voor het realiseren van nieuwe natuur of om maatregelen te nemen voor de naastgelegen natuurgebieden. Deze maatregelen zorgen veelal voor vernatting van de gronden en/of hebben betrekking op minder of geen bemesting. Hierdoor worden deze gebieden minder of ongeschikt voor de landbouw.

Op ruim 500 meter afstand van het plangebied ligt het Natura2000 gebied 'Wierdense Veld', welk een habitatrictlijngebied betreft (zie afbeelding 30).

Afbeelding 30: Afstand tot Natura2000 gebied Wierdense Veld ruim 500 meter

Op een kinderboerderij worden dieren gehouden. Voor nieuwe initiatieven waarbij de stikstofbelasting op gevoelige gebieden in het Wierdense Veld hoger is dan 1 mol per ha dient een Natuurbeschermingswetvergunning aangevraagd te worden. Indien de stikstofbelasting lager is dan 1 mol per ha geldt een meldingsplicht voor een aantal categorieën; zijnde landbouw, infrastructuur, industrie en het gebruik van gemotoriseerde voertuigen voor wedstrijden. Een kinderboerderij valt hier niet onder en hiervoor geldt dan ook geen meldingsplicht. Om eventuele gevolgen uit te sluiten is een aerius-berekening opgesteld. Uit deze berekening is gebleken dat de gevolgen beneden de grenswaarde blijven. Dit is nader onderbouwd in hoofdstuk 5.

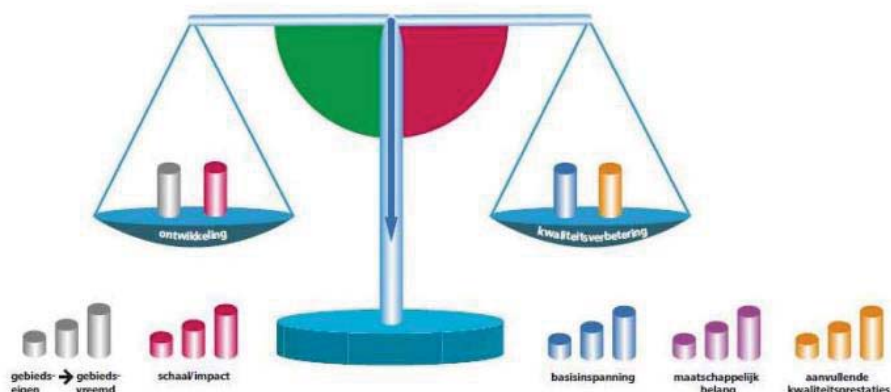
In het voorjaar van 2017 is het provinciaal beleid opnieuw geactualiseerd met de vaststelling door Provinciale Staten op 12 april 2017 en in werking getreden per 1 mei 2017. Deze wijzigingen zijn niet van invloed op de vestiging van een kinderboerderij op deze locatie. Op 7 maart 2017 heeft de provincie actief schriftelijk ingestemd met deze ontwikkeling.

3.3.3 Kwaliteitsimpuls Groene Omgeving (KGO)

Op basis van de ontwikkelingsperspectieven vanuit provinciaal beleid is aangegeven dat het plangebied het buitengebied betreft. Om die reden is het voorliggende plan tevens getoetst aan het KGO-beleid. Door de Omgevingsvisie is het eerdere detailkader, zoals onder andere 'Rood voor Rood', 'Rood voor Groen' en 'Nieuwe landgoederen' vervallen en is er een nieuw document opgesteld: de 'Kwaliteitsimpuls Groene Omgeving' (KGO). KGO is vastgelegd in de provinciale verordening (artikel 2.1.6). De KGO gaat er vanuit dat er ruimte is voor grootschalige uitbreidingen en nieuwe functies in het buitengebied, uitsluitend indien hier sociaal economische en/of maatschappelijke redenen voor zijn en er is aangetoond dat het verlies aan ecologische en/of landschappelijke waarden in voldoende mate wordt gecompenseerd door investeringen ter versterking van de ruimtelijke kwaliteit in de omgeving. Twee principes zijn leidend;

- Elke ontwikkeling dient bij te dragen aan een versterking van de ruimtelijke kwaliteit;
- De ontwikkelingsruimte die men krijgt dient in evenwicht te zijn met investeringen in de ruimtelijke kwaliteit.

Afbeelding 31: Ruimtelijke kwaliteitsimpuls, verbeelding van de balans

Uitgangspunt is dat plannen ontwikkelingsruimte krijgen als deze passen binnen het generieke beleid en de ontwikkelingsperspectieven van de provincie en worden uitgewerkt conform de gebiedskenmerken. Voorwaarde daarbij is dat de geboden ontwikkelingsruimte in evenwicht is met de te leveren kwaliteitsprestaties. Bij elke ontwikkeling hoort een basisinspanning in de vorm van een goede ruimtelijke inpassing zoals situering van gebouwen en erfbeplanting. Voor het bepalen van de hoogte van aanvullende kwaliteitsprestaties wordt het plan getoetst aan de hand van de volgende drie variabelen:

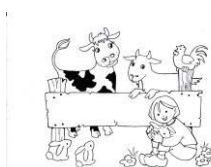
- Is de ontwikkeling gebiedseigen of gebiedsvreemd;
- Wat is de schaal van de ontwikkeling en de impact op de omgeving;
- Dient het initiatief een eigen belang of ook maatschappelijke belangen

Ad. 1 Gebiedseigenheid van de ontwikkeling

De voorliggende ontwikkeling betreft de realisatie van een kinderboerderij. Met name de te ontwikkelen bebouwing en intensief gebruikte onderdelen zijn geen gebiedseigen ontwikkeling. Daarmee heeft de kinderboerderij impact op haar directe omgeving. Om die reden is de bebouwing landschappelijk ingepast en zijn de intensief gebruikte onderdelen (contactweide en buitenspeelplaats) zo gepositioneerd dat deze zo min mogelijk overlast voor de omgeving vormen. Daarnaast is extra geïnvesteerd in het landschap door de aanleg van brede groene buffers in de zin van singels. Om beeld- en geluidsoverlast te voorkomen zijn daarnaast grondwallen met daarop beplanting in het inrichtingsplan opgenomen. Op deze wijze is voldoende voldaan aan dit aspect van het KGO-beleid.

Ad. 2 Schaal van de ontwikkeling en impact op de omgeving

De schaal van de ontwikkeling is medebepalend voor de impact op de omgeving. Dit is op te delen in een functioneel, sociaal en esthetisch perspectief. De schaal van de ontwikkeling an sich lijkt, met iets minder dan 4 hectare, op het eerste oog groot. Een groot gedeelte van deze ontwikkeling, zoals de moestuin, fruitboomgaard, landschappelijke inpassing, paardenweide en schapenweide worden echter extensief gebruikt. Met name de ontwikkeling van de intensief gebruikte onderdelen hebben impact op haar omgeving. Om die reden is ervoor gekozen deze te clusteren op een locatie waar de omgeving er geen hinder van ondervindt. De andere extensieve onderdelen vormen daarbij een 'bufferzone' richting omliggende woningen.

Ad. 3 Eigen belang versus maatschappelijke belangen

SKHN is een Stichting zonder winstoogmerk. Sterker, er zitten geen investeerders achter het initiatief en er is dus geen eigenbelang. Het initiatief dient dan ook overduidelijk een maatschappelijk belang voor Nijverdal, Hellendoorn en de omgeving.

Van dit afwegingsaspect uit het KGO-beleid is dermate veel sprake, dat deze in principe een basisinspanning verantwoorden.

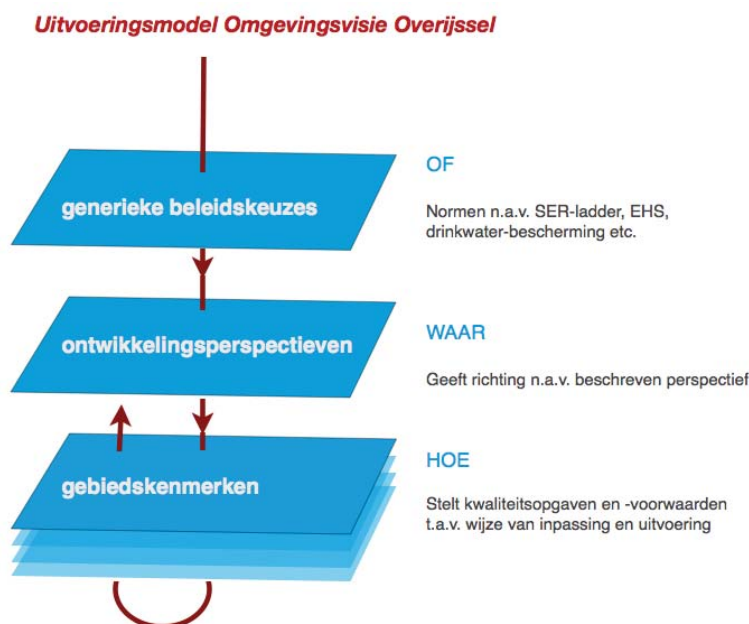
Conclusie KGO-beleid

Kijkend naar de 3 afwegingsaspecten is de conclusie dat er weliswaar sprake is van impact op de omgeving, maar dat enerzijds zoveel mogelijk is geprobeerd de impact zo klein mogelijk te houden en dat anderzijds voldoende wordt geïnvesteerd in de ruimtelijke kwaliteit om te voldoen aan het KGO-beleid.

3.3.4 Uitvoeringsmodel Omgevingsvisie Overijssel

Om de opgaven, kansen, beleidsambities en ruimtelijke kwaliteitsambities van de provincie waar te maken bevat de Omgevingsvisie een uitvoeringsmodel. Dit model is gebaseerd op drie verschillende niveaus (zie afbeelding 32). Aan de hand van deze drie niveaus kan worden bepaald of er een ruimtelijke ontwikkeling mogelijk is en er behoefte aan is, waar het past in de Omgevingsvisie en hoe het uitgevoerd kan worden. De volgende niveaus komen aan de orde:

1. Generieke beleidskeuzes;
2. Ontwikkelingsperspectieven;
3. Gebiedskenmerken.

Afbeelding 32: Uitvoeringsmodel Omgevingsvisie Overijssel (bron: Omgevingsvisie Overijssel)

1. Generieke beleidskeuzes

Generieke beleidskeuzes vloeien voort uit keuzes van de EU, Rijk of de provincie. Deze keuzes kunnen bepalen of ontwikkelingen mogelijk zijn of niet. Het uitvoeringsmodel vraagt bij nieuwe ontwikkelingen dus eerst te kijken naar het niveau van generieke beleidskeuzes. Hierbij gaat het om de normen van de SER-ladder, de EHS/NNN, externe veiligheid, ligging in het grondwaterbeschermingsgebied, waterveiligheid etc.

Geconstateerd wordt dat het voorliggende plan aangaande deze generieke beleidskeuzes niet op belemmeringen stuit.

2. Ontwikkelingsperspectieven

De opgaven, kansen, beleidsambities en ruimtelijke kwaliteitsambities voor de provincie zijn daarnaast geschetst in ontwikkelingsperspectieven voor de groene en stedelijke omgeving. Met de ontwikkelingsperspectieven wordt de ruimtelijke ontwikkelingsvisie van de provincie vorm gegeven. Het beleid voor de ontwikkelingsperspectieven is vastgelegd in artikel 2.1.5 van de Omgevingsverordening. In dit artikel is bepaald dat gemotiveerd moet worden dat een voorziene ontwikkeling past binnen de vastgestelde ontwikkelingsperspectieven.

Het voorliggende plangebied ligt binnen het ontwikkelingsperspectief 'Mixlandschap' (zie afbeelding 33).

Ontwikkelingsperspectieven

3. Buitengebied accent veelzijdige gebruiksruimte

Mixlandschap

5. Dorpen en kernen als veelzijdige leefmilieu's Breed spectrum woon-, werk- en mixmilieu's

Bedrijventerrein

6. Hoofdinfrastructuur: vlot en veilig

Autoweg

Spoor

Afbeelding 33: Ontwikkelingsperspectief 'Mixlandschap' (Bron: Omgevingsvisie Overijssel)

Het mixlandschap staat centraal voor 'Gebieden voor gespecialiseerde landbouw, mengvormen van landbouw-recreatie-zorg, landbouw-natuur en landbouw-water, bijzondere woon-, werk- en recreatiemilieus, die de karakteristieke gevarieerde opbouw van het cultuurlandschappen in deze gebieden versterken.'

In dit ontwikkelingsperspectief is sprake van verweving van functies. Aan de ene kant melkveehouderij en akkerbouw als belangrijke vorm van landgebruik. Aan de andere kant gebruik voor landschap, natuur, milieubescherming, cultuurhistorie, recreatie, wonen en andere bedrijvigheid. Ook hier staat de kwaliteitsambitie 'Voortbouwen aan de kenmerkende structuren van de agrarische cultuurlandschappen' voorop. In dit perspectief wil de provincie de ontwikkelingsmogelijkheden van o.a. de recreatie, nog nadrukkelijker verbinden met behoud en versterking van cultuurhistorische, natuurlijke en landschappelijke elementen. Hier liggen in specifieke gevallen kansen voor woon-/werklandschappen, die de ruimtelijke structuur versterken. Denk aan de diverse woonmilieus die mogelijk zijn en voor verschillende groepen aantrekkelijk zijn: buurtschappen, landgoederen, plantages, bedrijfswoningen, knoopen.

De voorgenomen ontwikkeling betreft de ontwikkeling van een kinderboerderij. Het is een functie die aansluit bij landschap- en landschap(sbeleving) en recreatie. De ontwikkeling past goed binnen de doelen gesteld voor het mixlandschap en beperkt geen functies in de omgeving.

3. Gebiedskenmerken

In het provinciale beleid zijn voor alle gebieden gebiedskenmerken aangegeven. Het beleid voor deze gebiedskenmerken is vastgelegd in artikel 2.1.5 van de provinciale verordening. Hierin is bepaald dat inzichtelijk moet worden gemaakt dat voldaan wordt aan dit beleid. Wanneer in het beleid normerende

uitspraken worden gedaan, voorziet het bestemmingsplan/ruimtelijke onderbouwing (voor zover deze uitspraken zich daarvoor lenen) in een (bestemmingsplan)regeling conform deze normerende uitspraken. Wanneer in het beleid richtinggevend uitspraken worden gedaan, voorziet het (bestemmings)plan (voor zover deze uitspraken zich daarvoor lenen) in een (bestemmingsplan)regeling conform deze richtinggevend uitspraken. De gebiedskenmerken zijn opgenomen in verschillende lagen; de natuurlijke laag, de agrarische cultuur laag, de stedelijke laag en de lust- en leisurelaag. Op basis van deze kenmerken is er ingezoomd op het plangebied en gekeken welke specifieke kwaliteitsvoorwaarden en opgaven (normerend en richtinggevend) voor ruimtelijke ontwikkelingen van toepassing zijn.

Natuurlijke laag

De natuurlijke laag is ontstaan doordat abiotische en biotische processen inwerken op de ondergrond van bodem en geologie. Van oudsher bestaat er een sterke samenhang tussen het natuur- en watersysteem. Vervolgens heeft de natuurlijke laag plek en betekenis gekregen in het menselijke occupatieproces. Lange tijd is de natuurlijke laag sturend geweest voor een groot deel van de ruimtelijke ontwikkelingen. Mensen vestigden zich op de droge plekken en wegen werden aangelegd bij goed doorwaadbare plekken in de beek. Pas de laatste eeuw is deze samenhang door technische mogelijkheden verminderd en zijn de kwaliteiten van de natuurlijke laag aangetast. Het beter afstemmen van de ruimtelijke ontwikkelingen op de natuurlijke laag, kan er voor zorgen dat natuurlijke kwaliteiten weer medebepalend worden. Het plangebied ligt in een in cultuur gebrachte dekzandvlakte en ruggen (zie afbeelding 34). Na de ijstijden bleef er in grote delen een reliëfrijk – door de wind gevormd – zandlandschap achter, dat gekenmerkt wordt door relatief grote verschillen tussen hoog/droog en laag/ nat gebied. Soms vlak bij elkaar, soms verder van elkaar verwijderd.

Natuurlijke laag

zandgebieden

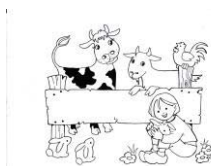
dekzandvlakte en ruggen

Afbeelding 34: Weergave kaart gebiedskenmerken, natuurlijke laag, (bron: Omgevingsvisie Overijssel)

Normerend:

- Dekzandvlakten en ruggen krijgen een beschermende bestemmingsregeling, gericht op instandhouding van de hoofdlijnen het huidige reliëf.

Richtinggevend:

- Als ontwikkelingen plaats vinden, dan dragen deze bij aan het beter zichtbaar en beleefbaar maken van de hoogteverschillen en het watersysteem. Beiden zijn tevens uitgangspunt bij (her)inrichting.

Bij ontwikkelingen is de (strekings)richting van het landschap, gevormd door de afwisseling van beekdalen en ruggen, het uitgangspunt.

In en rondom het plangebied is de oorspronkelijke deskzandvlakte niet goed meer waarneembaar. Wel ligt de rondweg N35 verhoogd. Door de jaren heen is de omgeving fors veranderd en is een woonwijk en bedrijventerrein aangelegd. De bodem is daarbij geëgaliseerd en kenmerkende verschillen tussen hoog/droog en laag/nat zijn verdwenen. In het voorliggende ontwikkelingsplan wordt ingespeeld op deze kenmerken door de laagste plek in het gebied in te richten voor retentie. Daarbij wordt voldaan aan het normerende uitgangspunt. Het inrichtingsplan is met een voorwaardelijke verplichting gekoppeld aan de regels van het bestemmingsplan, waarmee deze is geborgd. Ook met de richtinggevende uitspraken is, voor zover relevant, rekening gehouden. Zo is de landschappelijke inpassing en aan te vullen groenstructuren gebaseerd op het oorspronkelijke landschap.

Laag van het agrarisch cultuurlandschap

In het agrarisch cultuurlandschap gaat het er om dat de mens inspeelt op de natuurlijke omstandigheden en die ten nutte maakt. Vanuit de nederzettingen zijn de omliggende gronden ooit ontgonnen, daardoor is er een sterke ruimtelijke en functionele relatie met het omringende landschap ontstaan. Afhankelijk van de stand van de techniek en de beschikbaarheid van meststoffen is door de eeuwen heen een geschakeerd patroon van akkers, weiden, hooiland en bebouwing gegroeid. Dit verschil in tijd geeft mede richting aan de ontwikkeling van deze gebieden. Binnen de regionale landschappen is er vaak op korte afstand sprake van verschillen: de es, de flank en het beekdal. Het plangebied ligt vrijwel geheel in het 'jonge-heide en broekontginningslandschap' en deels in het 'oude hoevenlandschap' (zie afbeelding 35).

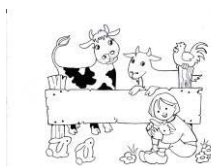

Laag van agrarisch cultuurlandschap

- oude hoevenlandschap
- jonge heide- en broekontginningslandschap

Afbeelding 35: Weergave kaart gebiedskenmerken, lagen 'jonge-heide en broekontginningslandschap' en 'oude hoevenlandschap' (bron: Omgevingsvisie Overijssel)

Het 'jonge heide- en broekontginningslandschap' betreft een grote oppervlakte aan – voormalige – natte en droge heidegronden was oorspronkelijk functioneel verbonden met het essen- en oude hoevenlandschap; hier werd geweid en werden de plaggen gestoken voor in de stal; in de stal bemeste plaggen dienden als

structuurverbeteraar en bemesting voor de akkergronden op de essen. Na de uitvinding van kunstmest ging deze functie verloren en werden deze gronden grotendeels in cultuur gebracht.

De ambitie is de ruimtelijke kwaliteit van deze gebieden een stevige impuls te geven en soms een transformatie wanneer daar aanleiding toe is. De dragende structuren worden gevormd door landschappelijk raamwerken van lanen, bosstroken en waterlopen, die de rechtlijnige ontginningsstructuren versterken.

Er zijn hiervoor geen normerende uitgangspunten.

Richtinggevend:

- Als ontwikkelingen plaats vinden in de agrarische ontginningslandschappen, dan dragen deze bij aan behoud en versterking van de dragende lineaire structuren van lanen, bosstroken en waterlopen en ontginningslinten met erven en de kenmerkende ruimtematen.

Het 'Oude hoevenlandschap' betreft een Landschap met verspreide erven. Het werd ontwikkeld nadat de complexen met de grote essen 'bezet' waren en een volgende generatie boeren nieuwe ontwikkelingsruimte zocht. Die vonden ze bij kleine dekzandkopjes die individueel werden ontgonnen. Dit leidde tot een landschap dat de zelfde opbouw kent als het essenlandschap, alleen in een meer kleinschalige, meer individuele en jongere variant. Deze kleinere maat en schaal is tevens de reflectie van de natuurlijke ondergrond.

De ambitie is het kleinschalige, afwisselende oude hoevenlandschap vanuit de verspreid liggende erven een ontwikkelingsimpuls te geven. Deze erven bieden veel ruimte voor landbouw, wonen, werken, recreatie, mits er wordt voortgebouwd aan kenmerkende structuren van het landschap: de open esjes, de routes over de erven, de erf- en landschapsbeplantingen.

Normerend:

- De essen en esjes krijgen een beschermende bestemmingsregeling, gericht op instandhouding van de karakteristieke openheid, de bodemkwaliteit en het reliëf.

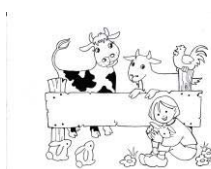
Richtinggevend:

- Als ontwikkelingen plaats vinden in het oude hoevenlandschap, dan dragen deze bij aan behoud en accentuering van de dragende structuren (groenstructuur en routes) van het oude hoevenlandschap, en aan de samenhang en de karakteristieke verschillen tussen de landschapselementen: de erven met erfbepanting; open es(je); beekdal; voormalige heidevelden, de mate van openheid en kleinschaligheid.
- Ontwikkelingen vergroten de toegankelijkheid van erven en erfroutes.

In het voorliggende plan wordt een kleinschalige kinderboerderij ontwikkeld met een recreatieve functie. Deze ontwikkelingen dragen bij aan het behoud en accentuering van de dragende structuren en de karakteristieke verschillen tussen de landschapselementen door de kleinschaligheid. De kenmerkende structuren zoals de bomenlaan worden hierin niet aangepast.

Stedelijke laag

In de stedelijke laag is de koppeling van de sociale en fysieke dynamiek van de stedelijke functies aan het verbindende netwerk van wegen, paden, spoorwegen en kanalen een belangrijk ordenend principe. De Stedelijke laag heeft geen directe invloed op het plan.

Afbeelding 36: Lust- en leisurelaag

De lust- en leisurelaag is het domein van de beleving, betekenis en identiteit. De lust- en leisurelaag voegt eigen kenmerken toe, zoals landgoederen, recreatieparken, en recreatieve routes, maar benut vooral de kwaliteiten van de andere drie lagen. Het stelt kwaliteiten zoals de natuur, de productielandschappen en de steden in een ander daglicht en maakt ze beleefbaar en tot een beleving. Het belevingsaspect en identiteit worden steeds belangrijker pijlers van ruimtelijke kwaliteitsbeleid.

De Lust- en leisurelaag heeft geen directe invloed op het plan.

3.3.5 Conclusie provinciaal beleid

Het voorliggende ruimtelijke plan past binnen het provinciale beleid, zoals vastgelegd in de provinciale omgevingsvisie en verordening. Het plan past binnen het geldende ontwikkelingsperspectief en is uitgewerkt op basis van de gebiedskenmerken. Uit vooroverleg met de provincie Overijssel en waterschap Vechtstromen (zie hoofdstuk 5, paragraaf watertoets) zijn geen bezwaren op de voorgenomen ontwikkeling gekomen. Het plan past daarmee binnen het relevante provinciaal beleid.

3.4 Gemeentelijk beleid

3.4.1 Omgevingsvisie 'Natuurlijk Avontuurlijk' (vastgesteld 20-2-2014)

De gemeente Hellendoorn heeft een brede visie opgesteld op de toekomst welke het kader vormt van alle ruimtelijke ontwikkelingen. De visie is opgebouwd in drie lagen, namelijk identiteit, context en kernvisie. Het plangebied valt binnen de kaart 'identiteit' binnen het structuurvisiegebied 'Sterke kernen / woongebied' (zie afbeelding 37). Hierbinnen wil de gemeente Hellendoorn zich inspannen om ondanks demografische veranderingen een duurzaam samengestelde samenleving in stand te houden met een voorzieningenniveau dat daarbij hoort. Nijverdal kenmerkt zich door relatief veel en grote open groene ruimten en de parken in de bebouwde kom. Aandachtspunt vormt echter het verlies van diffuus groen in het centrum van Nijverdal. De gemeente wil de aanwezige groene enclaves versterken en groenstructuren (waar mogelijk) met elkaar verbinden. Onderhavig plan speelt hier op in door de aanwezige groene enclave

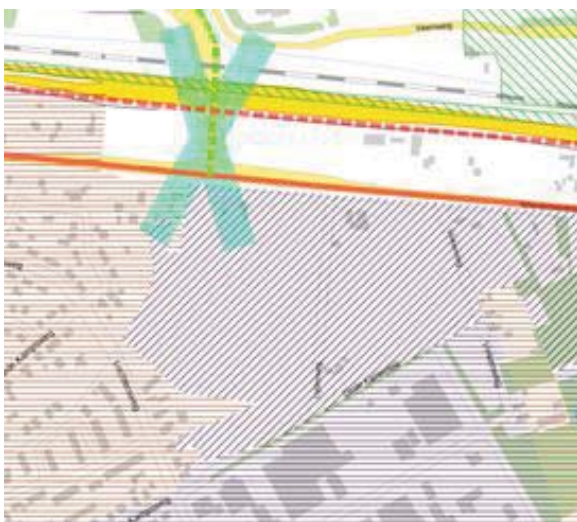

maximaal open te houden. Uit de volgende alinea blijkt dat het plangebied tevens zoekgebied is voor nieuw bedrijventerrein. De ontwikkeling van de kinderboerderij als alternatief voor bedrijventerrein draagt er juist aan bij dat de aanwezige groene enclave maximaal behouden blijft. Het opgestelde inrichtingsplan houdt hierbij rekening met het omliggende landschap.

Afbeelding 37: Plangebied behoort tot het structuurvisie-gebied 'Woongebied'

Het plangebied valt binnen de kaart 'context' binnen het structuurvisiegebied 'Bedrijventerrein – zoekgebied' (zie afbeelding 38). Tevens vormt het noordelijke gedeelte onderdeel van een zoeklocatie voor 'Ongelijkvloerse kruising'. Het zoekgebied betreft de noordzijde van bedrijventerrein 't Lochter. Dit gebied is aangegeven als zoekgebied voor wonen in combinatie met werken. Tot op heden en tevens naar de toekomst, voorziet 't Lochter III en overige bedrijventerreinen in voldoende vestigings- en uitbreidingsmogelijkheden voor bedrijven. Om die reden is de noodzaak het voorliggende plangebied als zoekgebied aan te blijven wijzen, niet meer aanwezig en is de ontwikkeling van de kinderboerderij een goed alternatief.

Afbeelding 38 Uitsnede kaart 'context'

Afbeelding 39: Uitsnede plankaart 'kernvisie'

Het noordelijkste gedeelte van het plangebied valt binnen de kaart 'kernvisie' binnen het structuurvisiegebied Bereikbaarheid – doorstroom N35 / spoorlijn' (zie afbeelding 39). Om die reden is de grens van onderhavig bestemmingsplan gelijkgetrokken met het bestemmingsplan Rijksweg N35 en spoor Nijverdal. Hierdoor wordt de mogelijkheid geboden om de bestaande ventweg voor de woningen Wierdensestraat 94 en 96 door te trekken naar de Vinkenweg.

3.4.2 Samen werken aan een duurzaam Hellendoorn (2013)

Op 14 mei 2013 en 29 oktober 2013 hebben respectievelijk het College van B&W als de Raad besloten in te stemmen met een duurzaamheidsnotitie voor de gemeente Hellendoorn. Belangrijke aspecten waarmee de gemeente rekening houdt zijn: aandacht voor duurzaamheid in projectplannen, participatie, energie en klimaat, natuur en landschap, leefomgeving, MVO en samenwerken en meedoen aan biomassa. Dit plan draagt bij aan de volgende speerpunten:

Energie en klimaat: Getracht wordt de kinderboerderij uiteindelijk door te ontwikkelen naar een energie neutrale kinderboerderij.

Natuur en landschap: het inrichtingsplan versterkt en beschermt landschappelijke en natuurlijke waarden.

Leefomgeving: door zijn ligging op fietsafstand tussen 1 en 6 km van de grootste woonconcentraties van de gemeente Hellendoorn (Nijverdal, Kruidenwijk en dorp Hellendoorn) en de goede fietsroutes naar de kinderboerderij, stimuleert SKHN maximaal het gebruik van de fiets voor het bezoek aan de kinderboerderij. Ook het telen van gewassen zonder vergif en kunstmest (boomgaard, bessenstruiken en moestuin) draagt bij aan het geven van het goede voorbeeld voor de eigen leefomgeving. Daarnaast wordt maximaal ingezet op duurzaamheid in de waterketen/riolering door hemelwater te zuiveren en te benutten voor toiletspoelingen. Afvalwater wordt vervolgens middels een helofytenfilter gezuiverd en in het gebied geborgen.

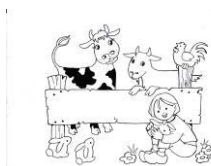
Tot slot wordt veel aandacht besteed aan educatie, voorlichting en bewustwording. De kinderboerderij vervult een functie in praktijkgericht onderwijs voor basisscholen, groepen van de kinderopvang en peuterspeelzalen. Dit zowel binnen in de ontdekwerkplaats als buiten in de natuur.

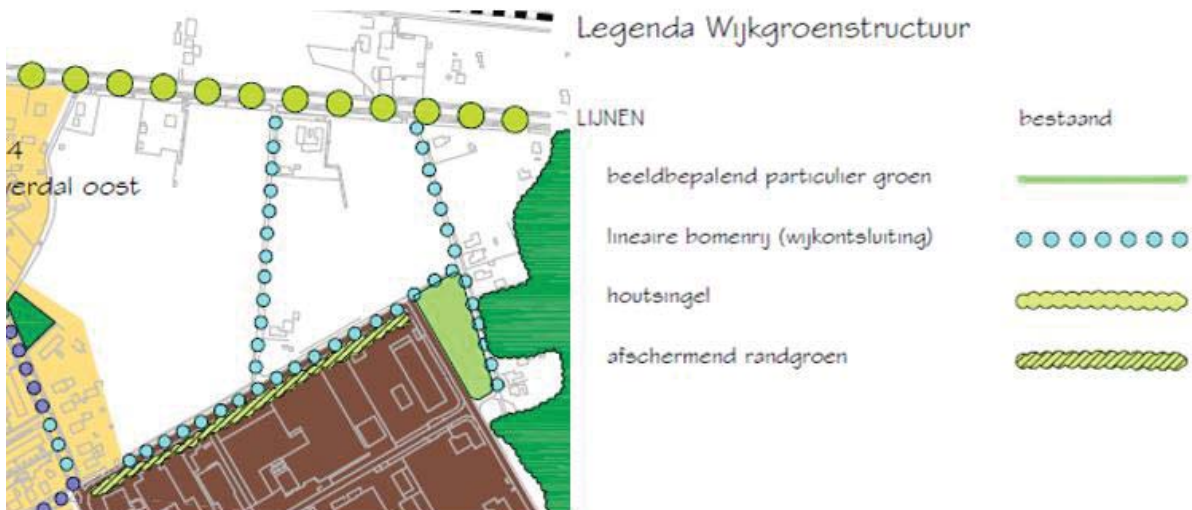
3.4.3 Groenbeleidsplan (2004)

Het Groenbeleidsplan bevat het beleidskader en beschrijft de huidige situatie, knelpunten en de toekomstige ontwikkelingen. Hoofddoelstelling van het plan is 'het duurzaam in stand houden en ontwikkelen van (hoofd)groenstructuur binnen de gemeente Hellendoorn'. Het Groenbeleidsplan is een planvorm zonder juridische status, wat betekent dat het plan een (beleids)sturend en richtinggevend karakter heeft zonder dwingend te zijn.

De hoofdgroenstructuur is een bundeling van groenelementen en bestaat uit lijnen, vlakken en punten. Het plangebied bevindt zich aan de oostkant van Nijverdal. Met betrekking tot dit gebied wordt in het Groenbeleidsplan benoemd dat de zichtrelatie met het buitengebied matig is. Daarnaast is in onderstaande afbeelding 40 te zien dat er een aantal belangrijke lineaire bomenrijen zijn gelegen in en direct rondom het plangebied. Relevante uitgangspunten voor de gewenste situatie bij deze elementen zijn:

- Versterken en ontwikkelen van hoofdgroenstructuur op het niveau van lijnen

Afbeelding 40: Groenbeleidsplan

3.4.4 Welstand

Bij bouwplannen wordt gekeken naar stedenbouwkundige en cultuurhistorische waarden. Bij de nadere uitwerking van het bouwplan is rekening gehouden met de gestelde randvoorwaarden vanuit de gemeente. De te realiseren bebouwing is voorgelegd aan de stadsbouwmeester van de gemeente Hellendoorn. Deze is van mening dat de aanvraag en te realiseren bebouwing voldoet aan redelijke eisen van welstand; de ontwikkeling van de kinderboerderij kan hiermee worden doorgezet.

3.4.5 Conclusie gemeentelijk beleid

De gemeentelijke Omgevingsvisie, het duurzaamheidsbeleid, het Groenbeleidsplan en de Welstandsnota vormen de relevante beleidsstukken voor voorliggende ontwikkeling. Het opgestelde inrichtingsplan voldoet aan doestellingen van de gemeente. Het plan voor de ontwikkeling van de kinderboerderij past daarmee binnen het relevante gemeentelijk beleid.

Hoofdstuk 4 Waardentoets

4.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt de impact van de ontwikkeling op de verschillende waarden in het gebied beschreven. Hieronder vallen flora & fauna, archeologie, cultuurhistorie en water. Er wordt beschreven wat er is onderzocht en welke resultaten hieruit zijn gekomen. Vervolgens wordt hier een conclusie uit getrokken met de gevolgen van deze ontwikkeling op de waarden in het gebied.

4.2 Natuurwaarden

Bescherming in het kader van de natuur wet- en regelgeving is op te delen in gebieds- en soortenbescherming. Bij gebiedsbescherming heeft men te maken met de Wet Natuurbescherming (WNB) en het NatuurNetwerkNederland (NNN). Bij soortenbescherming heeft men te maken met de WNB. Er heeft een quickscan Flora en Fauna plaatsgevonden naar mogelijke consequenties vanuit de natuurwetgeving en -beleid. Het onderzoek heeft bestaan uit een visuele inspectie van de locaties en het raadplegen van vrij beschikbare verspreidingsgegevens van beschermde planten- en diersoorten. Op basis daarvan zijn uitspraken gedaan over de (mogelijke) effecten van de voorgenomen ontwikkeling en de eventueel noodzakelijke vervolgstappen. De quickscan is opgenomen in bijlage 2 van de toelichting van dit bestemmingsplan. Hierna volgen de belangrijkste conclusies uit de quickscan voor wat betreft gebiedsbescherming en soortenbescherming.

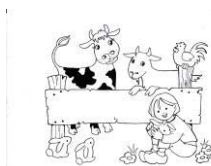
4.2.1 Gebiedsbescherming

Natura 2000-gebieden betreffen een samenhangend netwerk van natuurgebieden in Europa. Natura 2000 bestaat uit gebieden die zijn aangewezen in het kader van de Europese Vogelrichtlijn (79/43/EEG) en de gebieden die zijn aangemeld op grond van de Europese Habitatrichtlijn (92/43/EEG). Deze gebieden worden in Nederland op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 beschermd.

De NNN betreft een netwerk van gebieden in Nederland waar de natuur voorrang heeft. Het netwerk helpt voorkomen dat planten en dieren in geïsoleerde gebieden uitsterven en dat natuurgebieden hun waarde verliezen.

4.2.2 Aerius-berekening

Om te bekijken of de uitstoot stikstof van dieren op de kinderboerderij impact hebben op het naastgelegen Natura 2000-gebied, is een Aerius-berekening gemaakt. Hierbij is uitgegaan van een worst-case scenario, namelijk dat gedurende een langere periode 10 geiten, 50 kippen en 50 konijnen in de stal moeten worden opgevangen. Tevens is uitgegaan van melkgeiten, waar in de praktijk overwegend dwerggeiten gehouden zullen worden. De berekening is daarmee gebaseerd op een verblijf in een stal gedurende het gehele jaar, wat in de praktijk niet zal plaatsvinden. De Aerius-berekening is opgenomen in bijlage 3. Uit de berekening komt naar voren dat de stikstofbelasting op het naastgelegen Natura2000-gebied lager is dan 1 mol per hectare. Vanwege de functie is geen melding benodigd bij het bevoegd gezag, de provincie Overijssel. Op basis van deze quickscan en de Aerius-berekening worden geen effecten van de ontwikkeling op beschermde natuurgebieden (Natura 2000-gebied en/of NNN) verwacht.

4.2.3 Soortenbescherming

De WNb richt zich onder andere op de bescherming van soorten. Daarbij wordt uitgegaan van het 'nee, tenzij'-principe, bepaalde handelingen waaronder ruimtelijke ingrepen waarbij beschermde soorten in het geding zijn, zijn slechts bij uitzondering en onder voorwaarden mogelijk. Centraal hierbij staat de zorgplicht. Dit houdt in dat iedereen voldoende zorg in acht moet nemen voor alle in het wild voorkomende planten en dieren en hun leefomgeving.

Op basis van de uitgevoerde quiscscan Flora en Fauna wordt geconstateerd dat het onderzoeksgebied een potentiële habitat biedt voor een aantal beschermde soorten. Hoewel er geen gerichte veldinventarisatie heeft plaatsgevonden, is op basis van de beschikbare literatuurgegevens en een veldbezoek vastgesteld dat het terrein mogelijk van belang is voor enkele licht beschermde soorten (tabel 1-soorten) en voor strikter beschermde eekhoorn, steenmarter, vleermuizen, broedvogels en huismus.

4.2.4 Aanbevelingen verlichting

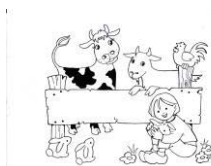
Om de functionaliteit van potentiële verblijfplaatsen en vliegroutes van vleermuizen te behouden dient in het inrichtingsplan voldoende rekening te worden gehouden met het aanbrengen van verlichting, waarbij het essentieel is dat de boomkronen van de aanwezige laanstructuren onverlicht blijven in de toekomstige situatie. Negatieve effecten als gevolg van verlichting kunnen worden voorkomen door de uitgangspunten weergegeven op pagina 18 van deze rapportage te implementeren in het ontwerp. Dit houdt in dat licht naar onderen wordt uitgestraald en verstrooiing van licht wordt tegengegaan.

4.2.5 Aanbevelingen vogels

Voor alle beschermde, inheemse (ook de algemeen voorkomende) vogelsoorten geldt vanuit de WNb een verbod op handelingen die nesten of eieren beschadigen of verstoren. Ook handelingen die een vaste rust- of verblijfplaats van beschermde vogels verstoren zijn niet toegestaan. In de praktijk betekent dit dat verstorende werkzaamheden alleen buiten het broedseizoen uitgevoerd mogen worden. Werkzaamheden binnen het broedseizoen zijn mogelijk indien is vastgesteld dat met de ontwikkeling geen nesten van broedende vogels worden verstoord.

4.2.6 Conclusie natuurwaarden

Verwacht wordt dat voorgenomen ontwikkeling een impuls geeft aan de aanwezige biodiversiteit in het plangebied. Aanplanten van inheems groen in de moestuin en boomgaard heeft naar verwachting een positief effect op de insectenrijkdom, dit geldt eveneens voor het kleinschalig houden van (hobby) dieren. De toename van insecten biedt kansen voor vogels en zoogdieren. Met het (eventueel) aanbieden van nestkasten neemt de broedgelegenheid voor holenbroeders waaronder kool- en pimpelmees toe. Op termijn is het mogelijk een steenuilenkast aan te brengen, bijvoorbeeld op een rustig plekje in de boomgaard. Met de realisatie van water, ontstaat op termijn, mits vrij gehouden van vis geschikt voortplantingswater voor amfibieën.

Om lichtverstoring tegen te gaan wordt zo min mogelijk verlichting geplaatst. Enkel bij de bebouwing en het terras wordt verlichting gerealiseerd, de te plaatsen armaturen schijnen daarbij naar beneden zodat de omgeving hierdoor niet wordt verstoord.

De Stichting streeft ook een samenwerking na met de imkervereniging voor het plaatsen van bijenkasten en een "hotel" voor wilde bijen.

Voor de insecten worden ook verschillende soorten struiken en planten aangeplant die aantrekkelijk voor hun zijn, evenals voor vlinders.

Mits rekening gehouden wordt met de voorgenoemde maatregelen en werkwijze is er dan ook geen overtreding van de natuurwetten aan de orde. Vanuit de eisen van de natuurbescherming is het plan derhalve uitvoerbaar.

4.3 Archeologie en cultuurhistorie

4.3.1 Archeologie

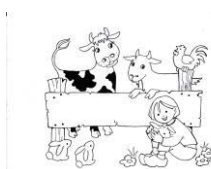
Archeologische waarden moeten zoveel mogelijk worden behouden. Op basis van het verdrag van Malta en de wet op de archeologische monumentenzorg is het uitgangspunt gesteld om archeologisch erfgoed zoveel mogelijk terplekke te bewaren en maatregelen te nemen om dit te bewerkstelligen. De verstoorder van de bodem is verantwoordelijk voor het behoud van de archeologische resten. Daar waar behoud ter plekke niet mogelijk is, betaalt de verstoorder het archeologisch onderzoek en de mogelijke opgravingen. Voor ruimtelijke plannen die archeologische waarden bedreigen, moeten betrokken partijen in beeld brengen welke archeologische waarden in het geding zijn.

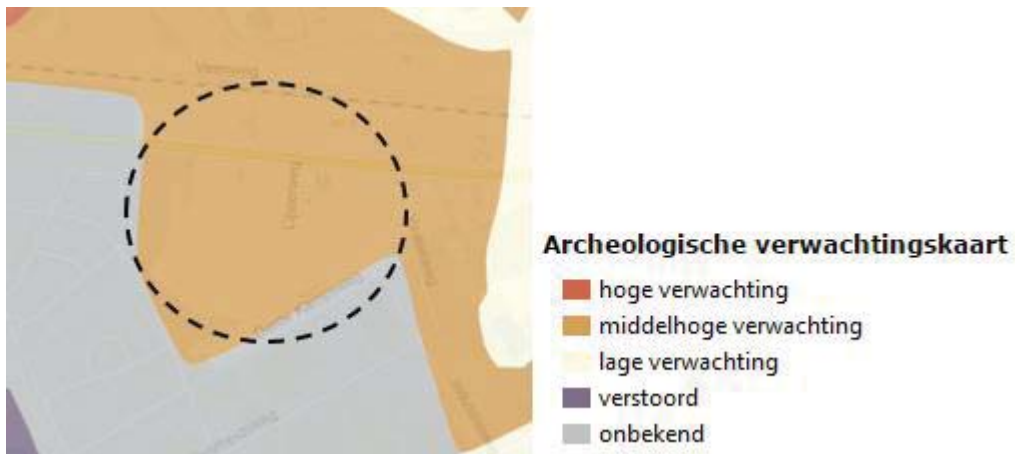
In afbeelding 41 is de archeologische verwachtingskaart voor het plangebied en de omgeving opgenomen. Hierin is te zien dat voor de gronden een middelhoge verwachting geldt. In zones met een middelhoge verwachting is de kans beperkt om intacte waardevolle archeologische resten aan te treffen.

Bodemingrepen beneden een bepaalde diepte moeten worden voorkomen. Indien voorkomen niet mogelijk is dan moet in deze gebieden nader archeologisch onderzoek worden gedaan.

Bij onderhavig plan worden zeer beperkt ingrepen gedaan die de bodem (diepgaand) verstoren. De te realiseren bebouwing wordt gefundeerd op een te storten betonplaat van plusminus 25 cm diep.

Voor de waterberging, septic tank en het helofytenfilter zal een klein gedeelte van het plangebied worden afgegraven. Gezien de middelhoge verwachting is het redelijkerwijs niet te verwachten dat archeologische waarden aanwezig zijn; er is geen archeologisch onderzoek noodzakelijk.

Afbeelding 41: Archeologische verwachtingskaart (bron: cultuurhistorische waardenkaart Overijssel)

4.3.2 Cultuurhistorische waarden

Op grond van het Besluit ruimtelijke ordening moeten naast de in de grond aanwezige of te verwachten monumenten, ook cultuurhistorische waarden in het plangebied worden meegewogen. Het plan ligt grotendeels in het jonge heide- en broekontginningenlandschap. Een groot gedeelte van het kenmerkende landschap is echter verdwenen door de groei van de kern van Nijverdal en ontwikkeling van het bedrijventerrein 't Lochter. Het inrichtingsplan heeft zijn fundamenteën in de kenmerken van het oorspronkelijke landschap liggen. Er zijn geen cultuurhistorisch waardevolle elementen op de percelen aanwezig die door deze ontwikkeling verdwijnen. Het inrichtingsplan draagt tenslotte bij aan de versterking van de landschappelijke en natuurlijke kwaliteiten.

Conclusie

Met het voorliggende plan worden geen archeologische en cultuurhistorische waarden aangetast.

4.4 Hydrologie en watertoets

Belangrijk instrument om waterbelangen in ruimtelijke plannen te waarborgen is de watertoets, die sinds 1 november 2003 wettelijk is verankerd. Initiatiefnemers zijn verplicht in ruimtelijke plannen een beschrijving op te nemen van de gevolgen van het plan voor de waterhuishouding. Het doel van de wettelijk verplichte watertoets is te garanderen dat waterhuishoudkundige doelstellingen expliciet en op een evenwichtige wijze in het plan worden afgewogen. Deze waterhuishoudkundige doelstellingen betreffen zowel de waterkwantiteit (veiligheid, wateroverlast, tegengaan verdroging) als de waterkwaliteit (riolering, omgang met hemelwater, lozingen op oppervlaktewater).

4.4.1 Waterbeleid

De Europese Kaderrichtlijn Water is richtinggevend voor de bescherming van de oppervlaktewaterkwaliteit in de landen in de Europese Unie. Aan alle oppervlaktewateren in een stroomgebied worden kwaliteitsdoelen gesteld die in 2015 moeten worden bereikt. Ruimtelijk relevant rijksbeleid is verwoord in het Nationaal Waterplan (inclusief de stroomgebiedbeheerplannen). Op provinciaal niveau zijn de Omgevingsvisie en de bijbehorende Omgevingsverordening richtinggevend voor ruimtelijke plannen. Het Waterschap Vechtstromen heeft de beleidskaders van rijk en provincie nader uitgewerkt in het Waterbeheerplan 2010-2015. De belangrijkste ruimtelijk relevante thema's zijn de Kaderrichtlijn Water en

retentiecompensatie. Daarnaast is de Keur van Waterschap Vechtstromen een belangrijk regelstellend instrument waarmee in ruimtelijke plannen rekening moet worden gehouden. Op gemeentelijk niveau zijn het in overleg met Waterschap Vechtstromen opgestelde gemeentelijk Waterplan en het gemeentelijk Rioleringsplan van belang bij het afwegen van waterbelangen in ruimtelijke plannen.

4.4.2 Watersysteem

In het waterbeheer van de 21e eeuw worden duurzame, veerkrachtige watersystemen nagestreefd. Dit betekent concreet dat droge perioden worden doorstaan zonder droogteschade, vissterfte en stank, en dat in natte perioden geen overlast optreedt door hoge grondwaterstanden of inundaties vanuit oppervlaktewateren. Problemen worden niet afgewenteld op andere gebieden of latere generaties. Het principe "eerst vasthouden, dan bergen, dan pas afvoeren" is hierbij leidend. Rijk, provincies en gemeenten hebben in het Nationaal Bestuursakkoord Water doelen vastgelegd voor het op orde brengen van het watersysteem.

4.4.3 Afvalwaterketen

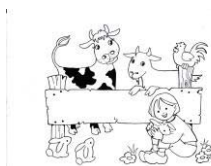
Het zoveel mogelijk scheiden van vuil en schoon water is belangrijk voor het bereiken van een goede waterkwaliteit. Door te voorkomen dat grote hoeveelheden relatief schoon hemelwater door rioolstelsels worden afgevoerd, neemt het aantal overstorten van verontreinigd rioolwater op oppervlaktewater af en neemt de doelmatigheid van de rioolwaterzuivering toe. Hierdoor verbetert zowel de kwaliteit van oppervlaktewateren waarop overstorten plaatsvinden als de kwaliteit van het effluent ontvangende oppervlaktewater. Indien het schone hemelwater door middel van infiltratie in het gebied wordt vastgehouden alvorens het wordt afgevoerd naar oppervlaktewater, draagt dit bovendien bij aan de duurzaamheid van het watersysteem. Vandaar dat het principe "eerst schoonhouden, dan scheiden, dan pas zuiveren" een belangrijk uitgangspunt is bij nieuwe stedelijke ontwikkelingen. Als het hemelwater niet wordt aangekoppeld of wordt afgekoppeld van het bestaande rioolstelsel is oppervlakkige afvoer en infiltreren in de bodem uitgangspunt. Als infiltratie in de bodem niet mogelijk is, is lozing op het oppervlaktewater via een bodempassage gewenst.

Hemelwater wordt geborgen in het projectgebied. De basis hiervoor is het zo min mogelijk verharden van de oppervlakte van het terrein. Hiertoe worden een groot deel van de paden, parkeerplaatsen en fietsenstalling in een groene uitvoering gerealiseerd (waterdoorlatende bestrating zoals halfverharding of grasbetonstenen of vergelijkbaar).

Hemelwater dat op het dak van de bebouwing komt, zal worden opgevangen en gebruikt ten behoeve van de dieren, toiletspoelingen en het buiten handen wassen. Het afvalwater dat hiermee ontstaat wordt afgevoerd via het drukriool (afvalwater van het mensengebouw), het overige afvalwater wordt via een septic tank en middels een helofytenfilter gezuiverd en vervolgens binnen het projectgebied geborgen in de retentie.

4.4.4 Wateraspecten plangebied

Het plan loopt geen verhoogd risico op wateroverlast als gevolg van overstromingen. Het plan heeft geen schadelijke gevolgen voor de waterkwaliteit en ecologie. In het verleden is er in of rondom het plangebied geen wateroverlast of grondwateroverlast geconstateerd. De toename van het verharde oppervlak is

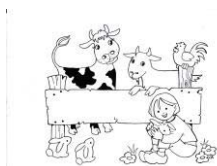

minder dan 1.500 m². De toename door het verharde oppervlak van de gebouwen (mensengebouw, beestengebouw, entreegebouw) bedraagt circa 500 m². De toename door de sleufsilos, het terras en de niet waterdoorlatende paden en vlakken bedraagt circa 850 m², totaal 1.350 m². De waterdoorlatende paden en vlakken worden uitgevoerd in een groene uitvoering en zijn waterdoorlatend (bijvoorbeeld halfverharding of grasbetonstenen of vergelijkbaar). Het plangebied bevindt zich niet binnen een beschermingszone of herinrichtingszone langs een waterloop, primair watergebied, invloedszone zuiveringstechnisch werk of een retentiecompensatiegebied. De te realiseren bebouwing wordt aangelegd op een fundering zijnde een betonplaat op 'hogere' en drogere locaties binnen het plangebied. Daarmee wordt grondwateroverlast voorkomen. In het plan wordt er naar gestreefd het voorkeursbeleid van het waterschap op te volgen.

4.4.5 Watertoets

De initiatiefnemer heeft het waterschap Vechtstromen op 16 februari 2017 geïnformeerd over het plan door gebruik te maken van de digitale watertoets. De beantwoording van de vragen heeft ertoe geleid dat de korte procedure van de watertoets is toegepast. De bestemming en de grootte van het plan hebben een geringe invloed op de waterhuishouding. De procedure in het kader van de watertoets is goed doorlopen. Het waterschap Vechtstromen geeft een positief wateradvies. De watertoets is opgenomen in Bijlage 4 van de toelichting van dit bestemmingsplan.

Hoofdstuk 5 Omgevingsaspecten

5.1 Inleiding

Nieuwe initiatieven hebben te maken met milieuaspecten. Een aantal van deze milieuaspecten zijn ruimtelijk relevant. In dit hoofdstuk wordt achtereenvolgens ingegaan op:

- Bodem
- Geluid
- Luchtkwaliteit
- Externe veiligheid
- Geur
- Vormvrije m.e.r.-beoordeling
- Leidingen
- Verkeer en parkeren

5.2 Bodem

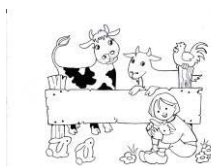
Sinds 1 januari 2008 is in het Besluit Bodemkwaliteit (Bbk) vastgelegd hoe we in Nederland omgaan met het hergebruik van schone en licht verontreinigde grond en de bescherming van de bodem. Bij de vaststelling van een bestemmingsplan dient te worden bepaald of de aanwezig bodemkwaliteit past bij het toekomstige gebruik. De gronden in het plangebied zijn altijd in gebruik geweest als landbouwgronden. In het verleden heeft er geen bebouwing gestaan. Om die reden is het aannemelijk dat er geen bezwaren zijn tegen het beoogde gebruik. Daarnaast dient bij de omgevingsvergunning bouwen uit een bodemonderzoek te blijken dat de gronden geschikt zijn voor het beoogde gebruik.

5.3 Geluid

Het aspect geluid speelt een belangrijke rol in de omgevingskwaliteit. Ook is geluid van invloed op het welbevinden van mensen. Hierdoor komt het aspect geluid in veel verschillende wetten (met elk hun eigen reikwijdte) voor. Per 1 januari 2007 is de gewijzigde Wet geluidhinder (Wgh) in werking getreden. Hierin staat dat inzichtelijk moet worden gemaakt welke geluidsbronnen in het gebied aanwezig zijn, wat de geluidsbelasting is voor woningen en andere geluidsgevoelige onderdelen. In de Wet geluidhinder (Wgh) zijn er drie geluidsbronnen waarmee bij nieuwe ruimtelijke plannen rekening gehouden dient te worden: wegverkeer-, railverkeer- en industrielawaai.

Onderhavig plan betreft de ontwikkeling van een niet-gevoelige functie. Derhalve is een akoestisch onderzoek wegverkeerslawaai niet noodzakelijk.

In het kader van een goede ruimtelijke ordening is het echter wel van belang te inventariseren wat het effect van de kinderboerderij op haar omgeving is. In de milieuregelgeving zijn geen minimale afstanden tussen een kinderboerderij en geluidsgevoelige objecten vastgesteld. In de VNG-handreiking 'Bedrijven en milieuzonering' worden richtafstanden gegeven voor kinderboerderijen in de omgevingstypen 'rustige woonwijk' en 'rustig buitengebied'. Hierin wordt de kinderboerderij onder milieucategorie 2 geschaard met een minimale richtafstand voor geluid van 30 meter. Het betreft daarbij de afstand van de

bestemmingsgrens tot de gevel van de woning. Hierbij dient niet alleen uitgegaan te worden van de huidige situatie, maar ook van een eventuele gewijzigde situatie qua bebouwing. Om die reden is er in het bestemmingsplan een groenbestemming opgenomen binnen deze zones van 30 meter rondom omliggende woningen, gemeten vanaf de grens van de mogelijke bebouwing van het bouwvlak van de betreffende woningen. Daarbij is de daadwerkelijke bebouwingmogelijkheid aangehouden (er is dus een aftrek toegepast voor de strook grond die vrijgehouden moet worden vanaf de perceelsgrens en de aanwezige rooilijnen). Vanuit goede ruimtelijke ordening is daarnaast aanvullend in overleg met de bewoners van Lijsterweg 7 afgesproken dat een grondwal wordt gerealiseerd van 2 m hoog (aan hun kant) op de groenstrook die geluidsoverlast en het zicht op de woning vanuit de kinderboerderij en vice versa tegengaat.

5.4 Luchtkwaliteit

Het wettelijk kader met betrekking tot de luchtkwaliteit is sinds 2007 vastgelegd in hoofdstuk 5 van de Wet milieubeheer (Wm) en in de algemene maatregel van bestuur: 'Niet in betekende mate bijdragen' (Besluit NIBM) en de ministeriële regeling NIBM (Regeling NIBM). In titel 5.2 van de Wm is het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL) geregeld. In dit programma staat onder andere beschreven wanneer en hoe overschrijding van luchtkwaliteitsnormen moet worden aangepakt.

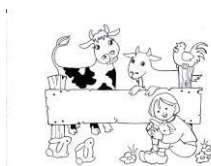
In het programma wordt rekening gehouden met nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen. Ontwikkelingen die binnen het programma passen hoeven niet te worden getoetst aan de luchtkwaliteitsnormen. Voor projecten die niet in betekende mate bijdragen aan luchtverontreiniging, hoeft geen onderzoek te worden gedaan naar de luchtkwaliteit.

In de VNG-handreiking wordt voor kinderboerderijen geen indice opgenomen met betrekking tot lucht. Ook de verkeer aantrekkende werking kan van belang zijn voor de toelaatbaarheid van milieubelastende activiteiten. Voor kinderboerderijen geldt dat er een kwalitatieve index is opgenomen met categorie 1: potentieel geringe verkeer aantrekkende werking.

Geconcludeerd kan worden dat de voorgenomen ontwikkeling zo kleinschalig dat deze niet in betekende mate bijdraagt aan de luchtverontreiniging. Een nader onderzoek is derhalve niet van toepassing op de ontwikkeling.

5.5 Externe veiligheid

Het beleid voor externe veiligheid is gericht op het verminderen en beheersen van risico's van zware ongevallen met gevaarlijke stoffen in inrichtingen en tijdens het transport. Het doel van het veiligheidsbeleid is zowel individuele burgers als groepen burgers een minimum beschermingsniveau te bieden tegen een ongeval met gevaarlijke stoffen. Om dit doel te bereiken verplicht het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) en het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb) en op termijn ook het Besluit transportroutes externe veiligheid (Btev) gemeenten en provincies bij besluitvorming in het kader van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht en de Wet op de ruimtelijke ordening afstand te houden tussen gevoelige objecten (zoals woningen) en risicovolle activiteiten. Geregeld is hoe gemeenten moeten omgaan met risico's voor mensen in de omgeving van een risicobron als gevolg van de aanwezigheid van gevaarlijke stoffen in de risicobron. Afstanden die aangehouden moeten worden, worden bepaald door het plaatsgebonden risico van een risicovolle activiteit. Het ijkpunt voor het groepsrisico wordt bepaald door

een oriëntatiewaarde. De externe veiligheid van risicobronnen wordt uitgedrukt in het plaatsgebonden risico en het groepsrisico van de risicobron.

Om in beeld te brengen of er in het plangebied of in de nabijheid daarvan risicobronnen aanwezig zijn, is de provinciale risicokaart geraadpleegd. Een uitsnede daarvan is weergegeven in afbeelding 42.

Afbeelding 42 Risicokaart

Uit de risicokaart blijkt dat er in de directe nabijheid van het plangebied geen risicobronnen aanwezig zijn, met een risicocirkel tot in het plangebied. Met betrekking tot het aspect externe veiligheid is het plan dan ook uitvoerbaar.

5.6 Geur

De Wet geurhinder en veehouderij is het toetsingskader voor de omgevingsvergunning milieu en voor het aspect geurhinder van dierenverblijven van veehouderijen. Hier zijn de minimale afstanden en de maximale waarden voor geurbelasting opgenomen, om op deze wijze de geurgevoelige objecten te beschermen tegen overmatige geurhinder.

In de VNG-handreiking 'Bedrijven en milieuzonering' worden richtafstanden gegeven voor kinderboerderijen in de omgevingstypen 'rustige woonwijk' en 'rustig buitengebied'. Hierin wordt de kinderboerderij onder milieucategorie 2 geschaard met een minimale richtafstand voor geur van 30 meter. Het betreft daarbij de afstand van de bestemmingsgrens tot gevel van de woning. Deze afstand wordt overal behaald op de Lijsterweg 7 na. Hier staat de woning op kortere afstand tot de grens van de bestemmingsgrens waar in eerste instantie Cultuur en Ontspanning van toepassing was.

In het bijgestelde bestemmingsplan is de uiterste hoek van de contactweide bestemd als groen, waar geen dieren en kinderen komen. Het houden van dieren gebeurt op gronden met agrarische bestemming en verder gebeurt het in principe in het westelijk gedeelte van de kinderboerderij in de contactweide en het

beestengebouw. De afstand van de contactweide tot aan de dichtstbijzijnde woning Lijsterweg 7 is na de aanpassing van het bestemmingsplan meer dan 30 meter.

Er zal wel compostering van het op de kinderboerderij aanwezige materiaal plaatsvinden. Hiervoor geldt een afstand van 100 meter tot geurgevoelige objecten. Hieraan kan voldaan worden door te kiezen voor een plek vlak bij de sleufsilos.

5.7 Vormvrije m.e.r.-beoordeling

Op 1 april 2011 is het gewijzigde Besluit milieueffectrapportage in werking getreden. Een belangrijke wijziging betreft het indicatief maken van de drempelwaarden in onderdeel D (betreft de m.e.r.-beoordeling) van de bijlage bij het Besluit milieueffectrapportage. Concreet betekent dit dat het bevoegd gezag zich er nog steeds van moet vergewissen of activiteiten geen aanzienlijke milieugevolgen kunnen hebben ook wel genoemd de 'vergewisplicht'. Het komt er op neer dat voor elk besluit of plan dat betrekking heeft op activiteiten die voorkomen op de D-lijst, deze geeft aan of er voor activiteiten en projecten beoordeeld moet worden of er een MER gemaakt moet worden. Voor projecten of activiteiten die beneden de drempelwaarden vallen moet een toets worden uitgevoerd of belangrijke nadelige milieugevolgen kunnen worden uitgesloten. Voor deze toets wordt de term vormvrije m.e.r.-beoordeling gehanteerd.

Deze vormvrije m.e.r.-beoordeling kan tot twee conclusies leiden:

- Belangrijke nadelige milieugevolgen zijn uitgesloten: er is geen m.e.r. beoordeling noodzakelijk;
- Belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu zijn niet uitgesloten: er moet een m.e.r.-beoordeling plaatsvinden of er kan direct worden gekozen voor m.e.r.

De toetsing in het kader van de vormvrije m.e.r.-beoordeling dient te geschieden aan de hand van de selectiecriteria in bijlage III van de EEG-richtlijn milieueffectbeoordeling. In deze bijlage staan drie hoofdcriteria centraal:

- De kenmerken van het project;
- De plaats van het project;
- De kenmerken van de potentiële effecten.

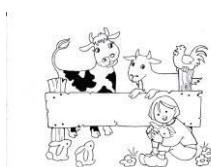
De ontwikkeling betreft de realisatie van een kinderboerderij. Deze ontwikkeling is niet opgenomen in de D-lijst van het Besluit m.e.r. Deze activiteiten worden niet aangemerkt als M.E.R. beoordelingsplichtig.

5.8 Kabels en leidingen

Uit de risicokaart in paragraaf 5.5 is gebleken dat er geen relevante primaire hoofdleidingen in het plangebied zijn gelegen. Om te achterhalen of en waar leidingen in het plangebied liggen, is een KLIC-melding gedaan. Bij de realisatie van het inrichtingsplan wordt rekening gehouden met de in de grond aanwezige kabels en leidingen.

5.9 Verkeer en parkeren

De voorgenomen ontwikkeling zal extra verkeersbewegingen genereren. Dit betreffen auto's, fietsers en aan- en afvoer van goederen. De kinderboerderij zal naar verwachting maximaal 50.000 bezoekers per jaar ontvangen, ofwel gemiddeld maximaal 137 bezoekers per dag. De kinderboerderij zet hierbij in op duurzaamheid, ook in vervoer. Het gemiddelde bezoek aan de kinderboerderij wordt verwacht op

maximaal 2 uur, auto's zullen dus verspreid over de dag aankomen en wegrijden. Opgemerkt wordt dat dit aantal in de praktijk lager kan liggen doordat meer bezoekers per fiets komen en het gemiddeld aantal personen per auto hoger kan liggen dan 3. Daarnaast zal de kinderboerderij eenmaal per week bevoorrad worden en wordt tevens eenmaal per week afval afgevoerd. Dit levert 4 vrachtverkeersbewegingen per week op. De bevoorrading vindt plaats vanaf de Industrierweg door het plangebied.

De toegang van de auto's tot het plangebied vindt plaats vanaf de Industrierweg. Bij de uitgangspunten, dat de helft van de bezoekers met de auto komt en er per auto 3 inzittenden zijn, betekent dit afgerond (naar beneden) 8.000 verkeersbewegingen op jaarbasis ($200 \times 2 = 400$ per week uitgaande van 40 weken).

Uitgangspunt hierbij is dat de kinderboerderij kleinschalig van opzet blijft en alle dagen per week open is. Naar verwachting zullen de weekeinde met pieken in voorjaar en zomerperiode (worst case) de grootste aantal verkeersbewegingen met zich mee brengen. Uitgaande dat 60 % van de bezoekers (15.000) in het weekend komen geeft dit circa $125 \times 2 = 250$ verkeersbewegingen, 125 per weekenddag (60 auto's). Op basis van deze berekening heeft de gemeente het aantal parkeerplaatsen op 35 bepaald. Mocht dit niet voldoende zijn dan is het zonder problemen mogelijk om op eigen terrein nogmaals 25 parkeerplaatsen aan te leggen. Om de fietser te kunnen laten parkeren, worden 100 fietsparkeerplaatsen (ingezaagd in boomstammen) aangelegd. Dit is ruim voldoende om het gemiddelde aantal fietsen te kunnen stallen. Wel wordt er ruimte gereserveerd om eventuele pieken op te kunnen vangen. Deze extra plekken kunnen tevens gebruikt worden voor schoolklassen en is gesitueerd ter plaatse van het aan de openbaarheid te onttrekken deel van de Lijsterweg.

Circa 50 meter van de Lijsterweg wordt aan de openbaarheid onttrokken om het westelijke en oostelijke gedeelte van de kinderboerderij met elkaar te verbinden. Hier zullen wel toegangshekken worden geplaatst waarbij een aantal omwonenden (middels sleutel) doorgang kunnen vinden. Deze afspraak is specifiek gemaakt met de bewoners van Lijsterweg 1, deze hebben hun woning inmiddels verkocht. Op dit moment zijn er over deze doorgang met sleutel geen andere afspraken gemaakt. De afsluiting van de Lijsterweg met een paal wordt door de gemeente in overleg met de omwonenden verplaatst naar de 3e Kampsweg ter hoogte van de overgang verhard/onverhard nabij de Lochterweg.

Hoofdstuk 6 Juridische aspecten en planverantwoording

6.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt uiteengezet hoe de juridische regeling (de regels en de verbeelding) van dit bestemmingsplan is vormgegeven.

In paragraaf 1.3 van deze toelichting is reeds aangegeven dat het voorgenomen plan niet past binnen de geldende bestemmingen. Daarom is voor de locatie een nieuw bestemmingsplan opgesteld. Wanneer dit bestemmingsplan rechtskracht heeft verkregen, zal het als zelfstandig plan vigeren.

Er zijn vier typen regels opgenomen: inleidende regels, bestemmingsregels, algemene regels en een slotregel. Deze regels sluiten waar mogelijk en relevant aan op het bestemmingsplan 'Bedrijventerrein 't Lochter 2013' van de gemeente Hellendoorn. Daartoe zijn de regels omgezet naar de nu geldende SVBP2012-standaarden en is aangesloten op de meest recente wetgeving.

6.2 Inleidende regels

In artikel 1 [Begrippen](#) is omschreven wat met de gebruikte begrippen wordt bedoeld. Het gaat om begrippen die van het 'normale' spraakgebruik afwijken of een specifieke juridische betekenis hebben. Bij toetsing aan het bestemmingsplan zal moeten worden uitgegaan van de in dit artikel aan de betreffende begrippen toegekende betekenis.

In artikel 2 [Wijze van meten](#) is aangegeven hoe de maten die bij het bouwen in acht moeten worden genomen, gemeten dienen te worden.

6.3 Bestemmingsregels

Artikel 3 [Agrarisch](#) gaat in op de bouw- en gebruiksmogelijkheden van agrarische gronden.

Artikel 4 [Cultuur en ontspanning](#) geeft aan waarvoor deze gronden specifiek bestemd zijn. Een kinderboerderij is mogelijk in het gehele bestemmingsvlak. Gebouwen kunnen gerealiseerd worden binnen de vlakken met hun specifieke aanduiding..

Artikel 5 Groen biedt ruimte voor de landschappelijke inpassing van het terrein en draagt er zorg met de invulling met groenstroken en dergelijke voor voldoende afstand van de kinderboerderij tot de omliggende woningen.

6.4 Algemene regels

Artikel 6 t/m 8 bevatten de algemene regels. Dit zijn regels die niet specifiek aan een bestemming zijn gekoppeld, maar die altijd voor elke locatie gelden.

In artikel 6 [Anti-dubbeltelbepaling](#)

In artikel 7 [Algemene afwijkingsregel](#) zijn enkele algemene regels opgenomen die gehanteerd kunnen worden voor kleinschalige afwijkingen.

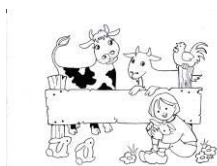
Artikel [8 Overige regels](#) bevat de overige regels.

6.5 Overgangs- en slotregels

Het overgangsrecht ten aanzien van bouwen en gebruik is opgenomen in artikel [9](#)

[Overgangsrecht](#) Uitbreiding van de bebouwing die onder het overgangsrecht valt is slechts mogelijk met afwijking van het bevoegd gezag.

Het laatste artikel is [10 Slotregel](#). Dit artikel geeft aan onder welke naam dit plan kan worden aangehaald.

Hoofdstuk 7 Uitvoerbaarheid

7.1 Inleiding

In artikel art. 3.1.6 lid 1, Besluit ruimtelijke ordening is bepaald dat onderzocht moet worden of een bestemmingsplan uitvoerbaar is en beschreven moet worden hoe burgers en maatschappelijke organisaties bij de voorbereiding van het bestemmingsplan zijn betrokken.

7.2 Ruimtelijke uitvoerbaarheid

In de voorgaande hoofdstukken is beschreven hoe de voorgenomen ontwikkeling past binnen het van toepassing zijnde overheidsbeleid en wet- en regelgeving op verschillende niveaus. Er is ook geconstateerd dat er geen milieukundige belemmeringen zijn. Ruimtelijk is de voorgenomen ontwikkeling daarmee uitvoerbaar.

7.3 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

Op grond van artikel 3.1.1 van het Besluit ruimtelijke ordening dient de gemeente bij de voorbereiding van een bestemmingsplan overleg te plegen met betrokken waterschappen en diensten van Rijk en provincie die betrokken zijn bij de zorg voor de ruimtelijke ordening of belast zijn met de behartiging van belangen die in het plan in het geding zijn.

Omtrent het vooroverleg met de provincie Overijssel kan gemeld worden dat de provincie op 7 maart 2017 heeft aangegeven geen aanleiding te hebben om een zienswijze in te dienen tegen dit plan. Voorafgaand aan het in procedure brengen van het ontwerp-bestemmingsplan heeft de gemeente informeel vooroverleg gevoerd met de provincie Overijssel.

Vooroverleg waterschap Vechtstromen

Met het waterschap Vechtstromen is afgestemd over de wateraspecten (vooroverleg). Daarnaast is de watertoets positief doorlopen (zie hoofdstuk 5).

Zienswijzen

Het ontwerp bestemmingsplan heeft voor de duur van zes weken voor zienswijzen ter inzage gelegen. Er zijn zienswijzen ingediend op het bestemmingsplan. De zienswijzen hebben geleid tot een gewijzigde vaststelling van het bestemmingsplan. Ook ambtelijke wijzigingen zijn onderdeel van de gewijzigde vaststelling. Een overzicht van de doorgevoerde wijzigingen is opgenomen in het raadsbesluit.

7.4 Economische uitvoerbaarheid

In beginsel is de gemeenteraad verplicht een exploitatieplan vast te stellen voor gronden waarop een bouwplan is voorgenomen. In een exploitatieplan wordt opgenomen welke kosten met de uitvoering van het bouwplan gemoeid zijn en wie welke kosten voor zijn of haar rekening neemt. Deze afspraken zijn

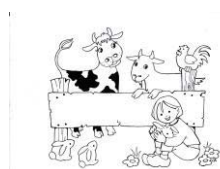

opgenomen in artikel 6.12 lid 1 van de Wet ruimtelijke ordening. Deze verplichting geldt niet als het 'verhaal van kosten van de grondexploitatie over de in het plan of besluit begrepen gronden anderszins verzekerd zijn', aldus lid 2 van dit artikel. In onderhavig geval zijn de kosten anderszins verzekerd. In de voorgenomen ontwikkeling draagt de initiatiefnemer de kosten van het project. Initiatiefnemer is daarbij tevens de huurder van de grond. De eigenaar van de grond is de gemeente Hellendoorn, die de grond verhuurt aan de initiatiefnemer.

Met de initiatiefnemers is een anterieure overeenkomst gesloten, waarin het kostenverhaal inclusief planschade en leges is geregeld. Hierdoor is kostenverhaal voor de gemeente volledig verzekerd.

7.5 Conclusie

Uit de voorgaande paragrafen is gebleken dat de voorgenomen ontwikkeling zowel ruimtelijk, maatschappelijk als economisch uitvoerbaar is. De voorgenomen ontwikkeling kan worden gerealiseerd.

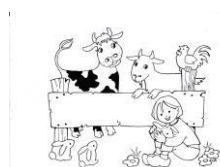
Bijlagen

Bijlage 1: Inrichtingsplan

Bijlage 2: QuickScan flora en fauna

Bijlage 3: Aerius Calculator, berekening stikstof depositie

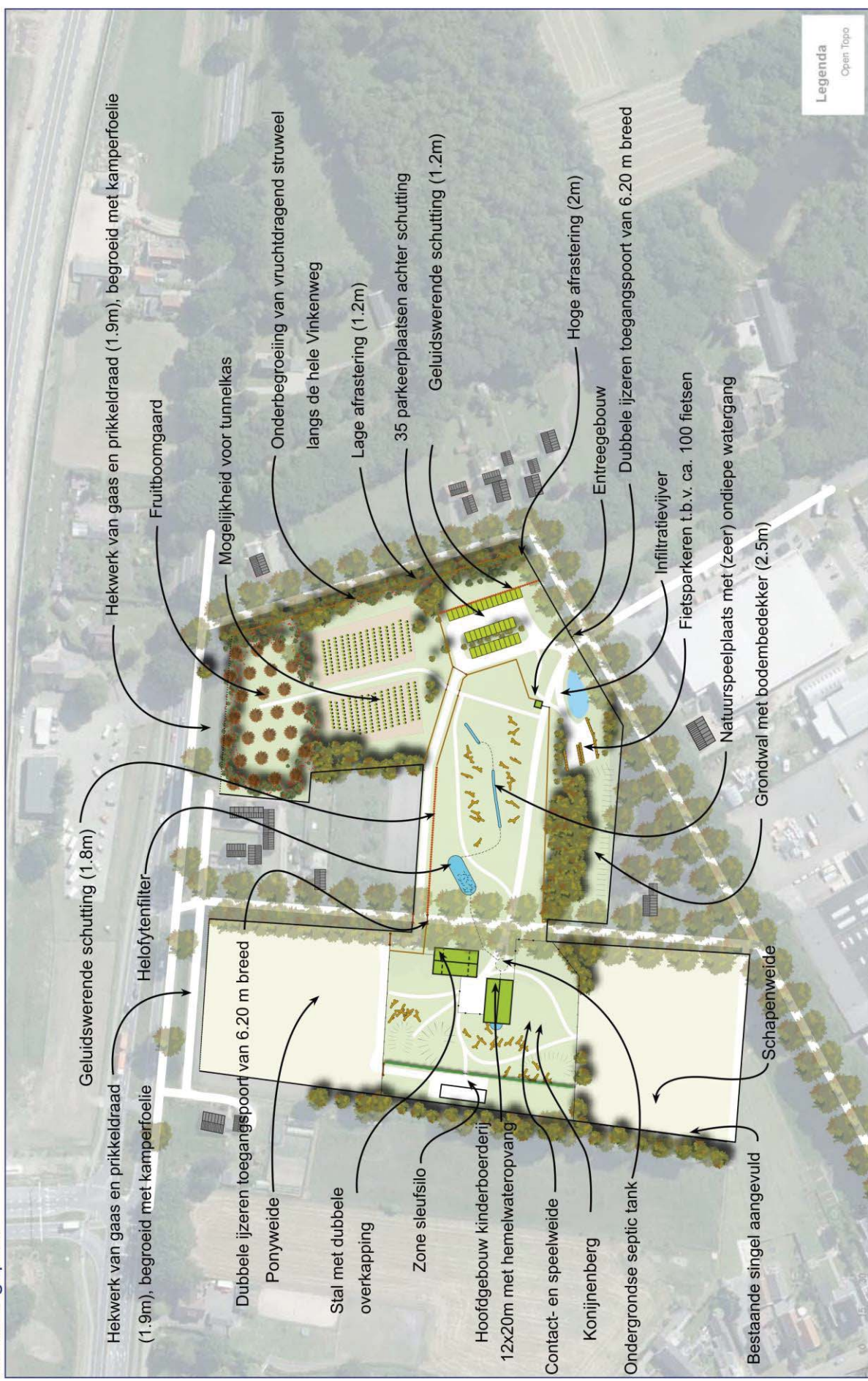
Bijlage 4: Standaard waterparagraaf

Bijlage 1: Inrichtingsplan

Kinderboerderij Hellendoorn - Nijverdal

Inrichtingsplan

Bijlage 2: Quickscan flora en fauna

Quickscan flora en fauna

Lijsterweg/Nijverdalen

Quickscan flora en fauna

Lijsterweg/Nijverdal

Definitief

Versie 1

Opdrachtgever

Stichting kinderboerderij Hellendoorn-
Nijverdal
p/a meester werkmanstraat 16
7443 SC Nijverdal

Opdrachtnemer

Eelerwoude
Postbus 53
7470 AB Goor
T (0547) 26 35 15
F (0547) 26 33 15
E info@eelerwoude.nl
I www.eelerwoude.nl

Projectgegevens:

Projectnummer: P7939
Datum: 12-12-2016
Projectleider: J. Janssen
Opgesteld: B Haamberg
Gecontroleerd: V. de Lenne

Onderzoek van Eelerwoude voldoet aan de eisen die het Ministerie van Economische Zaken stelt. Eelerwoude is lid van het Netwerk Groene Bureaus. Het Netwerk werkt aan de kwaliteit van advisering gericht op natuur, landschap, water, milieu en ruimte. Het Netwerk heeft een gedragscode die opdrachtgevers en andere belanghebbende een basis biedt om de leden aan te spreken op de kwaliteit van hun werk.

Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd, conform de geldende wet- en regelgeving ten aanzien van flora en fauna. Desondanks zal nooit een 100% volledig beeld van de aanwezige flora en fauna gegeven kunnen worden. Natuur is dynamisch, situaties kunnen veranderen.

De opmaak van dit rapport gaat uit van dubbelzijdig afdrucken

INHOUD

1	INLEIDING	5
1.1	Aanleiding	5
1.2	Leeswijzer	5
2	HUIDIGE SITUATIE EN ONTWIKKELING	6
2.1	Huidige situatie	6
2.2	Voorgenomen ontwikkeling.....	6
3	NATUURWETGEVING	8
3.1	Flora- en faunawet beschermt dieren en planten	8
3.2	Natura 2000-gebieden, Natuurbeschermingswet 1998	10
3.3	Natuurnetwerk Nederland / Ecologische Hoofdstructuur.....	11
3.4	Rode lijst	12
3.5	Nieuwe Wet Natuurbescherming	12
4	METHODE	13
4.1	Bureauonderzoek.....	13
4.2	Terreinbezoek	13
5	BESCHERMDE SOORTEN	15
5.1	Planten en (korst)mossen.....	15
5.2	Zoogdieren	15
5.3	Vogels	19
5.4	Amfibieën en reptielen	21
5.5	Vissen	21
5.6	Beschermde soorten ongewervelden	22
6	CONCLUSIE EN VERVOLG	23
6.1	Rekening houden met verlichting	23
6.2	Rekening houden met vogels	23
6.3	Uitvoerbaarheid van de plannen.....	24
6.4	Geldigheid onderzoek	24
7	BIJLAGE 1 TOEKOMSTIGE SITUATIE	26
	LITERATUURLIJST	27

Afbeelding 1. Ligging plangebied (bron: arc gis online)

1

INLEIDING

1.1 Aanleiding

De Stichting kinderboerderij Hellendoorn-Nijverdal (SKHN) is voornemens een kleinschalige, natuurlijke en duurzame kinderboerderij te realiseren. Momenteel is er geen kinderboerderij in de gemeente Hellendoorn aanwezig. Realisatie van de kinderboerderij draagt bij aan het voorzieningenniveau binnen de gemeente Hellendoorn en wordt er ingespeeld op de groeiende vraag vanuit de bevolking om een dergelijke voorziening binnen de gemeente te realiseren.

In verband met de realisatie van de kinderboerderij is een toetsing van de plannen aan de natuurwetgeving en het natuurbeleid noodzakelijk. Met deze toetsing moet duidelijk worden of de ontwikkeling gerealiseerd kan worden binnen de kaders van de natuurbescherming.

Eerste stap in deze toetsing is het uitvoeren van een verkennend onderzoek. Op basis van bureauonderzoek en een veldbezoek wordt aan de hand van aanwezige terreintypen en toevallige waarnemingen van soorten zo goed mogelijk ingeschat welke beschermde planten- en diersoorten aanwezig (kunnen) zijn. Op basis daarvan worden uitspraken gedaan over de (mogelijke) effecten van de voorgenomen plannen en de eventueel noodzakelijke vervolgstappen.

1.2 Leeswijzer

Hoofdstuk 2 geeft de huidige situatie en de voorgestane ontwikkeling. Op basis van deze informatie is voorliggende toets uitgevoerd. Hoofdstuk 3 geeft een beknopte beschrijving van de natuurwetgeving en –beleid. De gehanteerde methodiek is beschreven in hoofdstuk 4. In hoofdstuk 5 wordt per soortgroep aangegeven welke beschermde soorten verwacht worden, wat de effecten van de ontwikkeling op deze soorten zijn en of een ontheffing Flora- en faunawet noodzakelijk is. Hoofdstuk 6 geeft de conclusies en aanbevelingen van dit onderzoek. De snelle lezer kan volstaan met het lezen van hoofdstuk 2 en de conclusie in hoofdstuk 6.

2

HUIDIGE SITUATIE EN ONTWIKKELING

2.1 Huidige situatie

Het plangebied is gelegen tussen de Wierdenseweg en bedrijventerrein 't Lochter, figuur 1 toont de ligging van het plangebied. Aan de oostzijde wordt het plangebied begrensd door de Vinkenweg en aan de zuidzijde door het onverharde fietspad vanaf de Vinkenweg naar de Derde Kampsweg. Aan de westzijde wordt het plangebied begrensd door een bestaande houtsingel. De totale grootte bedraagt net geen 4 hectare. Het plangebied bestaat uit gronden die momenteel in agrarisch gebruik zijn als akkerland. Bebouwing is verspreid aanwezig rond het plangebied, langs de centraal gelegen Lijsterweg, aan de Vinkenweg aan de oostzijde van het gebied en aan de zuidelijk gelegen Derde Kampsweg. Beplanting in- en rondom het plangebied bestaan uit oude laanstructuren met Amerikaanse eik, waarvan verschillende exemplaren een aanzienlijke dikte hebben bereikt. Permanent watervoerende elementen ontbreken in het plangebied. Op circa 600 meter ten noordoosten van het plangebied ligt het Natura2000 gebied het Wierdenseveld. Verlichting concentreert zich rond de bestaande bebouwing en ontbreekt in de rest van het plangebied. Afbeelding 2 toont enkele foto's van het plangebied.

2.2 Voorgenomen ontwikkeling

De voorgenomen ontwikkeling bestaat uit de realisatie van een duurzame kinderboerderij, op de percelen welke momenteel in agrarisch gebruik zijn. Op het perceel ten westen van de Lijsterweg worden twee bouwwerken gerealiseerd, aan deze zijde komen eveneens een pony- en schapenweide. Ten oosten van de Lijsterweg wordt de akker ingericht als natuur speelplaats voor kinderen, mogelijkheden voor waterberging, een fruitboomgaard en een moestuin. In de zuidoosthoek van het plangebied wordt een parkeerplaats gerealiseerd met een capaciteit van circa 25 plaatsen. Het terrein wordt verder landschappelijk ingepast. De bestaande bebouwing en de aanwezige laanstructuren blijven gehandhaafd. Het aanbrengen van verlichting wordt beperkt tot een minimum. In bijlage is een verbeelding van de toekomstige situatie opgenomen en toont een verbeelding van de toekomstige situatie. De functieverandering leidt tot intensiever gebruik van het plangebied gedurende de openingsuren van de kinderboerderij (na zonsondergang en voor zonsondergang).

Afbeelding 2. Foto's – impressie plangebied

3

NATUURWETGEVING

De natuurwet- en regelgeving kent twee sporen, namelijk een gebiedsgericht (Natuurbeschermingswet 1998) en een soortgericht spoor (Flora- en faunawet). Met de Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet 1998 zijn de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn in de nationale wetgeving geïmplementeerd. De kern van het natuurbeleid wordt gevormd door de Ecologische hoofdstructuur, dat een samenhangend netwerk vormt van natuurgebieden. In dit hoofdstuk wordt kort ingegaan op de relevante wetgeving en het natuurbeleid voor het plangebied.

3.1 Flora- en faunawet beschermt dieren en planten

De Flora- en faunawet is erop gericht om de Nederlandse biodiversiteit te beschermen en de dieren en planten binnen de Nederlandse wetgeving de plek te geven die hun volgens de Europese afspraken toekomt. De Flora- en faunawet is overal en altijd van toepassing bij ontwikkelingen. In hoofdstuk 5 wordt verder ingegaan op de aanwezigheid van beschermde soorten. Voor meer informatie inzake de Flora- en faunawet zie de website van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland van het ministerie van Economische Zaken: mijn.rvo.nl.

Bescherming planten en dieren

De Flora- en faunawet gaat over de bescherming van ongeveer 500 planten- en diersoorten, van de 36.000 soorten die in Nederland voorkomen. Het uitgangspunt van de wet is dat geen schade mag worden gedaan, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan (het 'nee, tenzij-principe'). De wet beschermt:

- enkele vaatplanten;
- bijna alle zoogdieren;
- alle vogels;
- alle reptielen;
- alle amfibieën;
- enkele vissen;
- enkele ongewervelde (insecten en weekdieren).

Deze soorten zijn verdeeld in vijf beschermingsniveau's:

- licht beschermde soorten (tabel 1 van de Flora- en faunawet);
- middelmatig beschermde soorten (tabel 2 van de Flora- en faunawet);
- zwaar beschermde soorten (tabel 3 van de Flora- en faunawet);
- vogels;
- vogels waarvan de nesten het hele jaar zijn beschermd.

	Bestendig beheer	Ruimtelijke ontwikkeling
Niet beschermde soorten	Zorgplicht	Zorgplicht
Soorten van tabel 1 Lichtste beschermingsregime algemene soorten	Vrijstelling Wel zorgplicht	Vrijstelling Wel zorgplicht
Soorten van tabel 2 Middelste beschermingsregime overige soorten	Gedragscode of Ontheffing	Gedragscode of Ontheffing
Vogels	Gedragscode (of Ontheffing)	Gedragscode (of Ontheffing)
Vogels met jaarrond beschermde nesten	Gedragscode of Ontheffing	Ontheffing
Soorten van tabel 3 Zwaarste beschermingsregime Bijlage 1 AMvB Bijlage IV Habitatrichtlijn	Gedragscode of Ontheffing	Ontheffing

Afbeelding 3. Overzicht mogelijke instrumenten om de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet te overtreden bij activiteiten. De tabellen in dit overzicht verwijzen naar de verschillende tabellen in de Flora- en faunawet.

Verbodswet

De Flora- en faunawet is - in tegenstelling tot vele andere wetten - een verbodswet en geen gebodswet. Overtreding van de Flora- en faunawet is een economisch delict waarbij op basis van 'strafrecht' boetes worden gegeven en/of vervolging optreedt. Ook kan op basis van bestuursrecht bestuursdwang worden opgelegd. Personen worden individueel aansprakelijk gesteld en eventuele opdrachtgevers kunnen te maken krijgen met aansprakelijkheid en vervolgschade.

De verboden moeten ervoor zorgen dat in het wild levende planten en dieren zoveel mogelijk met rust worden gelaten. Handelingen die de wet verbiedt zijn:

- plukken, vangen en doden;
- verstoren;
- vernielen van leefgebied, nesten en holen;
- weghalen van eieren;
- bezit en handel.

Onder bepaalde voorwaarden mogen deze handelingen wel uitgevoerd worden. U heeft dan een ontheffing of vrijstelling nodig of u werkt conform een gedragscode.

Afbeelding 4 geeft aan bij welke activiteiten welke instrumenten beschikbaar zijn.

Zorgplicht

De Flora- en faunawet gaat uit van de intrinsieke waarde van alle dieren en planten. De mens moet daar zorgvuldig mee omgaan. Daarom is de zorgplicht in artikel 2 van de wet opgenomen. De zorgplicht houdt in dat iedereen 'voldoende zorg' in acht moet nemen voor alle in het wild voorkomende dieren en planten en hun leefomgeving. Dat betekent dat iedereen naar redelijkheid nadelige effecten:

- moet voorkomen;
- moet beperken;
- ongedaan moet maken.

3.2 Natura 2000-gebieden, Natuurbeschermingswet 1998

In Nederland hebben verscheidene natuurgebieden een beschermde status onder de Natuurbeschermingswet 1998. Daarbij zijn 2 soorten te onderscheiden:

- A. Natura 2000-gebieden
- B. Beschermde natuurmonumenten

Natura 2000-gebieden

Natura 2000 is een samenhangend netwerk van natuurgebieden in Europa. Natura 2000 bestaat uit gebieden die zijn aangewezen in het kader van de Europese Vogelrichtlijn (79/409/EEG) en gebieden die zijn aangemeld op grond van de Europese Habitatrichtlijn (92/43/EEG). Voor alle gebieden gelden instandhoudingsdoelstellingen. De kern van de bescherming is dat deze instandhoudingsdoelstellingen niet in gevaar mogen worden gebracht.

Beschermde Natuurmonumenten

Al onder de Natuurbeschermingswet 1967 werden natuurgebieden beschermd door het aanwijzen van Staats- en Beschermde Natuurmonumenten. Met de inwerkingtreding van de Natuurbeschermingswet 1998 vervalt het onderscheid tussen Staats- en Beschermde Natuurmonumenten, beide worden nu Beschermde Natuurmonumenten genoemd. Daarnaast komen die (delen van) Natuurmonumenten die overlappen met Natura 2000-gebieden te vervallen. De instandhoudingsdoelstellingen van het betreffende Natura 2000-gebied zullen wel mede betrekking hebben op de waarden die beschermd werden door het Natuurmonument. In totaal blijven 63 Beschermde Natuurmonumenten bestaan.

Activiteiten mogen geen negatieve effecten hebben op de waarden waarvoor het gebied is aangewezen. Voor activiteiten of projecten die schadelijk zijn voor de beschermde natuur geldt een vergunningplicht. Hierdoor is in Nederland een zorgvuldige afweging gegarandeerd bij projecten die gevolgen kunnen hebben voor natuurgebieden. Meestal verlenen de provincies de vergunningen. Maar soms doet het ministerie van Economische Zaken (EZ) dit.

Gevolgen plangebied

In de nabijheid van het plangebied ligt het Natura 2000 gebied het Wierdenseveld. De aard van de voorgenomen werkzaamheden en ontwikkeling maakt dat de effecten uitsluitend tot het plangebied of in de zeer directe zone eromheen beperkt blijven. Gezien de afstand tot het Natura 2000-gebied, de invulling van de tussenliggende gebieden (N35) en de voorgenomen werkzaamheden is er derhalve geen reden om aan te nemen dat er kans is op een belemmering van de kernopgaven van het Natura 2000-gebied, zij het door een rechtstreekse invloed, cumulatieve invloed of externe werking. Een toetsing op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 wordt daarom niet noodzakelijk geacht.

3.3 Natuurnetwerk Nederland / Ecologische Hoofdstructuur

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is het Nederlands netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden. In de wet heet dit de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Het netwerk moet natuurgebieden beter verbinden met elkaar en met het omringende agrarisch gebied. Het Natuurnetwerk is de kern van het Nederlandse natuurbeleid. De provincies zijn verantwoordelijk voor de begrenzing en de ontwikkeling van dit natuurnetwerk. In of in de directe nabijheid van de NNN/EHS geldt het 'nee, tenzij'-principe. In principe zijn er geen ontwikkelingen toegestaan als zij de wezenlijke kenmerken of waarden van het gebied aantasten.

Wanneer bij een ontwikkeling mogelijke effecten op de NNN/EHS denkbaar zijn, is het raadzaam (en in sommige gevallen noodzakelijk) een NNN/EHS-toetsing uit te voeren.

Gevolgen plangebied

Het plangebied en omliggende gebied maakt geen onderdeel uit van de NNN/EHS. Het plangebied ligt op ongeveer 400 meter van begrensd NNN/EHS-gebied. Met de voorgenomen werkzaamheden worden geen negatieve effecten verwacht op de wezenlijke waarden en kenmerken van de NNN/EHS. Van afname van areaal is geen sprake, tevens worden geen effecten verwacht die de wezenlijke waarden en kenmerken van de

NNN/EHS significant aantasten. Een toetsing aan het NNN/EHS-beleid wordt daarom niet noodzakelijk geacht.

3.4 Rode lijst

De Rode Lijst bevat een overzicht van soorten die uit Nederland zijn verdwenen of dreigen te verdwijnen. Dit wordt bepaald op basis van zeldzaamheid en/of negatieve trend. Een vermelding op een Rode Lijst geeft dus een indicatie over hoe het een soort vergaat, het is geen indicatie over de zeldzaamheid. De lijsten worden periodiek vastgesteld door de staatssecretaris van het Ministerie van Economische Zaken. In totaal zijn 18 Rode Lijsten aanwezig waarop 3363 soorten zijn vermeld. Rode lijsten hebben geen juridische status. Als een soort op de lijst komt, is deze niet automatisch beschermd. Daarvoor moet de soort worden aangewezen onder de Flora- en faunawet. Binnen deze rapportage wordt alleen ingegaan op soorten die beschermd zijn onder de Flora- en faunawet en worden Rode Lijst-soorten niet aangehaald.

3.5 Nieuwe Wet Natuurbescherming

De Flora- en faunawet, Natuurbeschermingswet 1998 en Boswet gaan medio 2017 op in de nieuwe Wet Natuurbescherming. Naast een wijziging van het bevoegd gezag van het rijk naar de diverse provincies betekent dit ook een meer rechtstreekse doorvertaling en interpretatie van de Europese richtlijnen uit de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn. Daarnaast worden uitgebreidere lijsten met beschermde soorten gehanteerd. Meer dan in de huidige Flora- en faunawet moet in de nieuwe natuurwet inzicht worden gegeven in het voorkomen en de verspreiding van beschermde soorten op populatieniveau, zodat de effecten van voorgenomen ontwikkelingen en activiteiten kunnen worden getoetst aan de (gunstige) staat van instandhouding (GSvl) van de betreffende soorten. Afhankelijk van het beschermingsniveau van de soort moet de GSvl worden getoetst op lokaal, regionaal of landelijk niveau.

Op 15 december 2015 is de wet in de Eerste Kamer aangenomen. Medio 2017 zal de wet in werking treden. Om wel alvast een voorschot te nemen op de wijzigingen in de wet wordt in voorliggende toetsing ook de uitbreidingen van de beschermde soorten meegenomen en wordt de GSvl toegelicht van soorten die worden aangetast door de ontwikkeling.

4

METHODE

De aanwezige natuurwaarden zijn in beeld gebracht op basis van een bestaande inventarisatiegegevens en een verkennend veldbezoek.

4.1 Bureauonderzoek

Voor het bureauonderzoek is gebruik gemaakt van landelijke, provinciale en indien beschikbaar regionale verspreidingsinformatie.

Uit de landelijke verspreidingsinformatie uit atlassen, die deels gedateerd is, moet blijken of nabij de locaties in het verleden strikt beschermde soorten zijn aangetroffen. Exacte locaties of datering van de waarnemingen zijn daarbij veelal niet bekend. Deze gegevens hebben vaak betrekking op atlasblokken (5x5 kilometer). De soortgegevens hebben daarom veelal betrekking op de regio en niet specifiek op het plangebied.

Daarnaast is gebruik gemaakt van de verspreidingsgegevens uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF). De NDFF geeft informatie over waarnemingen van beschermde en zeldzame planten en dieren. Het is de meest complete natuurdatabank van Nederland door een bundeling van meer dan 100 verschillende databanken. De databank bevat uitsluitend gevalideerde gegevens, gevalideerd door de (voormalige) Gegevensautoriteit Natuur (GAN). De NDFF is gevuld met gegevens uit databanken van verschillende organisaties die deze gegevens op professionele wijze verzamelen (zoals SOVON Vogelonderzoek Nederland, de Zoogdiervereniging en De Vlinderstichting). Ook de gegevens van verschillende gemeenten, waterschappen, provincies en terrein behorende organisaties zijn toegevoegd. De databank wordt dagelijks aangevuld met recente waarnemingen die via de invoerportalen binnenkomen. Op dit moment bevat de NDFF ongeveer 100 miljoen waarnemingen.

Daarnaast is gebruik gemaakt van enkele natuuronderzoeken uit de omgeving van het plangebied. Zie literatuurlijst voor totale lijst van de geraadpleegde bronnen.

4.2 Terreinbezoek

Op basis van een eenmalig veldbezoek is de geschiktheid van het onderzoeksgebied voor de verwachte soorten en/of soortgroepen beoordeeld. Het veldbezoek is overdag door B Haamberg uitgevoerd, ecologisch adviseur bij Eelerwoude. Dit betrof op 5 december bij 0°C, onbewolkt en windkracht 1. Het gaat hier om een deskundigenoordeel op basis van de fysieke gesteldheid van het terrein (biotopen onderzoek). Daarnaast zijn de aangetroffen belangwekkende soorten ook genoteerd.

Kader – ecologisch deskundige

Bron: RVO / Ministerie van Economische Zaken

Met een ecologisch deskundige wordt bedoeld een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soortspecifieke ecologie. De ervaring en kennis dienen te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO- dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en/of
- op MBO-niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Flora- en faunawet, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten; en/of
- als ecooloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals bijvoorbeeld een bureau welke is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus; en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdiervereniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk Gebied; en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of – bescherming.

5

BESCHERMDE SOORTEN

Dit hoofdstuk beschrijft de tijdens het veldonderzoek waargenomen soorten, al dan niet aangevuld met gegevens uit literatuur en andere informatiebronnen. Tevens worden eventuele effecten beschreven als gevolg van de voorgenomen ontwikkeling.

5.1 Planten en (korst)mossen

Voorkomen en functie

Tijdens het veldbezoek geen beschermde plantensoorten aangetroffen. Gelet op de aanwezige standplaatscondities met een voedselrijke bodem en verstoorde bodem worden beschermde soorten ook niet verwacht.

Onder de nieuwe Wet Natuurbescherming zijn ook diverse soorten (korst)mossen en wolfsklauwen beschermd. Geen van deze soorten worden echter in het plangebied verwacht, de soorten komen nagenoeg uitsluitend voor in natuurgebieden.

Effecten en ontheffing

In het plangebied zijn geen strikt beschermde plantensoorten aangetroffen. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing wordt voor beschermde flora niet noodzakelijk geacht.

Conclusie: Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is voor beschermde flora niet noodzakelijk.

5.2 Zoogdieren

5.2.1 Vleermuizen

Voorkomen en functie

In het plangebied is tijdens het dagbezoek beoordeeld of de locatie geschikt is voor vleermuizen. Hierbij is onderscheid gemaakt in: verblijfplaats, vliegroute en foerageergebied. In het plangebied kunnen de volgende vleermuissoorten voorkomen: gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis, laatvlieger, watervleermuis en gewone grootoorvleermuis

Verblijfplaats

Vleermuizen maken gedurende het jaar gebruik van een netwerk van vaste rust- en verblijfplaatsen. Deze verblijfplaatsen kunnen o.a. de volgende functies hebben:

- kraamverblijfplaats;

- zomerverblijfplaats;
- paar- en/of baltsverblijfplaats;
- winterverblijfplaats.

Kader - vleermuisverblijfplaatsen

Onder de vleermuizen zijn gebouwbewonende en/of boombewonende soorten aanwezig. Gewone dwergvleermuis en laatvlieger zijn hoofdzakelijk gebouwbewonend. Rosse vleermuis en watervleermuis zijn voornamelijk boombewonend en gewone grootoorvleermuis, franjestaart en ruige dwergvleermuis bewonen zowel bomen als gebouwen. Voorbeelden van verblijfplaatsen in gebouwen zijn ruimtes in spouwmuren en achter boeiboorden en gevelbetimmering. Holten en spleten in bomen en ruimtes achter loszittend schors zijn voorbeelden van verblijfplaatsen in bomen.

Vanuit de verschillende functies van de verblijfplaats worden weer andere eisen gesteld aan bijvoorbeeld het klimaat, de toegankelijkheid en de expositie van het verblijf ten opzichte van de zon. Als kraamverblijfplaats worden meestal gebouwen en/of bomen uitgekozen waarbinnen een constant klimaat heerst. Bij gebouwen zijn dit voornamelijk woningen met een spouwmuur of een geïsoleerd dak. Sommige vleermuizen hebben aan een opening van 1-2 cm voldoende om naar binnen te kruipen. Bij bomen gaat het meestal om dikke, oude bomen met een dikke restwand.

Gewone dwergvleermuis en laatvlieger zijn hoofdzakelijk gebouwbewonende soorten, rosse vleermuis en watervleermuis zijn hoofdzakelijk boombewonende vleermuissoorten terwijl ruige dwergvleermuis en de gewone grootoorvleermuis zowel boom- als gebouwbewonend zijn.

De aanwezige bebouwing langs de randen van het plangebied zijn potentieel geschikt als verblijfplaats voor gebouwbewonende vleermuizen, waarbij de dieren toegang tot de objecten hebben via open stootvoegen in de spouw of via de nokpan en gevelbetimmering tot het dak. Tijdens een onderzoek uitgevoerd in 2012, zijn in het plangebied meerdere exemplaren van de gewone dwergvleermuis en de laatvlieger aangetroffen (NDFF, ecogrid geraadpleegd op 6 december 2016), hetgeen een indicatie geeft dat deze soorten ook daadwerkelijk gebruik maken van het plangebied.

Tijdens het veldbezoek zijn in verschillende Amerikaanse eiken holtes en spleten aangetroffen welke een potentieel geschikte verblijfplaats kunnen bieden aan boombewonende vleermuissoorten. Onderzoek uitgevoerd in 2012 heeft het voorkomen van rosse- en watervleermuis aangetoond (NDFF, ecogrid). Gelet op het aantal waargenomen exemplaren van watervleermuis (11) en het ontbreken van optimaal foerageergebied in de directe omgeving van het plangebied is het aannemelijk dat de soort verblijfplaatsen heeft in de aanwezige Amerikaanse eiken.

Foerageergebied en vliegroutes

Foeragegebieden en vliegroutes van vleermuizen zijn beschermd indien bij het verdwijnen ook een verblijfplaats ongeschikt wordt. Bijvoorbeeld door het onderbreken van een vliegroute wordt een foerageergebied onbereikbaar, waardoor de vleermuizen onvoldoende voedsel kunnen vinden. Bij het verdwijnen van foerageergebieden of vliegroutes wordt derhalve onderzocht of er voldoende bereikbare alternatieven zijn.

Kader - vleermuisvliegroutes

Vleermuizen maken gebruik van lijnvormige landschapselementen zoals bomenrijen en singels om zich langs te verplaatsen. Een aaneengesloten kronendak heeft hierbij de voorkeur. Van vleermuizen is bekend dat onderbrekingen in de lijnstructuur maximaal 100 tot 200 meter mogen bedragen (kleinere en langzaam vliegende soorten 50 meter). Wanneer de onderbrekingen groter zijn dan deze afstand kunnen sommige soorten deze afstand niet overbruggen en zullen ze uitwijken naar alternatieve vliegroutes en foerageergebieden.

Het plangebied is in de huidige situatie matig geschikt als foerageergebied voor vleermuizen, vanwege het ontbreken van voldoende variatie aan vegetatie en de daarmee samenhangende insectenrijkdom.

Vleermuizen gebruiken lijnvormige elementen zoals houtsingels om zich langs te verplaatsen. De laanstructuren staan in verbinding met groenstructuren in de ruimere omgeving van het plangebied. De beplanting is derhalve geschikt als potentiële vliegroute voor vleermuizen.

Effecten en ontheffing

Alle vleermuissoorten zijn strikt beschermd onder de Flora- en faunawet. Het verjagen, vangen en doden van individuen van beschermde soorten, alsmede het verstoren of vernielen van vaste verblijfplaatsen (inclusief de functionele leefomgeving) is verboden vanuit de Flora- en faunawet. De functionaliteit van verblijfplaatsen van vleermuizen dienen te allen tijde gegarandeerd te blijven.

Negatieve effecten op verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuissoorten zijn uit te sluiten omdat met voorgenomen ontwikkeling geen bestaande bebouwing gesloopt hoeft te worden. Met de voorgenomen ontwikkeling worden tevens geen bestaande bomen gekapt. Potentiële verblijfplaatsen blijven behouden. Negatieve effecten op de functionaliteit van de verblijfplaatsen van boombewonende soorten zijn uit te sluiten, mits voorgenomen ontwikkeling niet leidt tot verlichting van de aanwezige boomkronen met holtes (zie kader op pagina 18). Negatieve effecten als gevolg van toename van het aantal recreanten worden niet verwacht, daar vleermuizen gedurende de avonduren actief worden (na sluitingstijd) van de kinderboerderij.

Verwacht wordt dat de ontwikkeling een positief effect heeft op het foerageergebied van vleermuizen. Door de aanwezigheid van vee, de moestuin en boomgaard neemt de geschiktheid van het gebied voor insecten toe. Bovendien zorgt de boomgaard en overige randbeplanting voor luwe zones waardoor vleermuizen ook onder minder gunstige weersomstandigheden met wind kunnen foerageren.

Negatieve effecten op potentiële vliegroutes kunnen worden uitgesloten mits verlichting in het plangebied wordt beperkt tot een minimum en de verlichting van de aanwezig boomkronen wordt voorkomen.

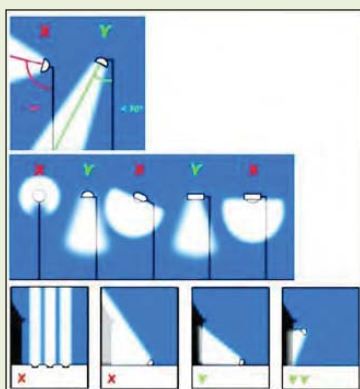
Conclusie: Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is voor vleermuizen niet noodzakelijk, mits rekening wordt gehouden met het aanbrengen van verlichting.

Kader - Verlichting

Een aantal nachttactieve dieren, zoals vleermuizen, uilen en marters, zijn gevoelig voor verlichting. Er zijn soorten die kunstlicht zoveel mogelijk vermijden, zoals watervleermuis, en er zijn soorten die (in beperkte mate) rond lantaarpalen jagen, zoals rosse vleermuis. Bij het plaatsen van verlichting bij in- en/of uitvliegopeningen, vliegroutes en foerageergebieden kunnen barrières ontstaan waardoor de vleermuizen van de verblijfplaatsen, vliegroute en/of foerageergebied afzien.

Om lichthinder te voorkomen en het gebied aantrekkelijker te maken voor vleermuizen kunnen verschillende maatregelen getroffen worden:

- *verlichting alleen plaatsen waar het echt nodig is;*
- *verlichting alleen aan op momenten wanneer het nodig is (dynamische verlichting);*
- *verlaag de hoogte van de lichtmasten zodat boomkronen onverlicht blijven;*
- *beperk verstrooiing het licht tot een minimum door gebruik van aangepaste armatuur (zie Afbeelding 2);*
- *geen verlichting plaatsen bij in- en/of uitvliegopeningen en vliegroutes.*

Afbeelding 2. Voorbeelden om lichtverstrooiing te voorkomen

5.2.2 Overige zoogdieren

Voorkomen en functie

Het is aannemelijk dat het plangebied en de nabije omgeving onderdeel uitmaakt van het leefgebied van grondgebonden zoogdieren waaronder egel, konijn, haas, kleine marterachtigen, mol en algemene (spits) muizensoorten, allen tabel 1 soorten uit de Flora- en faunawet.

Tijdens het veldbezoek is in één van de aanwezige Amerikaanse eiken een nest van de eekhoorn (FF-tabel 2) vastgesteld. De eekhoorn maakt gebruik van een netwerk aan verblijfplaatsen en bouwt meerdere nesten binnen een territorium. Het plangebied maakt onderdeel uit van het leefgebied van de eekhoorn.

De steenmarter (FF – tabel 2) is een soort die zowel in het kleinschalig agrarisch, als het stedelijk gebied wordt aangetroffen. Verblijfplaatsen van de soort kunnen zich bevinden in bebouwing, kelders, kruipruimtes, (oude) schuren en dicht struikgewas. Tijdens het veldbezoek zijn geen sporen aangetroffen die duiden op de aanwezigheid van de soort. Het is echter aannemelijk dat het plangebied onderdeel uitmaakt van het leefgebied van een steenmarter.

Overige, zwaarder beschermde soorten worden op basis van bekende verspreiding en de ongeschiktheid van het aanwezige biotoop uitgesloten in het plangebied.

Effecten en ontheffing

Voorgenomen ingreep heeft naar verwachting een positief effect op het leefgebied van algemeen voorkomende grondgebonden zoogdieren. Met de aanleg van de moestuin, boomgaard en randbeplanting nemen dekking en foerageermogelijkheden toe.

Negatieve effecten op de eekhoorn en steenmarter zijn eveneens uit te sluiten. Van beide soorten is bekend dat zij zich in directe nabijheid van de mens kunnen handhaven. Doordat voorgenomen ontwikkeling niet voorziet in de kap van beplanting blijft de aanwezige nestboom voor eekhoorn behouden. Met de toegenomen structuurvariatie en de daarmee in verband staande voedselsituatie wordt verwacht dat beide soorten van de nieuwe inrichting zullen profiteren.

Conclusie: Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is voor grondgebonden zoogdieren niet noodzakelijk.

5.3 Vogels

Alle vogels zijn als soort op een gelijke wijze beschermd in de Flora- en faunawet. Beleidsmatig heeft het Ministerie van Economische Zaken een onderverdeling gemaakt, gericht op de mate van verantwoording en afstemming van werkzaamheden versus het behoud van vaste rust- en verblijfplaatsen. Dit betreft:

- Vogels met jaarrond beschermde nesten
- Overige broedvogels

Bij zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden kunnen nesten van overige vogels soms ook jaarrond beschermd zijn. Dit is met name aan de orde bij grote ontwikkelingen of zeer bijzondere locaties. In de regel is dit niet aan de orde en zijn de nesten van de vogels alleen beschermd als ze in gebruik zijn.

Voorkomen en functie

Broedvogels

De aangetroffen vogels binnen en direct rondom het plangebied vallen onder de algemene broedvogels van bossen, struwelen en parken. Onder andere de volgende vogelsoorten kunnen gebruik maken van het plangebied; ekster, houtduif, koolmees, merel, pimpelmees, roodborst, winterkoning, boomklever, boomkruiper, groene- en grote bonte specht. Broedvogels van grootschalig open gebied ontbreken in het plangebied vanwege de

besloten ligging tussen het bestaande bedrijventerrein en de N35 en de randwerking van de aanwezige beplanting.

Vogels met jaarrond beschermde nesten

Van de groep vogelsoorten waarvan de vaste rust- en verblijfplaatsen jaarrond beschermd zijn is de huismus vastgesteld. De soort broedt naar verwachting in de huidige bebouwing onder de dakpannen. De grotendeels groene tuinen voorziet de soort in voldoende dekking en foerageermogelijkheden. Overige soorten met jaarrond beschermde vaste rust- en verblijfplaatsen waaronder de kerk- en steenuil ontbreken binnen het plangebied.

Effecten en ontheffing

Overige broedvogels

De aanwezige akkers zijn grotendeels ongeschikt als broedlocatie voor vogels vanwege het ontbreken van voldoende dekking. De laanstructuren, bebouwing en tuinen aangrenzend aan de akkers bieden wel geschikt broedbiotoop voor vogels.

Alle vogelsoorten in Nederland zijn strikt beschermd onder de Flora- en faunawet. Voor alle beschermde inheemse (ook algemeen voorkomende) vogelsoorten geldt een verbod op handelingen die nesten beschadigen of verstoren. Verstoring kan in veel situaties worden voorkomen door versturende werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren. De periode van 15 maart tot 15 juli wordt over het algemeen beschouwd als broedseizoen. Voor de Flora- en faunawet zijn echter alle bewoonde vogelnesten beschermd, ongeacht het tijdstip van het jaar en ongeacht de zeldzaamheid van de soort. De genoemde termijn moet daarom niet al te strikt worden toegepast.

Vogels met jaarrond beschermde nesten

Van een aantal vogelsoorten zijn de nestlocaties het hele jaar door beschermd. Ook de functionele leefomgeving is daarbij beschermd. Bij aantasting van de nestlocatie en/of de functionele leefomgeving is een ontheffing Flora- en faunawet noodzakelijk. Negatieve effecten op de huismus als gevolg van voorgenomen ontwikkeling kunnen op voorhand worden uitgesloten, verblijfplaatsen en huidig foerageergebied blijft behouden. Verwacht wordt juist dat na afronding van de werkzaamheden geschikter leefgebied voor de soort ontstaat met een aanzienlijke toename van foerageergebied en potentiële nestlocaties.

Aanbevelingen

Het aanbieden van een nestkast voor de steenuil wordt op termijn kansrijk geacht. Verwacht wordt dat enkele jaren na de realisatie van de kinderboerderij het biotoop geschikt wordt voor de soort, met name door het ouder worden van de aanwezige boomgaard en de daarmee gepaard gaande toename van insecten en kleine knaagdieren als voornaamste prooi van de soort. Het plaatsen van nestkasten in de bestaande laanbeplanting heeft een positief effect op holenbroeders waaronder kool- en pimpelmees, bonte vliegenvanger en gekraagde roodstaart.

Conclusie: Bij de werkzaamheden dient rekening gehouden te worden met het broedseizoen van vogels.

5.4 Amfibieën en reptielen

Voorkomen en functie

Amfibieën

Een aantal soorten, zoals bruine kikker, bastaardkikker, gewone pad en kleine watersalamander, kunnen de randen van het plangebied gebruiken als landbiotoop. In het plangebied zelf zijn geen waterelementen aanwezig. Strikt beschermde amfibieënsoorten worden niet verwacht in het plangebied vanwege het ongeschikte habitat voor deze soorten. Er zijn ook geen verspreidingsgegevens bekend van strikt beschermde amfibieën rondom het plangebied.

Reptielen

Beschermde reptielen zijn gebonden aan specifieke terreinen. In het plangebied ontbreekt dergelijk geschikt biotoop zoals heideterreinen en venranden. Er zijn ook geen verspreidingsgegevens bekend van reptielen in en rondom het plangebied.

Effecten en ontheffing

De ingreep zal naar verwachting leiden tot een verbetering van het landbiotoop voor de bovengenoemde amfibieën, vanwege de toename van beplanting. Afhankelijk van het waterregime in de te ontwikkelen waterberging kan op termijn ook geschikt voorplantingsbiotoop voor de soort ontstaan.

Conclusie: Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is voor amfibieën en reptielen niet noodzakelijk.

5.5 Vissen

Voorkomen en functie

Uit de omgeving is de beschermde kleine modderkruiper bekend. In het plangebied zijn geen permanent watervoerende elementen (sloten, poelen, enz) aanwezig. Derhalve ontbreekt geschikt leefgebied voor vissen.

Effecten en ontheffing

Er worden geen effecten op beschermde vissen verwacht. Een ontheffing Flora- en faunawet is niet aan de orde.

Conclusie: Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is voor beschermde vissen niet noodzakelijk. Wel dient rekening gehouden te worden met de zorgplicht.

5.6 Beschermde soorten ongewervelden

Voorkomen en functie

Beschermde soorten ongewervelden (dagvlinders, libellen, kevers, Europese rivierkreeft en platte schijfhoornen) worden op grond van verspreidingsgegevens en habitatvoorkeuren niet verwacht.

Effecten en ontheffing

Er worden geen effecten op beschermde soorten ongewervelden verwacht. Een ontheffing Flora- en faunawet is niet aan de orde.

Conclusie: Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is voor beschermde ongewervelden niet noodzakelijk.

6

CONCLUSIE EN VERVOLG

Op basis van deze quickscan wordt geconstateerd dat het onderzoeksgebied een potentiële habitat biedt voor een aantal beschermde soorten. Hoewel er geen gerichte veldinventarisatie heeft plaatsgevonden, is op basis van de beschikbare literatuurgegevens en een veldbezoek vastgesteld dat het terrein mogelijk van belang is voor enkele licht beschermde soorten (tabel 1-soorten) en voor strikter beschermde eekhoorn, steenmarter, vleermuizen, broedvogels en huismus.

Op basis van deze quickscan wordt geen toetsing van de effecten van de ontwikkeling op beschermde natuurgebieden (Natura 2000-gebied en/of Ecologische Hoofdstructuur) noodzakelijk geacht.

6.1 Rekening houden met verlichting

Om de functionaliteit van potentiële verblijfplaatsen en vliegroutes van vleermuizen te behouden dient in het inrichtingsplan voldoende rekening te worden gehouden met het aanbrengen van verlichting, waarbij het essentieel is dat de boomkronen van de aanwezige laanstructuren onverlicht blijven in de toekomstige situatie. Negatieve effecten als gevolg van verlichting kunnen worden voorkomen door de uitgangspunten weergeven op pagina 18 van deze rapportage te implementeren in het ontwerp.

6.2 Rekening houden met vogels

Voor alle beschermde, inheemse (ook de algemeen voorkomende) vogelsoorten geldt vanuit de Flora- en faunawet een verbod op handelingen die nesten of eieren beschadigen of verstoren. Ook handelingen die een vaste rust- of verblijfplaats van beschermde vogels verstoren zijn niet toegestaan. In de praktijk betekent dit dat verstorende werkzaamheden alleen buiten het broedseizoen¹ uitgevoerd mogen worden. Werkzaamheden binnen het broedseizoen zijn mogelijk indien is vastgesteld dat met de ontwikkeling geen nesten van broedende vogels worden verstoord.

6.3 Toename van biodiversiteit

Verwacht wordt dat voorgenomen ontwikkeling een impuls geeft aan de aanwezige biodiversiteit in het plangebied. Aanplanten van inheems groen in de moestuin en

---

¹ In het kader van de Flora- en faunawet wordt voor het broedseizoen geen standaardperiode gehanteerd. Van belang is of een broedgeval verstoord wordt, ongeacht de datum. Globaal gaat het echter om de periode van 15 maart tot 15 juli.

boomgaard heeft naar verwachting een positief effect op de insectenrijkdom, dit geldt eveneens voor het kleinschalig houden van (hobby) dieren. De toename van insecten biedt kansen voor vogels en zoogdieren. Met het (eventueel) aanbieden van nestkasten neemt de broedgelegenheid voor holenbroeders waaronder kool- en pimpelmees toe. Op termijn is het mogelijk een steenuilenkast aan te brengen, bijvoorbeeld op een rustig plekje in de boomgaard. Met de realisatie van water, ontstaat op termijn, mits vrij gehouden van vis geschikt voortplantingswater voor amfibieën.

6.4 Uitvoerbaarheid van de plannen

Mits rekening gehouden wordt met de voorgenoemde maatregelen en werkwijze is geen overtreding van de natuurwetten aan de orde. Vanuit de eisen van de natuurbescherming is het plan derhalve uitvoerbaar.

6.5 Geldigheid onderzoek

Dit onderzoek is uitgevoerd conform de landelijk geldende richtlijnen. Het bevoegd gezag (ministerie van Economische Zaken in deze) hanteert de volgende definitie voor de geldigheid van onderzoeken naar strikt beschermde soorten (tabel 3 soorten en vogels):

“Onderzoeksgegevens mogen maximaal 3 jaar oud zijn in gebieden waar weinig of geen ruimtelijke of kwalitatieve veranderingen zijn opgetreden in de afgelopen drie jaar. In gebieden waar dit niet voor geldt, moeten de gegevens recenter zijn.”

Voor onderzoeken waar alleen soorten van tabel 1 en/of 2 van de Flora- en faunawet aan de orde zijn, mag worden volstaan met een geldigheid van 5 jaar. Waarbij ook geldt dat er in die periode weinig of geen ruimtelijke of kwalitatieve veranderingen optreden.

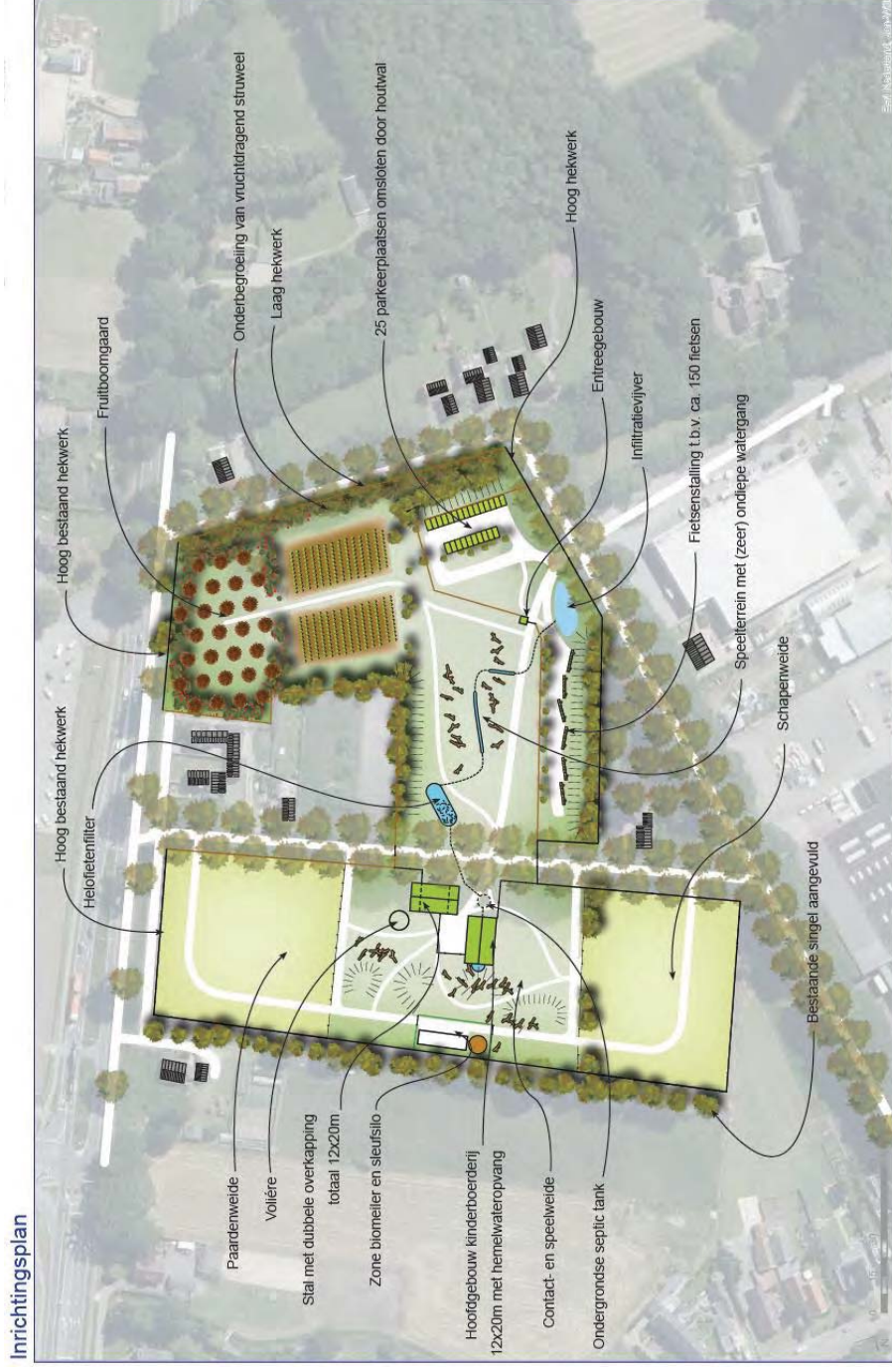
Dit rapport gaat in op de effecten van de ontwikkeling zoals beschreven in hoofdstuk 2.2. Wijzigingen of aanpassingen in de ontwikkeling kunnen tot andere conclusies ten aanzien van de effecten op beschermde soorten leiden.

Tabel 1 Resultaten (mogelijk) aanwezige beschermde flora en fauna in het plangebied. Zie bijlage 1 voor een toelichting ten aanzien van de zorgplicht

Tabel	Soort(groep)	Gebruik gebied	Effect ruimtelijke ontwikkelingen	Ontheffing	Vervolg Nader onderzoek / mitigerende en/of compenserende maatregelen
1	Algemene grondgebonden zoogdieren	Leefgebied	Geen	Nee	Zorgplicht
1	Algemene amfibieën	Leefgebied	Geen	Nee	Zorgplicht
2	EEKHOORN	Leefgebied	Geen	Nee	Uitvoeren buiten gevoelige periodes, zorgplicht
2	Steenmarter	Mogelijk onderdeel van leefgebied	Geen	Nee	Zorgplicht
3	Vleermuizen	leefgebied	Mogelijke verstoring	Nee, mits	Rekening houden met verlichting
V	Vogels	Broedlocatie	Mogelijke verstoring	Nee, mits	Werkzaamheden buiten broedseizoen uitvoeren, zorgplicht
Vjaarrond	Vogels broedlocaties vaste broedlocatie	broedlocatie	Geen	Nee	Zorgplicht

BIJLAGE 1 TOEKOMSTIGE SITUATIE

LITERATUURLIJST

- Creemers R.C.M. & van Delft J.J.C.W. (2009). *De amfibieën en reptielen van Nederland*, - *Nederlandse fauna* 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European invertebrate Survey – Nederland, Leiden.
- Broekhuizen, S., B. Hoekstra, V. van Laar, C. Smeenk & J.B.M. Thissen (1992). *Atlas van de Nederlandse zoogdieren*. Utrecht: KNNV.
- Dienst Regelingen (2009). *Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten ontheffing Flora- en faunawet ruimtelijk ingrepen*.
- Koninklijke Vermande (1999-2009). *Planten en dieren, Flora- en faunawet, band 1, 2, 3, 4 en 5*. SDU Uitgeverij, Den Haag
- Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (2004). *501 Algemene Maatregel van Bestuur in verband met wijziging van artikel 75 van de Flora- en faunawet en enkele andere wijzigingen*. Staatsblad van het Koninkrijk der Nederlanden.
- Landschapsbeheer Flevoland (2011). *Vleermuisvriendelijk bouwen. Een handreiking voor huiseigenaar, architect en beleidsmedewerker*. Een samenwerking tussen Landschapsbeheer Flevoland, Zoogdiervereniging en Tauw bv. Landschapsbeheer Flevoland, Lelystad.
- Limpens, H. , K. Mostert en W. Bongers (1997). *Atlas van de Nederlandse Vleermuizen*. Utrecht: KNNV Uitgeverij.

Natura 2000: - www.synbiosys.alterra.nl/natura2000

Soortinformatie: - www.zoogdiervereniging.nl

- www.ravon.nl

- www.libellennet.nl

Waarnemingen: - www.telmee.nl

- ndff-ecogrid.nl

Bijlage 3: Aerius calculator, berekening stikstofdepositie

AERIUS CALCULATOR

Dit document bevat resultaten van een stikstofdepositieberekening met AERIUS Calculator. U kan dit document gebruiken voor de onderbouwing van depositie onder de drempelwaarde (0.05 mol/ha/j) in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998, afhankelijk van de door u gekozen rekeninstellingen.

De berekening op basis van stikstofemissies gaat uit van de componenten ammoniak (NH_3) en stikstofoxide (NO_x), of één van beide. Hiermee is de depositie van de activiteit berekend en uitgewerkt. Op basis van de gekozen rekeninstellingen zijn de resultaten op Natura 2000-gebieden, als wel voor overige natuurgebieden inzichtelijk gemaakt.

Wilt u verder rekenen of gegevens wijzigen? Importeer de pdf dan in de Calculator. Voor meer toelichting verwijzen we u naar de websites www.aerius.nl pas.naturazoo00.nl.

Berekening Situatie 1

- ▶ Kenmerken
- ▶ Emissie
- ▶ Depositie natuurgebieden
- ▶ Depositie habitattypen

Verdere toelichting over deze PDF kunt u vinden in een bijbehorende leeswijzer. Deze leeswijzer en overige documentatie is te raadplegen via: www.aerius.nl.

AERIUS CALCULATOR

Contact

Rechtspersoon	Inrichtingslocatie
Gemeente Hellendoorn	Nabij Lijsterweg 7, 7442 CE Nijverdal

Activiteit

Omschrijving	
Kinderboerderij	
Datum berekening	Rekenjaar
15 december 2016, 12:16	2015
Rekeninstellingen	
Berekend voor Nb-wet.	

Totale emissie

Situatie 1	
NOx	-
NH ₃	23,50 kg/j

Depositie

Hectare met
hoogste project-
bijdrage (mol/ha/j)

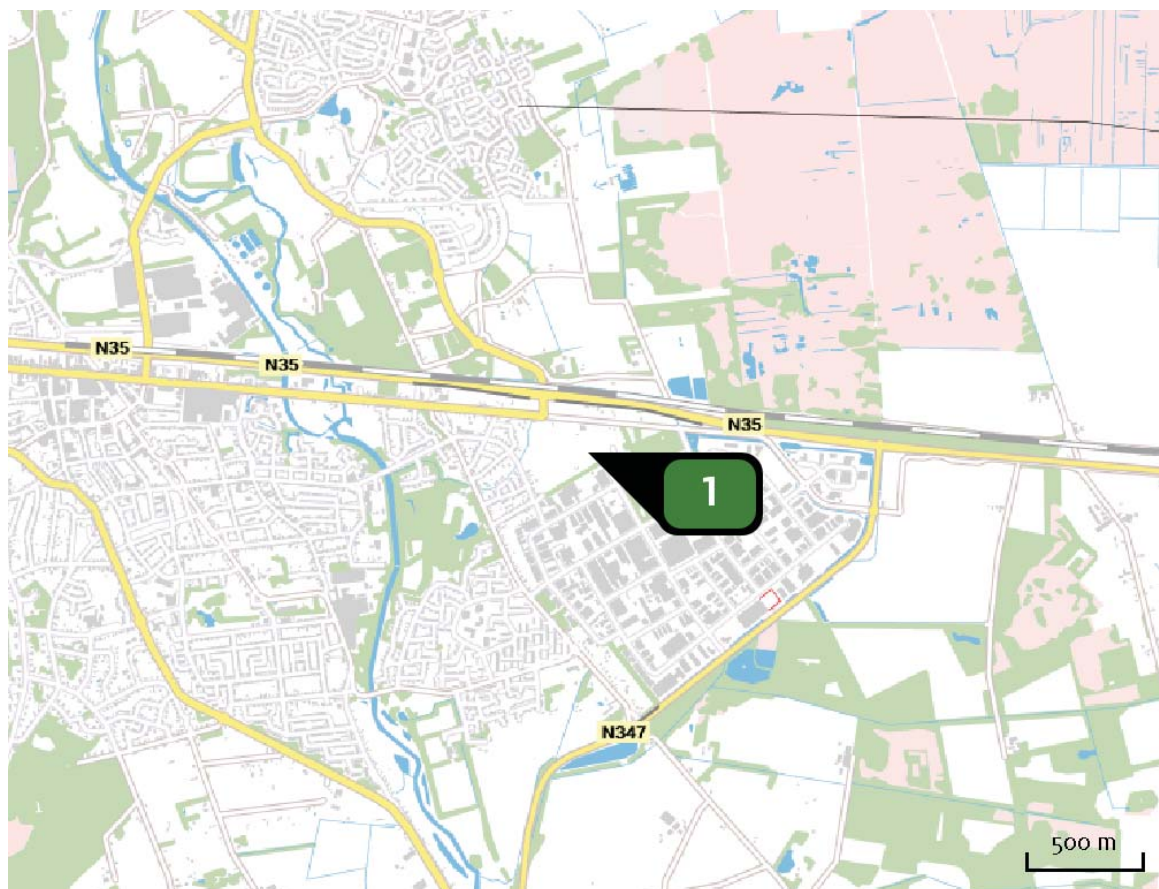
Natuurgebied	Provincie
Wierdense Veld	Overijssel
Situatie 1	
0,49	

Toelichting

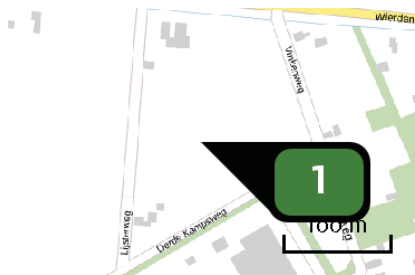
Indicatieve berekening ammoniakdepositie

Locatie
Situatie 1

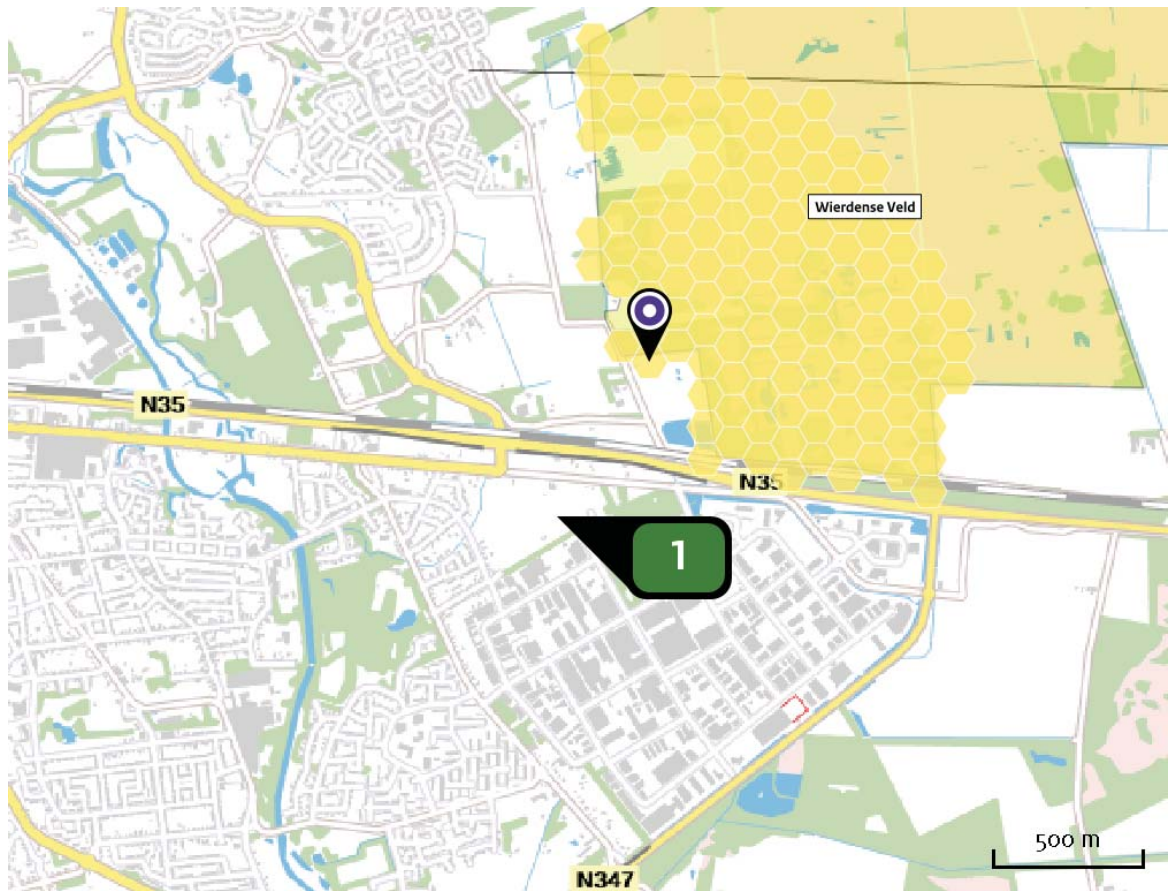
Emissie
(per bron)
Situatie 1

Naam **Bron 1**
 Locatie (X,Y) **230366, 486594**
 Uitstoothoogte **5,0 m**
 Warmteinhoud **0,000 MW**
 NH₃ **23,50 kg/j**

Dier	RAV code	Omschrijving	Aantal dieren	Stof	Emissiefactor (kg/dier/j)	Emissie
	C 1.100	overige huisvestingssystemen (Geiten; geiten ouder dan 1 jaar) (Overig)	3	NH ₃	1,900	5,70 kg/j
	C 2.100	overige huisvestingssystemen (Geiten; opfokgeiten van 61 dagen tot en met één jaar) (Overig)	4	NH ₃	0,800	3,20 kg/j
	C 3.100	overige huisvestingssystemen (Geiten; opfokgeiten en afmestlammeren tot en met 60 dagen) (Overig)	3	NH ₃	0,200	< 1 kg/j
	I 2.100	overige huisvestingssystemen (Konijnen; vlees- en opfokkonijnen tot dekleeftijd) (Overig)	50	NH ₃	0,200	10,00 kg/j
	E 5.100	overige huisvestingssystemen (Kippen; vleeskuikens) (Overig)	50	NH ₃	0,080	4,00 kg/j

Depositie natuur- gebieden

Hoogste projectbijdrage (Wierdense Veld)

Hoogste projectbijdrage per natuurgebied

- Habitatrictlijn
- Vogelrichtlijn
- Beschermd natuurgebied
- Habitatrictlijn, Vogelrichtlijn
- Habitatrictlijn, Beschermd natuurgebied
- Vogelrichtlijn, Beschermd natuurgebied
- Habitatrictlijn, Vogelrichtlijn, Beschermd natuurgebied

Depositie PAS-
gebieden

Natuurgebied	Hoogste depositie (mol/ha/j)	Overschrij- ding KDW	Ontwikkelingsruimte max. benodigd (mol/ha/j)	beschikbaar?
Wierdense Veld	0,49		0,49	

Geen overschrijding*

Wel overschrijding

Ontwikkelingsruimte beschikbaar**

Geen ontwikkelingsruimte beschikbaar

Voor het desbetreffende gebied vind er geen relevante depositie plaats op OR-relevante hexagonen. Het concept wel of niet ontwikkelingsruimte beschikbaar (groen vinkje of rood kruis) is dus niet van toepassing

* Deze uitkomst wordt niet meegenomen in de toetsing aan de Nb-wet. Bij de toetsing aan de NB-wet gaat het om de relevante hexagonen waarvoor ontwikkelingsruimte is gereserveerd.

** Bij beoordeling van een vergunningaanvraag in het kader van de Nb-wet wordt vastgesteld of er voldoende ontwikkelingsruimte beschikbaar is en of dat significante verslechtering uitgesloten kan worden.

Depositie per
habitatype **Wierdense Veld**

Habitatype	Hoogste depositie (mol/ha/j)	Overschrij- ding KDW	Ontwikkelingsruimte max. benodigd (mol/ha/j)	beschikbaar?
H7120ah Herstellende hoogvenen, actief hoogveen	0,49		0,49	

 Geen overschrijding*

 Wel overschrijding

 Ontwikkelingsruimte beschikbaar**

 Geen ontwikkelingsruimte beschikbaar

 Voor het desbetreffende gebied vind er geen relevante depositie plaats op OR-relevante hexagonen. Het concept wel of niet ontwikkelingsruimte beschikbaar (groen vinkje of rood kruis) is dus niet van toepassing

* Deze uitkomst wordt niet meegenomen in de toetsing aan de Nb-wet. Bij de toetsing aan de NB-wet gaat het om de relevante hexagonen waarvoor ontwikkelingsruimte is gereserveerd.

** Bij beoordeling van een vergunningaanvraag in het kader van de Nb-wet wordt vastgesteld of er voldoende ontwikkelingsruimte beschikbaar is en of dat significante verslechtering uitgesloten kan worden.

Disclaimer

Hoewel verstrekte gegevens kunnen dienen ter onderbouwing van een vergunningaanvraag, kunnen er geen rechten aan worden verleend. De eigenaar van AERIUS aanvaardt geen aansprakelijkheid voor de inhoud van de door de gebruiker aangeboden informatie. Bovenstaande gegevens zijn enkel bruikbaar tot er een nieuwe versie van AERIUS beschikbaar is. AERIUS is een geregistreerd handelsmerk in Europa. Alle rechten die niet expliciet worden verleend, zijn voorbehouden.

Rekenbasis

Deze berekening is tot stand gekomen op basis van:

AERIUS versie 2015.1_20161124_119fbc85fd

Database versie 2015.1_20160514_9oad58c36e

Voor meer informatie over de gebruikte methodiek en data zie:

<https://www.aerius.nl/nl/factsheets/release/aerius-calculator-2015-handboek-o>

Bijlage 4: Standaard waterparagraaf

Geachte heer/mevrouw Jeffrey Janssen,

U heeft een watertoets uitgevoerd op de website <http://www.dewatertoets.nl/>. Op basis van deze toets volgt u de korte procedure. Dit houdt in dat u direct door kunt gaan met de planvorming van uw plan onder de voorwaarde dat u de standaard waterparagraaf uit dit document toepast.

STANDAARD WATERPARAGRAAF

Belangrijk instrument om waterbelangen in ruimtelijke plannen te waarborgen is de watertoets, die sinds 1 november 2003 wettelijk is verankerd. Initiatiefnemers zijn verplicht in ruimtelijke plannen een beschrijving op te nemen van de gevolgen van het plan voor de waterhuishouding. Het doel van de wettelijk verplichte watertoets is te garanderen dat waterhuishoudkundige doelstellingen expliciet en op een evenwichtige wijze in het plan worden afgewogen. Deze waterhuishoudkundige doelstellingen betreffen zowel de waterkwantiteit (veiligheid, wateroverlast, tegengaan verdroging) als de waterkwaliteit (riolering, omgang met hemelwater, lozingen op oppervlaktewater).

Deze standaard waterparagraaf heeft betrekking op het plan **Kinderboerderij Hellendoorn-Nijverdal**.

Waterbeleid

De Europese Kaderrichtlijn Water is richtinggevend voor de bescherming van de oppervlaktewaterkwaliteit in de landen in de Europese Unie. Aan alle oppervlaktewateren in een stroomgebied worden kwaliteitsdoelen gesteld die in 2015 moeten worden bereikt. Ruimtelijk relevant rijksbeleid is verwoord in de Nota Ruimte en het Nationaal Waterplan (inclusief de stroomgebiedbeheerplannen).

Op provinciaal niveau zijn de Omgevingsvisie en de bijbehorende Omgevingsverordening richtinggevend voor ruimtelijke plannen.

Het Waterschap Vechtstromen heeft de beleidskaders van rijk en provincie nader uitgewerkt in het Waterbeheerplan 2010-2015. De belangrijkste ruimtelijk relevante thema's zijn de Kaderrichtlijn Water en retentiecompensatie. Daarnaast is de Keur van Waterschap Vechtstromen een belangrijk regelstellend instrument waarmee in ruimtelijke plannen rekening moet worden gehouden.

Op gemeentelijk niveau zijn het in overleg met Waterschap Vechtstromen opgestelde gemeentelijk Waterplan en het gemeentelijk Rioleringsplan van belang bij het afwegen van waterbelangen in ruimtelijke plannen.

Watersysteem

In het waterbeheer van de 21e eeuw worden duurzame, veerkrachtige watersystemen nagestreefd. Dit betekent concreet dat droge perioden worden doorstaan zonder droogteschade, vissterfte en stank, en dat in natte perioden geen overlast optreedt door hoge grondwaterstanden of inundaties vanuit oppervlaktewateren. Problemen worden niet afgewenteld op andere gebieden of latere generaties. Het principe "eerst vasthouden, dan bergen, dan pas afvoeren" is hierbij leidend. Rijk, provincies en gemeenten hebben in het Nationaal Bestuursakkoord Water doelen vastgelegd voor het op orde brengen van het watersysteem.

Afvalwaterketen

Het zoveel mogelijk scheiden van vuil en schoon water is belangrijk voor het bereiken van een goede waterkwaliteit. Door te voorkomen dat grote hoeveelheden relatief schoon hemelwater door rioolstelsels worden afgevoerd, neemt het aantal overstorten van verontreinigd rioolwater op oppervlaktewater af en neemt de doelmatigheid van de rioolwaterzuivering toe. Hierdoor verbetert zowel de kwaliteit van oppervlaktewateren waarop overstorten plaatsvinden als de kwaliteit van het effluent ontvangende oppervlaktewater. Indien het schone hemelwater door middel van infiltratie in het gebied wordt vastgehouden alvorens het wordt afgevoerd naar oppervlaktewater, draagt dit bovendien bij aan de duurzaamheid van het watersysteem. Vandaar dat het principe "eerst schoonhouden, dan scheiden, dan pas zuiveren" een belangrijk uitgangspunt is bij nieuwe stedelijke ontwikkelingen. Als het hemelwater niet wordt aangekoppeld of wordt afgekoppeld van het bestaande rioolstelsel is oppervlakkige afvoer en infiltreren in de bodem uitgangspunt. Als infiltratie in de bodem niet mogelijk is, is lozing op het oppervlaktewater via een bodempassage gewenst.

Wateraspecten plangebied

Waterhuishouding

Het plan loopt geen verhoogd risico op wateroverlast als gevolg van overstromingen. Het plan heeft geen schadelijke gevolgen voor de waterkwaliteit en ecologie. In het verleden is er in of rondom het plangebied geen wateroverlast of grondwateroverlast geconstateerd. De toename van het verharde oppervlak is minder dan 1500m². Het plangebied bevindt zich niet binnen een

beschermingszone of herinrichtingszone langs een waterloop, primair watergebied, invloedszone zuiveringstechnisch werk of een retentiecompensatiegebied.

Voorkeursbeleid hemelwaterafvoer

In het plan wordt het afvalwater en het hemelwater behandeld via (de gekozen optie wordt hieronder bevestigd met ja):
een gemengd stelsel
een gescheiden stelsel: hemelwater wordt geïnfiltreerd. **ja**
een gescheiden stelsel: hemelwater wordt afgevoerd naar oppervlaktewater.
hemelwater wordt afgevoerd naar een hemelwaterriool van een verbeterd gescheiden stelsel.

Aanleghoogte van de bebouwing

Voor de aanleghoogte van de gebouwen (onderkant vloer begane grond) wordt een ontwateringsdiepte geadviseerd van minimaal 80 centimeter ten opzichte van de gemiddelde hoogste grondwaterstand(GHG). Bij een afwijkende maatvoering is de kans op structurele grondwateroverlast groot. Bij het bouwen zonder kruipruimte kan worden volstaan met een geringere ontwateringsdiepte. Kelders dienen waterdicht te zijn. Om wateroverlast en schade in woningen en bedrijven te voorkomen wordt geadviseerd om een drempelhoogte van 30 centimeter boven het straatpeil te hanteren. Ook voor lager, beneden het maaiveld, gelegen ruimtes (kelders, parkeergarages) moet aandacht worden besteed aan het voorkomen van wateroverlast.

In het plan wordt er naar gestreefd het voorkeursbeleid van het waterschap op te volgen.

Watertoetsproces

De initiatiefnemer heeft het waterschap Vechtstromen geïnformeerd over het plan door gebruik te maken van de digitale watertoets. De beantwoording van de vragen heeft er toe geleid dat de korte procedure van de watertoets is toegepast. De bestemming en de grootte van het plan hebben een geringe invloed op de waterhuishouding.

De procedure in het kader van de watertoets is goed doorlopen. Het waterschap Vechtstromen geeft een positief wateradvies.

Algemene info:

In de procedurebepalingen van de Wro voor het bestemmingsplan is opgenomen dat de kennisgeving wordt toegezonden aan de instanties die bij het overleg zijn betrokken. De terinzagelegging van het bestemmingsplan kunt u zenden aan kennisgevingwro@vechtstromen.nl.

Verklaring

Dit document is een automatisch gegenereerd bestand op basis van de door u ingevulde gegevens. U bent akkoord gegaan met de door u ingevulde gegevens en heeft verklaard dat alles naar waarheid is ingevuld.

Copyright Digitale Watertoets - <http://www.dewatertoets.nl/> Dit document is gegenereerd via de website <http://www.dewatertoets.nl/>. Het document mag alleen worden gebruikt ten behoeve van het plan, dat in dit document is omschreven. De informatie in dit document is houdbaar tot maximaal 1 jaar, gerekend vanaf de genoemde datum in dit document.

De WaterToets 2014